

## ЗАКОН УКРАЇНИ

### **Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин**

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

4. У Земельному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 3-4, ст. 27):

1) у частині першій статті 8:

в абзаці першому слова "на території області" виключити;

пункт "а" доповнити словами "сіл, селищ, міст області";

2) у статті 9:

у частині першій:

в абзаці першому слова "на їх території" виключити;

у пункті "г" слова "із земель комунальної власності" замінити словами "комунальної власності із постійного користування";

пункт "г" після слова "ділянок" доповнити словами "приватної власності";

пункт "д" після слова "ділянками" доповнити словами "комунальної власності";

пункти "и" та "і" виключити;

доповнити частиною другою такого змісту:

"До повноважень виконавчих органів Київської та Севастопольської міських рад належить:

а) надання відомостей з Державного земельного кадастру відповідно до закону;

б) здійснення державного контролю за використанням і охороною земель у межах та порядку, встановлених законом;

в) здійснення інших повноважень у галузі земельних відносин відповідно до закону";

3) у частині першій статті 10:

в абзаці першому слова "на території району" виключити;

у пункті "а" слова "відповідних територіальних громад" замінити словами "територіальних громад сіл, селищ, міст району";

пункти "в" та "е" виключити;

4) у статті 12:

у частині першій:

в абзаці першому слова "на території сіл, селищ, міст" виключити;  
пункт "а" після слів "розпорядження землями" доповнити словами "комунальної власності";

у пункті "г" слова "із земель комунальної власності" замінити словами "комунальної власності із постійного користування";

пункт "г" після слова "ділянок" доповнити словами "приватної власності";

пункти "е" та "є" виключити;

частину другу викласти в такій редакції:

"До повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у галузі земельних відносин належить:

а) надання відомостей з Державного земельного кадастру відповідно до закону;

б) здійснення державного контролю за використанням та охороною земель у межах та порядку, встановлених законом;

в) здійснення інших повноважень у галузі земельних відносин відповідно до закону";

5) у частині першій статті 15:

пункт "г" виключити;

пункти "г" і "ж" викласти в такій редакції:

"г) забезпечення ведення та адміністрування Державного земельного кадастру, охорони земель";

"ж) здійснення інших повноважень, визначених законами України";

б) у частині першій статті 15<sup>1</sup>:

пункт "е" викласти в такій редакції:

"е) організація та здійснення державного контролю за використанням та охороною земель у порядку, встановленому законом";

у пункті "ж" слова "та покладених на нього актами Президента України" виключити;

7) статтю 15<sup>2</sup> виключити;

8) у статті 20:

частину третю викласти в такій редакції:

"3. Зміна цільового призначення земельних ділянок приватної власності здійснюється за ініціативою власників земельних ділянок.

Зміна цільового призначення земельних ділянок, що не належать до державної чи комунальної власності, здійснюється сільською, селищною, міською радою.

Проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки (крім земельних ділянок державної або комунальної власності), цільове призначення якої змінюється, розробляється на замовлення власника земельної ділянки без надання дозволу Ради міністрів Автономної

Республіки Крим, органу виконавчої влади, органу місцевого самоврядування на його розроблення.

Проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки розробляється в порядку, встановленому законом.

Рада міністрів Автономної Республіки Крим, орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування у місячний строк з дня отримання проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки приймає рішення про затвердження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки та зміну її цільового призначення.

Відмова Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування у зміні цільового призначення земельної ділянки або залишення клопотання без розгляду можуть бути оскаржені до суду";

доповнити частиною восьмою такого змісту:

"8. У разі зміни цільового призначення земельної ділянки несільськогосподарського призначення з віднесенням такої земельної ділянки до категорії земель сільськогосподарського призначення, власником якої є особа, яка відповідно до положень Земельного кодексу України не може набувати право власності на земельні ділянки сільськогосподарського призначення, така земельна ділянка підлягає відчуженню протягом одного року з дня внесення до Державного земельного кадастру відомостей про змінене цільове призначення земельної ділянки";

9) у статті 22:

частину третю виключити;

частину п'яту викласти в такій редакції:

"5. Набуття у власність земельних ділянок сільськогосподарського призначення здійснюється з урахуванням вимог статті 130 цього Кодексу";

10) частину першу статті 36 доповнити абзацом другим такого змісту:

"Площа земельної ділянки, що надається громадянину в оренду для городництва, не може перевищувати 0,6 гектара";

11) главу 7 доповнити статтею 46<sup>1</sup> такого змісту:

"Стаття 46<sup>1</sup>. Обмеження у використанні земель територій та об'єктів природно-заповідного фонду

1. Землі територій та об'єктів природно-заповідного фонду використовуються з урахуванням обмежень у їх використанні, визначених відповідно до Закону України "Про природно-заповідний фонд України" та положеннями про ці території, об'єкти.

2. Особливий режим охорони, відтворення і використання земель територій та об'єктів природно-заповідного фонду поширюється на всі

розташовані в межах таких територій та об'єктів землі та земельні ділянки незалежно від форми власності та цільового призначення";

12) частину третю статті 48 доповнити абзацом другим такого змісту:

"Будівництво об'єктів житлового, громадського призначення та інших об'єктів, інша господарська діяльність на землях оздоровчого призначення здійснюються виключно за умови дотримання режимів округів і зон санітарної (гірничо-санітарної) охорони, якщо така діяльність сумісна з охороною природних лікувальних ресурсів і відпочинком населення";

13) частину третю статті 52 доповнити другим реченням такого змісту: "На таких землях (крім земельних ділянок зелених зон і зелених насаджень міст та інших населених пунктів, навчально-туристських та екологічних стежок, маркованих трас, земельних ділянок, зайнятих об'єктами фізичної культури і спорту, інших аналогічних об'єктів) допускається будівництво відповідно до чинної містобудівної документації об'єктів житлового та громадського призначення, що не порушують режим використання земель рекреаційного призначення";

14) частину другу статті 54 після слів "історико-культурних заповідних територій" доповнити словами "об'єктів культурної всесвітньої спадщини", а після слів "меморіальних музеїв-садиб" - словами "які надані та використовуються для потреб охорони культурної спадщини";

15) главу 10 доповнити статтею 54<sup>1</sup> такого змісту:

"Стаття 54<sup>1</sup>. Обмеження у використанні земель у межах території пам'ятки культурної спадщини, історико-культурного заповідника, історико-культурної заповідної території, охоронюваної археологічної території, музею просто неба, меморіального музею-садиби, зон охорони, буферних зон, історичних ареалів населених місць, територій об'єктів культурної всесвітньої спадщини

1. З метою охорони культурної спадщини на використання земель у межах території пам'ятки культурної спадщини, історико-культурного заповідника, історико-культурної заповідної території, охоронюваної археологічної території, музею просто неба, меморіального музею-садиби, зон охорони, буферної зони, історичного ареалу населеного місця, території об'єкта культурної всесвітньої спадщини встановлюються обмеження відповідно до Закону України "Про охорону культурної спадщини".

2. Обмеження у використанні земель у межах території пам'ятки культурної спадщини, історико-культурного заповідника, історико-культурної заповідної території, охоронюваної археологічної території, музею просто неба, меморіального музею-садиби, зон охорони, історичного ареалу населеного місця, буферної зони, території об'єкта культурної всесвітньої спадщини поширюються на усі розташовані в межах цих територій та об'єктів землі незалежно від їх цільового призначення. Межі

території, на яку поширюються такі обмеження, визначаються відповідно до Закону України "Про охорону культурної спадщини" і зазначаються в документації із землеустрою, містобудівній документації, науково-проектній документації у сфері охорони культурної спадщини. Відомості про зазначені обмеження у використанні земель вносяться до Державного земельного кадастру.

3. Режим використання земель у межах території пам'ятки культурної спадщини, історико-культурного заповідника, історико-культурної заповідної території, охоронюваної археологічної території, музею просто неба, меморіального музею-садиби, зон охорони, історичного ареалу населеного місця, буферної зони, території об'єкта культурної всесвітньої спадщини визначається науково-проектною документацією у сфері охорони культурної спадщини, а до затвердження такої документації - Законом України "Про охорону культурної спадщини";

16) у статті 61:

частину другу доповнити абзацом восьмим такого змісту:

«У прибережних захисних смугах дозволяються реконструкція, реставрація та капітальний ремонт існуючих об'єктів»;

перше речення частини третьої після слів «можуть експлуатуватися» доповнити словами «та мати відповідні під'їзні шляхи»;

17) статтю 76 доповнити частиною четвертою такого змісту:

"4. Лінійні об'єкти енергетичної інфраструктури можуть розміщуватися на земельних ділянках усіх категорій земель без зміни їх цільового призначення, у тому числі за договорами сервітуту";

18) частину шосту статті 79<sup>1</sup> доповнити абзацами другим і третім такого змісту:

"Поділ, об'єднання земельної ділянки, що перебуває у заставі, здійснюється за згодою землекористувача, заставодержателя. Поділ, об'єднання земельної ділянки, що перебуває у користуванні, здійснюється за згодою землекористувача, заставодержателя. Справжність підпису на такій згоді засвідчується нотаріально.

Земельні ділянки можуть бути об'єднані, якщо вони мають однакове цільове призначення. У разі поділу земельної ділянки, об'єднання земельних ділянок сформовані земельні ділянки зберігають своє цільове призначення";

19) частини третю і четверту статті 82 замінити однією частиною такого змісту:

"3. Земельні ділянки сільськогосподарського призначення, отримані у спадщину юридичними особами, які відповідно до цього Кодексу не можуть набувати їх у власність, підлягають відчуженню протягом одного року";

20) у статті 83:

у частині першій слова "сіл, селищ, міст" виключити;

частину другу доповнити пунктом "в" такого змісту:

"в) землі та земельні ділянки за межами населених пунктів, що передані або перейшли у комунальну власність із земель державної власності відповідно до закону";

21) частину другу статті 84 доповнити абзацом другим такого змісту:

"Право власності на земельні ділянки, визнане за державою рішенням суду, реалізується органами виконавчої влади відповідно до повноважень, визначених статтею 122 цього Кодексу, незалежно від органу, в особі якого судом визнане таке право державою";

22) у статті 93:

у частині другій слова "України" та "іноземним юридичним особам" виключити;

частину п'яту викласти в такій редакції:

«5. Право користування (оренда, емфітевзис) земельною ділянкою сільськогосподарського призначення може відчужуватися, передаватися у заставу її користувачем без погодження із власником такої земельної ділянки, крім випадків, визначених законом. Відчуження, застава права користування земельною ділянкою здійснюється за письмовим договором між її користувачем та особою, на користь якої здійснюються відчуження або на користь якої передається у заставу право користування. Такий договір є підставою для державної реєстрації переходу права користування у порядку, передбаченому законодавством»;

частину восьму доповнити словами "або особи, які використовують земельні ділянки на праві емфітевзису";

23) частину першу статті 99 доповнити пунктом "в<sup>4</sup>" такого змісту:

"в<sup>4</sup>) право прокладання та експлуатації ліній електропередачі, зв'язку, трубопроводів, інших лінійних комунікацій";

24) частину першу статті 101 доповнити абзацом другим такого змісту:

"У разі переходу права власності на об'єкт нафтогазовидобування, об'єкт трубопровідного транспорту, об'єкт енергетики, передачі електричної енергії, для розміщення якого встановлений земельний сервітут, право земельного сервітуту (права та обов'язки особи, на користь якої встановлений земельний сервітут) переходить до нового власника такого об'єкта на тих самих умовах. У такому разі волевиявлення землевласника (землекористувача) та внесення змін до договору про встановлення земельного сервітуту не вимагаються. Документи, що підтверджують набуття права власності на об'єкт, для розміщення якого

встановлений земельний сервітут, є підставою для державної реєстрації переходу права земельного сервітуту";

25) у статті 102<sup>1</sup>:

після частини другої доповнити двома новими частинами такого змісту:

"3. Земельна ділянка, що перебуває в оренді, не може бути передана її власником іншій особі на праві емфітевзису, суперфіцію.

4. Особа, яка використовує земельну ділянку на праві емфітевзису, має право володіти та користуватися земельною ділянкою в повному обсязі відповідно до договору.

Особа, яка використовує земельну ділянку на праві емфітевзису, може передавати її в оренду на строк, що не перевищує строк договору емфітевзису.

Договором емфітевзису може бути встановлено заборону про передачу емфітевтом такої земельної ділянки в оренду. Така заборона є обтяженням речових прав на земельну ділянку та підлягає державній реєстрації у порядку, визначеному законом".

У зв'язку з цим частини третю – восьму вважати відповідно частинами п'ятою – десятою;

частину п'яту викласти в такій редакції:

"5. Право користування земельною ділянкою державної чи комунальної власності для сільськогосподарських потреб (емфітевзис) або для забудови (суперфіцій) не може бути відчужено її землекористувачем іншим особам, внесено до статутного капіталу, передано у заставу, крім випадків переходу права власності на об'єкт нерухомого майна (жилий будинок, інші будівлі та споруди) або у разі, коли право емфітевзису, суперфіцію було набуто землекористувачем на земельних торгах";

у частині дев'ятій:

доповнити пунктом 6 такого змісту:

"6) за згодою сторін договору емфітевзису, суперфіцію";

доповнити абзацом дев'ятим такого змісту:

"Право користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис) та право користування чужою земельною ділянкою для забудови (суперфіцій), що перебуває у заставі (іпотеці), може бути припинено з підстави, визначеної пунктом 6 цієї частини, лише за згодою заставодержателя (іпотекодержателя)";

26) статтю 106 викласти в такій редакції:

"Стаття 106. Обов'язки щодо визначення спільних меж

1. Спосіб закріплення спільних меж між земельними ділянками визначається за згодою власників таких земельних ділянок. Витрати на

встановлення спільних меж несуть власники земельних ділянок у рівних частинах, якщо інше не встановлено угодою між ними.

2. Межевими знаками можуть бути природні чи штучні споруди і рубежі (річки, струмки, канали, лісосмуги, рослинні смуги, дерева, стежки, рівчаки, канали, стіни, паркани, огорожа, шляхові споруди, бетонні або металеві стовпи, плити, моноліти, камені, інші споруди і рубежі), що збігаються із межею земельної ділянки або спеціально встановлюються на ній. Межові знаки на водних об'єктах не встановлюються.

3. Власник земельної ділянки, землекористувач має право вимагати від власника суміжної земельної ділянки сприяння у встановленні спільних меж, а також встановлення або відновлення межових знаків, у разі якщо вони відсутні, зникли, перемістилися або стали невиразними. У разі відсутності згоди власника суміжної земельної ділянки встановлення спільних меж здійснюється за рішенням суду.

4. У разі якщо межі земельних ділянок у натурі (на місцевості) збігаються з природними чи штучними лінійними спорудами, рубежами (річками, струмками, каналами, лісосмугами, рослинними смугами, шляхами, стежками, рівчаками, каналами, стінами, шляховими спорудами, парканами, огорожею, фасадами будівель, іншими лінійними спорудами, рубежами тощо) та раніше встановленими межами сформованих земельних ділянок, межові знаки можуть не встановлюватися.

5. Місцезнаходження межових знаків у разі їх визначення або встановлення відображається у матеріалах землепорядного проектування та геодезичних вишукувань, а також на кадастрових планах земельних ділянок.

6. Власники земельних ділянок та землекористувачі зобов'язані дотримуватися меж земельних ділянок";

27) у статті 118:

частини першу і другу викласти в такій редакції:

"1. Громадянин, заінтересований у приватизації земельної ділянки у межах норм безоплатної приватизації, що перебуває у його користуванні, у тому числі земельної ділянки, на якій розташовані жилий будинок, господарські будівлі, споруди, що перебувають у його власності, подає клопотання до відповідного органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування, що передає земельні ділянки державної чи комунальної власності у власність відповідно до повноважень, визначених статтею 122 цього Кодексу.

До клопотання додається розроблена відповідно до Закону України "Про землеустрій" технічна документація із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості), що замовляється громадянином без надання дозволу на її розроблення.

2. У випадку, визначеному частиною першою цієї статті, відповідний орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування у місячний строк з дня отримання технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) приймає рішення про її затвердження та передачу земельної ділянки у власність або вмотивоване рішення про відмову";

у частині третій слова "звертаються з клопотанням про приватизацію цих земель" замінити словами "звертаються з клопотанням про розроблення проекту землеустрою щодо приватизації цих земель";

у частинах четвертій і п'ятій слова "проекту приватизації земель" замінити словами "проекту землеустрою щодо приватизації земель";

частину сьому викласти в такій редакції:

"7. Відповідний орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування, який передає земельні ділянки державної чи комунальної власності у власність відповідно до повноважень, визначених статтею 122 цього Кодексу, розглядає клопотання у місячний строк і дає дозвіл на розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки або надає мотивовану відмову у його наданні. Підставою відмови у наданні такого дозволу може бути лише невідповідність місця розташування об'єкта вимогам законів, прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів, генеральних планів населених пунктів та іншої містобудівної документації, схем землеустрою і техніко-економічних обґрунтувань використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць, проектів землеустрою щодо впорядкування територій населених пунктів, затверджених у встановленому законом порядку.

У разі якщо у місячний строк з дня реєстрації клопотання Верховна Рада Автономної Республіки Крим, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, відповідний орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування, який передає земельні ділянки державної чи комунальної власності у власність відповідно до повноважень, визначених статтею 122 цього Кодексу, не надав дозволу на розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки у власність особи, якій належить право власності на об'єкт нерухомості (жилий будинок, іншу будівлю, споруду), розташований на такій земельній ділянці, або мотивовану відмову у його наданні, то особа, зацікавлена в одержанні безоплатно у власність земельної ділянки із земель державної або комунальної власності, у місячний строк з дня закінчення зазначеного строку має право замовити розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки без надання такого дозволу, про що письмово повідомляє Верховну Раду Автономної Республіки Крим, Раду міністрів Автономної Республіки Крим, відповідний орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування.

До письмового повідомлення додається договір на виконання робіт із землеустрою щодо відведення земельної ділянки.

Проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки розробляється за замовленням громадян суб'єктами господарювання, які є виконавцями робіт із землеустрою згідно із законом, у строки, що обумовлюються угодою сторін.

У разі надання дозволу на розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки Рада міністрів Автономної Республіки Крим, орган виконавчої влади чи орган місцевого самоврядування, що передають земельні ділянки державної чи комунальної власності у власність відповідно до повноважень, визначених статтею 122 цього Кодексу, зобов'язані протягом десяти робочих днів з дня прийняття рішення про надання дозволу на розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки або з дня повідомлення особою, зацікавленою в одержанні безоплатно у власність земельної ділянки із земель державної або комунальної власності, про замовлення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки без надання дозволу на розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки у порядку, передбаченому цією частиною, відобразити на картографічній основі Державного земельного кадастру орієнтовне місце розташування земельної ділянки, зазначити дату та номер відповідного рішення, а також майбутнє цільове призначення земельної ділянки. Зазначена інформація оприлюднюється на безоплатній основі на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин";

частину дев'яту викласти в такій редакції:

"9. Відповідний орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування, що передає земельні ділянки державної чи комунальної власності у власність відповідно до повноважень, визначених статтею 122 цього Кодексу, у двотижневий строк з дня отримання проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки приймає рішення про затвердження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки та надання її у власність";

частину восьму виключити;

у тексті статті слово "заява" в усіх відмінках замінити словом "клопотання" у відповідному відмінку;

28) статтю 119 викласти в такій редакції:

"Стаття 119. Набуття права на земельну ділянку за давністю користування (набувальна давність)

1. Громадяни, які добросовісно, відкрито і безперервно протягом п'ятнадцяти років користуються земельною ділянкою, але не мають

документів, що засвідчують наявність у них прав на зазначену земельну ділянку, можуть звернутися до Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування з клопотанням про передачу такої земельної ділянки у їхню власність.

2. Набуття громадянами права власності на земельну ділянку за давністю користування здійснюється в порядку безоплатної приватизації земельних ділянок громадянами згідно із статтею 118 цього Кодексу в межах норм, визначених статтею 121 цього Кодексу";

29) у частині восьмій статті 122 слова та цифри "у випадках, визначених статтею 149 цього Кодексу, та земельні ділянки дна територіального моря" замінити словами "які, не входять до складу адміністративно-територіальних одиниць";

30) у статті 123:

абзац третьої частини третьої замінити двома новими абзацами такого змісту:

"У разі якщо у місячний строк з дня реєстрації клопотання Верховна Рада Автономної Республіки Крим, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, відповідний орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування, який передає земельні ділянки державної чи комунальної власності у користування відповідно до повноважень, визначених статтею 122 цього Кодексу, не надав дозволу на розроблення документації із землеустрою або мотивовану відмову у його наданні, особа, зацікавлена в одержанні у користування земельної ділянки із земель державної або комунальної власності, і якій належить право власності на об'єкт нерухомості (жилий будинок, іншу будівлю, споруду), розташований на такій земельній ділянці, у місячний строк з дня закінчення зазначеного строку має право замовити розроблення документації із землеустрою без надання такого дозволу, про що письмово повідомляє Верховну Раду Автономної Республіки Крим, Раду міністрів Автономної Республіки Крим, відповідний орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування. До письмового повідомлення додається договір на виконання робіт із землеустрою щодо відведення земельної ділянки.

У разі надання дозволу на розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки Рада міністрів Автономної Республіки Крим, органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, що передають земельні ділянки державної чи комунальної власності у власність та користування відповідно до повноважень, визначених статтею 122 цього Кодексу, зобов'язані протягом десяти робочих днів з дня прийняття рішення про надання дозволу на розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки або з дня повідомлення особою, зацікавленою в одержанні у користування земельної ділянки із

земель державної або комунальної власності, про замовлення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки без надання дозволу на розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки у порядку, передбаченому цією частиною, відобразити на картографічній основі Державного земельного кадастру орієнтовне місце розташування земельної ділянки, зазначити дату та номер відповідного рішення, а також майбутнє цільове призначення земельної ділянки. Зазначена інформація оприлюднюється на безоплатній основі на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин".

У зв'язку з цим абзаци четвертий і п'ятий вважати відповідно абзацами п'ятим і шостим;

частини четверту і п'яту виключити;

у частині шостій слова "а в разі необхідності здійснення обов'язкової державної експертизи землепорядної документації згідно із законом - після отримання позитивного висновку такої експертизи" виключити;

у частині сьомій слова "та позитивним висновком державної експертизи землепорядної документації" виключити;

в абзацах першому і другому частини восьмої слова "та позитивним висновком державної експертизи землепорядної документації" виключити;

у частині дев'ятій слова "(а у разі необхідності здійснення обов'язкової державної експертизи землепорядної документації згідно із законом - після отримання позитивного висновку державної експертизи)" виключити;

в абзаци першому частини десятої слова "(а в разі необхідності здійснення обов'язкової державної експертизи землепорядної документації згідно із законом - після отримання позитивного висновку державної експертизи)" виключити;

31) у статті 128:

частину другу доповнити абзацом шостим такого змісту:

"г) копія свідоцтва про реєстрацію постійного представництва з правом ведення господарської діяльності на території України - для юридичних осіб, створених та зареєстрованих відповідно до законодавства іноземної держави";

у частині сьомій слова "є підставою для видачі державного акта на право власності на земельну ділянку та її державної реєстрації" замінити словами "разом з договором купівлі-продажу є підставою для державної реєстрації права власності на таку земельну ділянку";

32) доповнити статтею 130<sup>1</sup> такого змісту:

"Стаття 130<sup>1</sup>. Переважне право купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення

1. Переважне право купівлі земельних ділянок сільськогосподарського призначення мають такі суб'єкти:

а) у першу чергу - особа, яка має спеціальний дозвіл на видобування корисних копалин загальнодержавного значення (металічні руди кольорових металів, металічні руди благородних металів, металічні руди рідкіснометалевих та рідкісноземельних металів, радіоактивних металів, електро- та радіотехнічна сировина), якщо відповідно до інформації, отриманої з Державного земельного кадастру, така земельна ділянка знаходиться в межах ділянки надр, наданої такій особі у користування, крім земельних ділянок, на яких розташовані об'єкти нерухомого майна (будівлі, споруди), що перебувають у власності особи, яка використовує земельну ділянку на праві власності, оренди, емфітевзису, суперфіцію, а також крім земельних ділянок для садівництва;

б) у другу чергу - орендар земельної ділянки.

Суб'єкт переважного права купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення другої черги може реалізувати таке право у разі відсутності суб'єкта першої черги або відмови суб'єкта першої черги від реалізації такого права.

У разі якщо відповідно до закону особа, зазначена у пунктах "а" і "б" цієї частини, не може набувати у власність земельну ділянку сільськогосподарського призначення, вона може в порядку визначеному частиною п'ятою цієї статті передати своє переважне право купівлі такої земельної ділянки іншій особі, яка відповідно до закону може набувати у власність таку земельну ділянку.

2. Переважне право купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення реалізується за умови, що суб'єкт переважного права сплачує ціну, за якою здійснюється продаж земельної ділянки, а в разі продажу на аукціоні (земельних торгах) - якщо його пропозиція є рівною пропозиції, що є найбільшою із запропонованих учасниками аукціону (земельних торгів), а також виконує всі інші умови договору купівлі-продажу, встановлені продавцем.

3. За наявності переважного права купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення її власник зобов'язаний не пізніше як за два місяці до дня укладення договору купівлі-продажу земельної ділянки зареєструвати намір щодо продажу земельної ділянки у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно.

У разі якщо продаж земельної ділянки сільськогосподарського призначення здійснюється не на земельних торгах, заява про державну реєстрацію такого наміру подається у визначений цією частиною строк нотаріусу, який здійснюватиме нотаріальне посвідчення договору купівлі-продажу, разом з проектом такого договору. Нотаріус зобов'язаний

протягом трьох робочих днів повідомити про такий намір суб'єктів переважного права цінним листом з описом вкладень та повідомленням про вручення або особисто під розписку. Суб'єкт переважного права вважається повідомленим про зазначений намір також у разі його відмови отримати повідомлення, про що є відповідна позначка, або якщо повідомлення повернулося до нотаріуса у зв'язку із закінченням встановленого строку зберігання.

Суб'єкти переважного права купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення першої черги встановлюються шляхом отримання витягу з Державного земельного кадастру про земельну ділянку. У разі якщо в такому витягу відсутня інформація про наданий відповідний спеціальний дозвіл на користування надрами, вважається, що власник такого дозволу не має переважного права купівлі такої земельної ділянки.

Суб'єкти переважного права купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення другої черги встановлюються шляхом отримання відомостей із Державного земельного кадастру та Державного реєстру речових прав на нерухоме майно.

Суб'єкт переважного права купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення, який бажає скористатися таким переважним правом, зобов'язаний повідомити про це нотаріуса цінним листом з описом вкладень та повідомленням про вручення або особисто під розписку. Протягом місяця з дня отримання такого повідомлення нотаріус за погодженням із продавцем земельної ділянки повинен призначити день і час укладення договору купівлі-продажу та повідомити про це суб'єкта переважного права купівлі земельної ділянки, який виявив бажання скористатися таким правом, цінним листом з описом вкладень та повідомлення про вручення.

У разі якщо протягом місяця з дня, коли суб'єкт переважного права був належним чином повідомлений нотаріусом про намір щодо продажу земельної ділянки, такий суб'єкт не повідомив належним чином нотаріуса про своє бажання скористатися переважним правом або відмовився від укладення договору купівлі-продажу земельної ділянки, або не з'явився для укладення такого договору у день і час, призначені нотаріусом (за умови отримання повідомлення про вручення суб'єкту переважного права повідомлення про призначення дати та часу укладення договору купівлі-продажу або повідомлення про відмову від отримання такого повідомлення або якщо повідомлення повернуто нотаріусу у зв'язку із закінченням встановленого строку зберігання), вважається, що такий суб'єкт переважного права відмовився від свого переважного права.

У разі зміни власником земельної ділянки ціни та інших умов договору купівлі–продажу процедура, передбачена абзацами другим – четвертим цієї частини, здійснюється повторно.

Вимоги цієї частини не поширюються на випадки продажу земельної ділянки сільськогосподарського призначення:

суб'єкту переважного права купівлі земельної ділянки першої черги;

суб'єкту переважного права купівлі земельної ділянки другої черги, за умови відсутності суб'єкта переважного права купівлі земельної ділянки першої черги або у разі надання ним письмової відмови від реалізації свого переважного права.

У разі якщо протягом місяця з дня спливу строку, зазначеного в абзаці першому цієї частини, договір купівлі-продажу земельної ділянки не був укладений, процедура, передбачена абзацами другим – четвертим цієї частини, здійснюється повторно.

4. У разі продажу земельної ділянки сільськогосподарського призначення з порушенням переважного права її купівлі суб'єкт переважного права, який відповідно до цієї статті може реалізувати таке право, має право пред'явити до суду позов про переведення на нього прав та обов'язків покупця. Одночасно позивач зобов'язаний внести на депозитний рахунок суду грошову суму, яку за договором

купівлі-продажу повинен сплатити покупець.

5. Переважне право купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення може бути передано його суб'єктом іншій особі, яка відповідно до закону може набути у власність таку земельну ділянку.

Передача переважного права купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення здійснюється за письмовим договором між суб'єктом переважного права та особою, якій передається таке право. Переважне право купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення, передане іншій особі, підлягає державній реєстрації в порядку, передбаченому для державної реєстрації обтяжень речових прав на земельні ділянки.

Про передачу переважного права купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення особа, яка передає переважне право, зобов'язана письмово повідомити власника земельної ділянки протягом трьох робочих днів з дня державної реєстрації переходу такого права. Повідомлення здійснюється цінним листом з описом вкладень та повідомленням про вручення або особисто під розписку.

У разі якщо після повідомлення нотаріусом суб'єкта переважного права купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення про намір власника щодо її продажу суб'єкт переважного права передав таке

право іншій особі, суб'єкт переважного права зобов'язаний повідомити особу, якій таке право передане, про такий намір.

6. Передача переважного права купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення не зупиняє строків, передбачених частиною третьою цієї статті.

7. До особи, якій передано переважне право купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення, переходять усі права та обов'язки попереднього суб'єкта такого права за правовідносинами, пов'язаними з реалізацією такого права.

8. Переважне право купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення може бути передано його суб'єктом іншій особі лише один раз.

Передача переданого переважного права купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення третім особам забороняється.

9. Реалізація переважного права купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення на земельних торгах здійснюється у порядку, визначеному статтями 135 – 139 цього Кодексу. При цьому:

передача переважного права купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення, виставленої на земельні торги, допускається не пізніш як за п'ять робочих днів до моменту початку таких торгів;

про передачу переважного права купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення особа, яка передала своє переважне право, зобов'язана повідомити організатора земельних торгів у порядку, визначеному абзацом третім частини п'ятої цієї статті, та у строк, визначений абзацом другим цієї частини.

10. Вимоги цієї статті не поширюються на випадки продажу співвласнику земельної ділянки окремої частки у праві власності на таку земельну ділянку іншому її співвласнику";

33) статтю 131 доповнити частиною третьою такого змісту:

"3. Земельні ділянки сільськогосподарського призначення приватної власності можуть бути відчужені лише за договорами купівлі-продажу, дарування, довічного утримання, спадкового договору, міни, шляхом внесення до статутного (складеного) капіталу чи шляхом звернення стягнення на них.

Земельні ділянки, зазначені в абзаці першому цієї частини:

а) можуть бути відчужені за договором дарування, довічного утримання, спадкового договору лише на користь іншого з подружжя, родичів (дітей, батьків, рідних (повнорідних і неповнорідних) братів і сестер, двоюрідних братів і сестер, діда, баби, онуків, правнуків, рідних

дядька та тітки, племінниці та племінника, пасинка, падчериці, вітчима, мачухи);

б) без згоди суб'єкта переважного права купівлі земельної ділянки:

можуть бути обміняні лише на земельні ділянки, розташовані у тому самому масиві земель сільськогосподарського призначення, за правилом, визначеним частиною другою статті 37<sup>1</sup> цього Кодексу;

не можуть передаватися власниками у заставу;

не можуть бути внесені до статутного (складеного) капіталу.

Вимоги цієї частини не поширюються на земельні ділянки несільськогосподарських угідь (крім земельних ділянок під польовими дорогами, запроєктованими для доступу до земельних ділянок) та земельні ділянки для садівництва";

34) частину четверту статті 133 викласти в такій редакції:

«4. Заставодержателем земельних ділянок сільськогосподарського призначення можуть бути лише банки»;

35) у статті 135:

частину першу викласти в такій редакції:

"1. Земельні торги проводяться у формі аукціону, за результатами проведення якого укладається договір купівлі-продажу, оренди, суперфіцію, емфітевзису земельної ділянки з учасником (переможцем) земельних торгів, який запропонував зафіксовану в ході проведення земельних торгів залежно від лота:

найвищу ціну за земельну ділянку;

найвищу ціну за право користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис);

найвищу ціну за право користування чужою земельною ділянкою для забудови (суперфіцій);

найвищу орендну плату за земельну ділянку";

абзац другий частини другої викласти в такій редакції:

"Організатор земельних торгів з продажу земельної ділянки зобов'язаний письмово повідомити про проведення таких торгів суб'єкта переважного права купівлі земельної ділянки не пізніше як за 30 календарних днів до дня проведення відповідних торгів. Справжність підпису на повідомленні засвідчується нотаріально";

абзац перший частини третьої замінити шістьма новими абзацами такого змісту:

"3. Організатором земельних торгів є:

у разі продажу земельної ділянки - власник земельної ділянки, Верховна Рада Автономної Республіки Крим, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, орган виконавчої влади, орган місцевого самоврядування, що здійснює реалізацію права державної чи комунальної власності на

земельні ділянки відповідно до повноважень, визначених статтею 122 цього Кодексу;

у разі продажу емфітевзису, суперфіцію - особа, якій належить право емфітевзису, суперфіцію;

у разі укладення на аукціоні договору оренди земельної ділянки – особа, яка відповідно до закону може виступати її орендодавцем;

у разі укладення на аукціоні договору суперфіцію або емфітевзису – власник земельної ділянки, Верховна Рада Автономної Республіки Крим, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, орган виконавчої влади, орган місцевого самоврядування, що здійснює реалізацію права державної чи комунальної власності на земельні ділянки відповідно до повноважень, визначених статтею 122 цього Кодексу;

у разі виконання рішень, що підлягають примусовому виконанню в порядку, визначеному Законом України "Про виконавче провадження", – державний виконавець".

У зв'язку з цим абзаци другий і третій вважати відповідно абзацами сьомим і восьмим;

абзац другий частини шостої викласти в такій редакції:

"Винагорода виконавця земельних торгів встановлюється у розмірі 5 відсотків ціни, за якою здійснюється купівля-продаж земельної ділянки чи права емфітевзису, суперфіцію, або 50 відсотків розміру річної орендної плати (у разі набуття на аукціоні права оренди), але не більш як 2000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян за кожний лот";

частину восьму викласти в такій редакції:

" 8. Розмір гарантійного внеску за лотом становить 5 відсотків стартової ціни продажу земельної ділянки чи права емфітевзису, суперфіцію або 30 відсотків стартового розміру річної орендної плати";

36) частину другу статті 136 доповнити абзацом другим такого змісту:

"Площа земельної ділянки сільськогосподарського призначення державної або комунальної власності, право оренди, емфітевзису якої виставляється на земельні торги, не може перевищувати 20 гектарів";

37) у статті 137:

у частині четвертій:

пункт "г" після слів "який укладається" доповнити словами "з переможцем земельних торгів";

пункт "в" після слів "цільове призначення" доповнити словами "обмеження у використанні земельної ділянки";

доповнити пунктом "і" такого змісту:

"і) особа, яка має переважне право купівлі земельної ділянки (у разі проведення аукціону з продажу такої земельної ділянки)";

у пункті "б" частини сьомої слова "Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України" замінити словами "Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань", а слова "для іноземних юридичних осіб" - словами "для юридичних осіб, створених за законодавством іноземної держави";

абзац третій частини вісімнадцятої викласти в такій редакції:

"Значення кроку торгів встановлюється організатором у розмірі до 5 відсотків стартової ціни земельної ділянки чи права емфітевзису, суперфіцію або до 0,5 відсотка стартового розміру річної орендної плати";

частину дев'ятнадцяту доповнити абзацом таким змісту:

"У разі якщо учасник, який має переважне право купівлі земельної ділянки, вирішив реалізувати таке переважне право, він повідомляє про це ліцитатора відразу після закінчення торгів. У такому разі права та обов'язки переможця переходять до нього. Якщо про бажання реалізувати переважне право купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення ліцитатора повідомили суб'єкти такого права першої та другої черги, права та обов'язки переможця переходять до суб'єкта переважного права першої черги";

частину тридцять першу викласти в такій редакції:

"31. Ціна продажу земельної ділянки чи права емфітевзису, суперфіцію, розмір річної орендної плати за земельну ділянку, право користування якою набуто на торгах, підлягають сплаті переможцем не пізніше трьох банківських днів з дня укладення відповідного договору";

38) у частині першій статті 143:

у пункті "б" слова "вказівками (приписами) центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері здійснення державного нагляду (контролю) в агропромисловому комплексі" замінити словами "приписами органів, що здійснюють державний контроль за використанням та охороною земель";

доповнити пунктом "г<sup>1</sup>" такого змісту:

"г<sup>1</sup>) примусового звернення стягнень на право емфітевзису, суперфіцію за зобов'язаннями особи, яка використовує земельну ділянку на такому праві";

39) статтю 144 викласти в такій редакції:

"Стаття 144. Порядок припинення права користування земельними ділянками, що використовуються з порушенням земельного законодавства

1. У разі виявлення порушення земельного законодавства державний інспектор з контролю за використанням та охороною земель чи державний інспектор з охорони навколишнього природного середовища складає протокол про адміністративне правопорушення, накладає на особу, яка

допустила правопорушення, адміністративне стягнення та видає цій особі припис про його усунення у 30-денний строк.

У разі якщо особа, яка допустила порушення земельного законодавства, не виконала протягом зазначеного строку припис державного інспектора щодо припинення правопорушення, державний інспектор з контролю за використанням та охороною земель чи державний інспектор з охорони навколишнього природного середовища накладає на таку особу адміністративне стягнення відповідно до закону та повторно видає припис про припинення правопорушення та усунення його наслідків у 30-денний строк.

2. У разі неусунення наслідків порушення земельного законодавства у 30-денний строк орган державного контролю за використанням та охороною земель або орган державного контролю за охороною навколишнього природного середовища звертаються до суду з позовом про:

розірвання договору оренди, емфітевзису, суперфіцію земельної ділянки або договору про встановлення земельного сервітуту;

припинення права постійного користування земельною ділянкою";

40) частини четверту і п'яту статті 148<sup>1</sup> викласти в такій редакції:

"4. Внесення змін до договорів оренди, суперфіцію, емфітевзису, земельного сервітуту чи застави із зазначенням нового власника земельної ділянки не вимагається і здійснюється лише за згодою сторін договору.

5. Вимоги цієї статті поширюються на випадки переходу повноважень з розпорядження земельними ділянками державної власності від одного органу до іншого, а також при переході права власності на земельні ділянки від держави до територіальної громади і навпаки та при переході права власності на земельні ділянки від однієї територіальної громади до іншої";

41) статтю 149 викласти в такій редакції:

"Стаття 149. Порядок вилучення земельних ділянок із постійного користування

1. Земельні ділянки, надані у постійне користування із земель державної та комунальної власності, можуть вилучатися для суспільних та інших потреб за рішенням Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, що здійснюють розпорядження земельними ділянками відповідно до повноважень, визначених статтею 122 цього Кодексу з урахуванням вимог статті 150 цього Кодексу.

2. Вилучення земельних ділянок здійснюється за письмовою згодою землекористувачів, а в разі незгоди землекористувачів - у судовому порядку. Справжність підпису на документі, що підтверджує згоду землекористувача на вилучення земельної ділянки, засвідчується нотаріально";

42) у частині другій статті 150 слова "у пунктах "в" і "г" замінити словами "у пункті "г";

43) у статті 158:

у частині першій слова "та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин" виключити;

частину третю викласти в такій редакції:

"3. Органи місцевого самоврядування вирішують земельні спори у межах території територіальних громад щодо меж земельних ділянок, що перебувають у власності і користуванні громадян, обмежень у використанні земель та земельних сервітутів, додержання громадянами правил добросусідства, а також спори щодо розмежування меж районів у містах";

частину п'яту викласти в такій редакції:

"5. У разі незгоди власників землі або землекористувачів з рішенням органу місцевого самоврядування спір вирішується у судовому порядку";

частину четверту виключити;

44) у статті 159:

назву викласти в такій редакції:

"Стаття 159. Порядок розгляду земельних спорів органами місцевого самоврядування";

у частині першій слова "центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, та" виключити;

у частині четвертій слова "або центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин" виключити;

45) у статті 161:

назву викласти в такій редакції:

"Стаття 161. Виконання рішень органів місцевого самоврядування щодо земельних спорів";

у частині першій слова "центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин" виключити;

у частині четвертій слова "вищестоящим органом або" виключити;

46) у частині другій статті 167 слова "центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення" замінити словами "Кабінетом Міністрів України";

47) частину другу статі 168 викласти в такій редакції:

"2. Власники земельних ділянок та землекористувачі мають право здійснювати зняття та перенесення ґрунтового покриву земельних ділянок виключно на підставі розробленого у встановленому законом порядку робочого проекту землеустрою. Переміщення ґрунтового покриву

(родючого шару ґрунту) в межах однієї і тієї самої земельної ділянки, призначеної для ведення особистого селянського господарства, ведення садівництва, будівництва і обслуговування жилого будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка), індивідуального дачного будівництва та будівництва індивідуальних гаражів, здійснюється без розроблення робочого проекту землеустрою";

48) частини другу і четверту статті 172 викласти в такій редакції:

"2. Консервація земель здійснюється шляхом припинення чи обмеження їх господарського використання на визначений термін та залуження, заліснення або ренатуралізації. Передача у власність і користування земель державної та комунальної власності, щодо яких прийнято рішення про їх консервацію, для цілей, не пов'язаних із такою консервацією, забороняється";

"4. Порядок консервації земель встановлюється Кабінетом Міністрів України";

49) у частині першій статті 173 слово "замкнена" виключити;

50) пункт "и" частини першої статті 184 виключити;

51) статтю 186 викласти в такій редакції:

"Стаття 186. Погодження і затвердження документації із землеустрою

1. Схема землеустрою і техніко-економічне обґрунтування використання та охорони земель району затверджуються районною радою.

Схеми землеустрою і техніко-економічні обґрунтування використання та охорони земель села, селища, міста, території територіальної громади затверджуються відповідною сільською, селищною, міською радою.

Схеми землеустрою і техніко-економічні обґрунтування використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць підлягають стратегічній екологічній оцінці.

Схеми землеустрою і техніко-економічні обґрунтування використання та охорони земель зони відчуження та зони безумовного (обов'язкового) відселення території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, затверджуються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління зоною відчуження та зоною безумовного (обов'язкового) відселення.

2. Проекти землеустрою погоджуються та затверджуються в такому порядку:

1) проекти землеустрою щодо встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальних одиниць погоджуються сільськими, селищними, міськими, районними радами, районними державними адміністраціями, за рахунок території яких планується здійснити розширення таких меж. У разі розширення меж адміністративно-територіальної одиниці за рахунок території, що не входить до складу

відповідного району, або якщо районна рада не утворена, проект погоджується Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласною державною адміністрацією.

У разі встановлення меж міст проект також погоджується Верховною Радою Автономної Республіки Крим, обласною радою.

Рішення Верховної Ради України, Верховної Ради Автономної Республіки Крим, органу місцевого самоврядування про встановлення (зміну) меж адміністративно-територіальної одиниці одночасно є рішенням про затвердження проекту землеустрою щодо встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальної одиниці.

Проекти землеустрою щодо встановлення (зміни) меж районів у містах погоджуються з відповідною районною у місті радою, районною у місті державною адміністрацією (у разі їх утворення);

2) проекти землеустрою щодо встановлення меж територій територіальних громад погоджуються сільськими, селищними, міськими радами суміжних територіальних громад і затверджуються сільською, селищною, міською радою, що представляє інтереси територіальної громади, межі території якої встановлюються.

У разі відмови сільської, селищної, міської ради у погодженні проекту землеустрою спір вирішується у судовому порядку;

3) проекти землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного, лісогосподарського призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон, обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів погоджуються з власниками, користувачами земельних ділянок, що включаються до території природно-заповідного фонду, іншого природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення, лісогосподарського призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон, обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів без їх вилучення, крім випадків, коли обмеження безпосередньо встановлені законом або прийнятими відповідно до нього нормативно-правовими актами.

Проекти землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного, лісогосподарського призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон, обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів погоджуються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища (у разі наявності територій чи об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного

значення, земель оздоровчого, рекреаційного призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон), органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим у сфері охорони навколишнього природного середовища, структурним підрозділом відповідної обласної, Київської чи Севастопольської міської державної адміністрації у сфері охорони навколишнього природного середовища (у разі наявності територій чи об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення).

Проекти землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, лісогосподарського призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон, обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів у зоні відчуження та зоні безумовного (обов'язкового) відселення території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, погоджуються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління зоною відчуження та зоною безумовного (обов'язкового) відселення.

Проекти землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного, лісогосподарського призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон, обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів затверджуються їх замовниками.

Проекти землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного, лісогосподарського призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон, обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів, що розробляються з метою внесення до Державного земельного кадастру відомостей про межі та режими використання земель у межах територій пам'яток культурної спадщини, історико-культурних заповідників, історико-культурних заповідних територій, охоронюваних археологічних територій, зон охорони, буферних зон, історичних ареалів населених місць, територій об'єктів культурної всесвітньої спадщини, затверджуються органами, що відповідно до Закону України "Про охорону культурної спадщини" затверджують науково-проектну документацію у сфері охорони культурної спадщини, що визначає обмеження у використанні земель у межах територій пам'яток культурної спадщини, історико-культурних заповідників, історико-культурних заповідних територій, охоронюваних археологічних територій, зон охорони, буферних зон, історичних ареалів населених місць, територій об'єктів культурної всесвітньої спадщини. Проекти землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та

іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного, лісогосподарського призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон, обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів, що розробляються з метою внесення до Державного земельного кадастру відомостей про межі та режими використання земель у межах територій пам'яток культурної спадщини, історико-культурних заповідників, історико-культурних заповідних територій, охоронюваних археологічних територій, зон охорони, буферних зон, історичних ареалів населених місць, територій об'єктів культурної всесвітньої спадщини, не пізніше 30 календарних днів до дня їх затвердження публікуються на офіційному веб-сайті органу охорони культурної спадщини, уповноваженого здійснювати їх затвердження;

4) проекти землеустрою щодо приватизації земель державних сільськогосподарських підприємств, установ та організацій погоджуються рішенням загальних зборів працівників таких підприємств, установ та організацій (іншими суб'єктами, визначеними законодавством) і затверджуються органами виконавчої влади, що здійснюють розпорядження земельними ділянками державної власності відповідно до повноважень, визначених статтею 122 цього Кодексу.

Проекти землеустрою щодо приватизації земель комунальних сільськогосподарських підприємств, установ та організацій погоджуються рішенням загальних зборів працівників таких підприємств, установ та організацій (іншими суб'єктами, визначеними законодавством) і затверджуються відповідними сільськими, селищними, міськими радами;

5) проекти землеустрою щодо організації території земельних часток (паїв) погоджуються відповідною сільською, селищною, міською радою та затверджуються на зборах більшістю власників земельних часток (паїв) у межах земель, що перебувають у власності (користуванні) такого сільськогосподарського підприємства, що оформляється відповідним протоколом;

6) проекти землеустрою щодо відведення земельних ділянок затверджуються Верховною Радою Автономної Республіки Крим, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, органами виконавчої влади або органами місцевого самоврядування відповідно до повноважень, визначених статтею 122 цього Кодексу;

7) у разі наявності територій та об'єктів природно-заповідного фонду, їх охоронних зон, земель, зарезервованих для заповідання, прибережних захисних смуг, інших територій екологічної мережі проекти землеустрою щодо впорядкування території для містобудівних потреб погоджуються органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим у сфері охорони навколишнього природного середовища, структурним підрозділом

відповідної обласної, Київської чи Севастопольської міської державної адміністрації у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Проекти землеустрою щодо впорядкування території для містобудівних потреб затверджуються сільськими, селищними, міськими радами;

8) проекти землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозміни та впорядкування угідь, затверджуються їх замовниками;

9) у разі наявності територій та об'єктів природно-заповідного фонду, їх охоронних зон, земель, зарезервованих для заповідання, або прибережних захисних смуг, інших територій екологічної мережі проекти землеустрою щодо впорядкування території населених пунктів погоджуються органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим у сфері охорони навколишнього природного середовища, структурним підрозділом відповідної обласної, Київської чи Севастопольської міської державної адміністрації у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Проекти землеустрою щодо впорядкування території населених пунктів затверджуються відповідними сільськими, селищними, міськими радами.

3. Робочі проекти землеустрою затверджуються їх замовниками.

Робочі проекти землеустрою, що передбачають здійснення заходів на земельних ділянках державної та комунальної власності, розташованих на територіях чи об'єктах природно-заповідного фонду, їх охоронних зонах, землях, зарезервованих для заповідання, прибережних захисних смугах, інших територіях екологічної мережі, погоджуються органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим у сфері охорони навколишнього природного середовища, структурним підрозділом відповідної обласної, Київської чи Севастопольської міської державної адміністрації у сфері охорони навколишнього природного середовища.

4. Технічна документація із землеустрою погоджується і затверджується у такому порядку:

1) технічна документація із землеустрою щодо встановлення меж частини земельної ділянки, на яку поширюється право суборенди, сервітуту, погоджується землевласником (у разі встановлення сервітуту щодо земельної ділянки, що не перебуває у користуванні, або у разі встановлення сервітуту щодо земельної ділянки, що перебуває у користуванні, - за договором з її власником) або землекористувачем (в інших випадках) і затверджується особою, яка набуває право суборенди, сервітуту;

2) технічна документація із землеустрою щодо поділу та об'єднання земельних ділянок затверджується власником (розпорядником) земельних ділянок, а щодо земельних ділянок державної або комунальної власності - Верховною Радою Автономної Республіки Крим, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, органом виконавчої влади, органом місцевого самоврядування, уповноваженими розпоряджатися земельними ділянками відповідно до повноважень, визначених статтею 122 цього Кодексу;

3) технічна документація із землеустрою щодо інвентаризації земель у частині положень, що передбачають внесення до Державного земельного кадастру відомостей про земельні ділянки, сформовані до 2004 року, але відомості про які не внесені до Державного земельного кадастру, погоджується з власниками таких земельних ділянок, а якщо такі земельні ділянки перебувають у користуванні фізичних, юридичних осіб – також із землекористувачами.

Технічна документація із землеустрою щодо інвентаризації земель затверджується:

щодо земельних ділянок приватної власності - власником земельних ділянок;

щодо земельних ділянок державної або комунальної власності - Верховною Радою Автономної Республіки Крим, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, органом виконавчої влади, органом місцевого самоврядування, уповноваженими розпоряджатися земельними ділянками відповідно до повноважень, визначених статтею 122 цього Кодексу;

щодо земельних ділянок, розташованих у масиві земель сільськогосподарського призначення, та земель, що залишилися у колективній власності після розподілу земельних ділянок між власниками земельних часток (паїв), – сільською, селищною, міською радою;

4) технічна документація із землеустрою щодо встановлення меж режимоутворюючих об'єктів культурної спадщини затверджується центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини, крім технічної документації із землеустрою щодо встановлення меж території пам'ятки місцевого значення, її зони охорони, меж історико-культурного заповідника місцевого значення, що затверджується органом охорони культурної спадщини Автономної Республіки Крим, обласної, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій. Технічна документація із землеустрою щодо встановлення меж режимоутворюючих об'єктів культурної спадщини не пізніше 30 календарних днів до її затвердження публікується на

офіційному веб-сайті органу охорони культурної спадщини, уповноваженого здійснювати її затвердження;

5) технічна документація із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) затверджується:

у разі передачі на підставі такої документації земельної ділянки у власність та користування Верховною Радою Автономної Республіки Крим, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування – рішенням таких органів;

в інших випадках - власником (розпорядником) земельної ділянки, а щодо земельної ділянки державної або комунальної власності, що перебуває у користуванні, – землекористувачем;

6) технічна документація із землеустрою щодо резервування цінних для заповідання територій та об'єктів погоджується користувачами земельних ділянок державної, комунальної власності, крім випадків, визначених законом, органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим у сфері охорони навколишнього природного середовища, структурним підрозділом відповідної обласної, Київської чи Севастопольської міської державної адміністрації у сфері охорони навколишнього природного середовища та затверджується органом виконавчої влади, органом місцевого самоврядування, що здійснює розпорядження земельними ділянками відповідно до повноважень, визначених статтею 122 цього Кодексу.

5. Затверджена документація із землеустрою в електронній формі подається розробником до Державного фонду документації із землеустрою та оцінки земель.

6. Верховна Рада Автономної Республіки Крим, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, органи виконавчої влади або органи місцевого самоврядування, інші суб'єкти, визначені цією статтею, зобов'язані протягом десяти робочих днів з дня одержання документації із землеустрою безоплатно надати або надіслати рекомендованим листом з повідомленням розробнику свої висновки про її погодження або про відмову в погодженні з обов'язковим посиланням на закони та прийняті відповідно до них нормативно-правові акти, що регулюють відносини у відповідній сфері. Строк дії таких висновків є необмеженим.

7. Підставою для відмови у погодженні та затвердженні документації із землеустрою може бути лише невідповідність її положень вимогам законів та прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів, документації із землеустрою або містобудівної документації.

8. Верховній Раді Автономної Республіки Крим, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, органам виконавчої влади, органам

місцевого самоврядування, іншим суб'єктам, визначеним цією статтею, при погодженні та затвердженні документації із землеустрою забороняється вимагати:

додаткові матеріали та документи, не включені до складу документації із землеустрою, визначеного Законом України "Про землеустрій";

надання погодження документації із землеустрою будь-якими іншими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами чи організаціями, погодження яких не передбачено цією статтею;

проведення будь-яких обстежень, експертиз чи робіт.

Кожен орган виконавчої влади, орган місцевого самоврядування, Верховна Рада Автономної Республіки Крим, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, інший суб'єкт, визначений цією статтею, розглядає та погоджує документацію із землеустрою самостійно та незалежно від погодження такої документації іншими органами.

9. Висновок (рішення) органу виконавчої влади, органу місцевого самоврядування, Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, іншого суб'єкта, визначеного цією статтею, щодо відмови у погодженні або затвердженні документації із землеустрою має містити вичерпний перелік недоліків документації із землеустрою з описом змісту недоліку та посиланням на відповідні норми законів та прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів, затверджену документацію із землеустрою або містобудівну документацію. Повторна відмова у погодженні або затвердженні документації із землеустрою допускається лише у разі, якщо розробник не усунув недоліки, зазначені у попередньому висновку (рішенні), а також якщо підстава для відмови виникла після надання попереднього висновку (рішення). Повторна відмова у погодженні або затвердженні не позбавляє розробника документації із землеустрою права усунути недоліки такої документації та подати її на погодження або затвердження";

52) статтю 186<sup>1</sup> виключити;

53) частину першу статті 188 викласти в такій редакції:

"1. Державний контроль за використанням та охороною земель здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, а за додержанням вимог законодавства про охорону земель - центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів.

Державний контроль за використанням та охороною земель в обсязі, визначеному законом, також здійснюється виконавчими органами сільських, селищних, міських рад. Виконавчі органи сільських, селищних, міських рад набувають установлених законом повноважень із здійснення державного контролю за використанням та охороною земель у разі прийняття відповідною радою рішення про здійснення такого контролю";

54) статтю 189 виключити;

55) текст статті 190 викласти в такій редакції:

"Громадський контроль за використанням та охороною земель здійснюється громадськими інспекторами, які призначаються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, відповідними органами місцевого самоврядування і діють на підставі положень, затверджених відповідно центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері земельних відносин, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища, відповідною радою";

56) статтю 200 виключити;

57) у статті 211:

у частині першій:

пункт "е" доповнити словами "пошкодження або знищення геодезичних пунктів Державної мережі та геодезичних мереж спеціального призначення";

пункти "и" та "і" викласти в такій редакції:

"и) порушення умов зняття, збереження і використання родючого шару ґрунту;

і) відхилення від затверджених у встановленому порядку проектів землеустрою";

пункт "к" виключити;

доповнити частиною третьою такого змісту:

"3. Методика визначення розміру шкоди, заподіяної внаслідок самовільного зайняття земельних ділянок, використання земельних ділянок не за цільовим призначенням, псування земель, порушення режиму, нормативів і правил їх використання, затверджується Кабінетом Міністрів України";

58) у розділі X "Перехідні положення":

пункт 6<sup>1</sup> доповнити двома абзацами такого змісту:

"Право викупу також належить громадянам України - спадкоємцям громадян, яким належало право постійного користування, право довічного успадкованого володіння земельними ділянками державної і комунальної власності, призначеними для ведення селянського (фермерського) господарства (крім випадків, коли такі земельні ділянки були передані у власність чи користування фізичним або юридичним особам). Якщо таких спадкоємців декілька, земельна ділянка придбавається ними у спільну часткову власність, де частки кожного із спадкоємців у праві власності є рівними.

Права постійного користування та довічного успадкованого володіння земельними ділянками державної та комунальної власності зберігаються за суб'єктами відповідного права, які не здійснили викуп таких ділянок відповідно до абзацу першого цього пункту";

доповнити пунктом 24 такого змісту:

"24. З дня набрання чинності цим пунктом землями комунальної власності територіальних громад вважаються всі землі державної власності, розташовані за межами населених пунктів у межах таких територіальних громад, крім земель:

а) що використовуються органами державної влади, державними підприємствами, установами, організаціями на праві постійного користування (у тому числі земельних ділянок, що перебувають у постійному користуванні державних лісгосподарських підприємств, та земель водного фонду, що перебувають у постійному користуванні державних водогосподарських підприємств, установ, організацій, Національної академії наук України, національних галузевих академій наук);

б) оборони;

в) природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення в межах об'єктів і територій природно-заповідного фонду загальнодержавного значення, лісгосподарського призначення;

г) зони відчуження та зони безумовного (обов'язкового) відселення території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи;

г) під будівлями, спорудами, іншими об'єктами нерухомого майна державної власності;

д) під об'єктами інженерної інфраструктури загальнодержавних та міжгосподарських меліоративних систем державної власності;

е) визначених у наданих до набрання чинності цим пунктом дозволах на розроблення проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок, наданих органами виконавчої влади з метою передачі земельних ділянок у постійне користування державним установам природно-заповідного фонду,

державним лісогосподарським та водогосподарським підприємствам, установам та організаціям, якщо рішення зазначених органів не прийняті.

Земельні ділянки, що вважаються комунальною власністю територіальних громад сіл, селищ, міст відповідно до цього пункту і право державної власності на які зареєстроване у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно, переходять у комунальну власність з моменту державної реєстрації права комунальної власності на такі земельні ділянки.

Інші земельні ділянки та землі, не сформовані у земельні ділянки, переходять у комунальну власність з дня набрання чинності цим пунктом.

Перехід земельних ділянок із державної власності у комунальну власність згідно з вимогами цього пункту не є підставою для припинення права оренди та інших речових прав, похідних від права власності, на такі земельні ділянки. Внесення змін до договору оренди, суперфіцію, емфітевзису, земельного сервітуту із зазначенням нового органу, що здійснює розпорядження такою земельною ділянкою, не вимагається і здійснюється лише за згодою сторін договору.

З дня набрання чинності цим пунктом до державної реєстрації права комунальної власності на земельні ділянки державної власності, що передаються у комунальну власність територіальних громад, органи виконавчої влади, що здійснювали розпорядження такими земельними ділянками, не мають права здійснювати розпорядження ними.

Надані до дня набрання чинності цим пунктом рішеннями Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органів виконавчої влади дозволи на розроблення документації із землеустрою щодо земельних ділянок державної власності, які відповідно до цього пункту переходять у комунальну власність, є чинними. Особи, які отримали такі дозволи, а також органи, що їх надали, зобов'язані повідомити про це протягом місяця відповідні сільські, селищні, міські ради з дня набрання чинності цим пунктом. Рішення про затвердження такої документації, що не була затверджена на день набрання чинності цим пунктом, приймають сільські, селищні, міські ради.

У разі надання дозволу на розроблення документації із землеустрою для безоплатної передачі громадянину України земельної ділянки сільськогосподарського призначення за рахунок земель державної власності, які відповідно до цього пункту переходять у комунальну власність, органи місцевого самоврядування зобов'язані затвердити таку документацію та прийняти рішення про передачу земельної ділянки у власність такому громадянину України протягом місяця з дня подання до відповідного органу місцевого самоврядування документації із землеустрою, розробленої у встановленому порядку. Такі земельні ділянки не можуть бути передані органами місцевого самоврядування у власність та

користування будь-яким іншим особам, крім тих, яким надано дозвіл на розроблення документації із землеустрою (крім передачі їх для розміщення об'єктів, передбачених статтею 7 Закону України "Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності").

Рішення Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органів виконавчої влади про викуп для суспільних потреб земельних ділянок приватної власності, прийняті до дня набрання чинності цим пунктом, є чинними, а заходи щодо відчуження таких земельних ділянок здійснюються органами, визначеними статтями 8 і 9 Закону України "Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності".

Особи, які отримали дозволи на розроблення проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок, зазначені у підпункті "е" цього пункту, а також органи, що їх надали, зобов'язані повідомити про це протягом місяця відповідні сільські, селищні, міські ради з дня набрання чинності цим пунктом. До 1 січня 2023 року зазначені землі та земельні ділянки не можуть бути передані у власність та користування будь-яким іншим особам, крім тих, яким надано дозвіл на розроблення документації із землеустрою (крім передачі їх для розміщення об'єктів, передбачених статтею 15 Закону України "Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності"). У разі якщо до 1 січня 2023 року такі земельні ділянки не передані у постійне користування державним установам природно-заповідного фонду, державним лісогосподарським та водогосподарським підприємствам, установам та організаціям, такі земельні ділянки переходять у комунальну власність територіальної громади села, селища, міста, на території якої вони розташовані.

До встановлення меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду їх межі визначаються відповідно до проектів створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду";

59) у тексті Кодексу:

слова "іноземна юридична особа" в усіх відмінках і числах замінити словами "юридична особа, створена та зареєстрована відповідно до законодавства іноземної держави" у відповідному відмінку і числі;

слова "іноземні громадяни" в усіх відмінках замінити словом "іноземці" у відповідному відмінку.

1. У Кодексі України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122):

1) у статті 52:

в абзаці першому частини першої слова "а так само невжиття заходів по боротьбі з бур'янами" виключити;

доповнити частиною другою такого змісту:

"Невжиття заходів по боротьбі з бур'янами -

тягне за собою накладення штрафу на громадян від двадцяти до вісімдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян";

2) статтю 53 доповнити приміткою такого змісту:

"Примітка. Положення цієї статті не застосовуються у разі заростання чагарниками і дрібноліссям деградованих та малопродуктивних земель, що потребують консервації та призначені для заліснення";

3) назву та абзац перший статті 53<sup>3</sup> викласти в такій редакції:

"Стаття 53<sup>3</sup>. Зняття та перенесення ґрунтового покриву земельних ділянок з порушенням умов зняття, збереження і використання родючого шару ґрунту

Зняття та перенесення ґрунтового покриву земельних ділянок з порушенням умов зняття, збереження і використання родючого шару ґрунту, визначених у документації із землеустрою, або за відсутності такої документації (крім випадків, якщо відповідно до закону розроблення документації із землеустрою не вимагається)";

4) назву та абзац перший частини першої статті 53<sup>5</sup> викласти в такій редакції:

"Стаття 53<sup>5</sup>. Порушення строків розгляду заяв (клопотань) щодо надання дозволу на розроблення документації із землеустрою, погодження (відмови у погодженні) документації із землеустрою, надання висновків до документації із землеустрою

Порушення посадовою особою Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування встановлених законом строків розгляду заяв (клопотань) щодо надання дозволу на розроблення документації із землеустрою, погодження (відмови у погодженні) документації із землеустрою, надання висновків до документації із землеустрою";

5) частину другу статті 55 виключити;

6) статтю 56 викласти в такій редакції:

"Стаття 56. Знищення межових знаків, пошкодження або знищення геодезичних пунктів і мереж

Знищення межових знаків меж землекористувань -

тягне за собою накладення штрафу від п'яти до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Пошкодження або знищення геодезичних пунктів Державної геодезичної мережі, геодезичних мереж спеціального призначення -

тягнуть за собою накладення штрафу від двохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян";

7) доповнити статтею 188<sup>56</sup> такого змісту:

"Стаття 188<sup>56</sup>. Невиконання законних розпоряджень, приписів посадових осіб органів, що здійснюють державний контроль за використанням та охороною земель

Невиконання законних розпоряджень чи приписів, інших законних вимог посадових осіб органів, що здійснюють державний контроль за використанням та охороною земель, або створення перешкод у їхній діяльності –

тягнуть за собою накладення штрафу на громадян від п'ятдесяти до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - від п'ятнадцяти до сорока п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Недопущення посадових осіб органів, що здійснюють державний контроль за використанням та охороною земель, до здійснення заходів державного контролю –

тягне за собою накладення штрафу на громадян від п'ятисот до однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб – від однієї тисячі до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян";

8) у статті 219:

частину першу після цифр "44<sup>3</sup>" доповнити словами і цифрами "частиною другою статті 52, статтями 53, 53<sup>1</sup>, 54, частиною першою статті 56", а після слова і цифр "статтями 183" – цифрами "188<sup>56</sup>";

доповнити частиною четвертою такого змісту:

"Від імені виконавчих комітетів (виконавчих органів) сільських, селищних, міських рад розглядати справи про адміністративні правопорушення, передбачені частиною другою статті 52, статтями 53, 53<sup>1</sup>, 54, частиною першою статті 56, статтею 188<sup>56</sup>, та накладати адміністративні стягнення мають право посадові особи виконавчих комітетів (виконавчих органів), уповноважені здійснювати державний контроль за використанням та охороною земель, - державні інспектори з контролю за використанням та охороною земель сільських, селищних, міських рад";

9) у частині першій статті 242<sup>1</sup> слова і цифри "передбачені статтями 47 - 50, 52 - 53<sup>1</sup>, 53<sup>3</sup> - 54" замінити словами і цифрами "передбачені статтями 47 - 50, частиною першою статті 52, статтями 53, 53<sup>1</sup>, 54";

10) доповнити статтею 242<sup>2</sup> такого змісту:

"Стаття 242<sup>2</sup>. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, розглядає справи про адміністративні правопорушення, передбачені статтями 52 - 56 та 188<sup>56</sup> цього Кодексу.

Від імені центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, розглядати справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право Головний державний інспектор України з контролю за використанням та охороною земель та його заступники, головні державні інспектори з контролю за використанням та охороною земель Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва, Севастополя та їхні заступники, старші державні інспектори з контролю за використанням та охороною земель та державні інспектори з контролю за використанням та охороною земель відповідних територій";

11) у частині першій статті 244 слова "законодавства у сфері використання та охорони земель і" та цифри і слово "52 - 53<sup>4</sup>, 54-56", та "188<sup>5</sup>" виключити;

12) у статті 255:

частину першу доповнити пунктом 15 такого змісту:

"15) державні інспектори з контролю за використанням та охороною земель виконавчих комітетів сільських, селищних, міських рад (частина друга статті 52, статті 53, 53<sup>1</sup>, 54, частина перша статті 56, стаття 188<sup>56</sup>)";

пункт 7<sup>1</sup> частини другої викласти в такій редакції:

"7<sup>1</sup>) громадський інспектор з контролю за використанням та охороною земель (частина друга статті 52, статті 53, 53<sup>1</sup>, 53<sup>4</sup>, 54)";

13) частину першу статті 288 доповнити пунктом 6 такого змісту:

"6) постанову державного інспектора з контролю за використанням та охороною земель виконавчого органу сільської, селищної, міської ради про накладення адміністративного стягнення - у районний, районний у місті, міський чи міськрайонний суд у порядку, визначеному Кодексом адміністративного судочинства України, з урахуванням особливостей, встановлених цим Кодексом".

3. У Водному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 24, ст. 189):

1) у частині восьмій статті 87 слова "виконавчими комітетами сільських, селищних, міських рад" замінити словами "органами, що здійснюють державний контроль за використанням та охороною земель";

2) статтю 89 доповнити частиною четвертою такого змісту:

«У прибережних захисних смугах дозволяються реконструкція, реставрація та капітальний ремонт існуючих об'єктів».

6. У пункті 5 розділу VIII "Прикінцеві положення" Лісового кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 21, ст. 170) слова "що до набрання чинності цим Кодексом" замінити словами "які до набрання чинності Земельним кодексом України".

7. У статті 21 Закону України "Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи" (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 16, ст. 198; Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 48, ст. 682):

у частині третій слова "центральною виконавчою владою, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в агропромисловому комплексі" замінити словами "центральною виконавчою владою, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів";

у частині четвертій слова "центральними органами виконавчої влади, що реалізують державну політику у сферах нагляду (контролю) в агропромисловому комплексі, санітарного та епідемічного благополуччя населення" замінити словами "центральними органами виконавчої влади, що реалізують державну політику у сферах санітарного та епідемічного благополуччя населення із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів".

11. У Законі України "Про місцеве самоврядування в Україні" (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст. 170 із наступними змінами):

1) частину першу статті 26 доповнити пунктом 34<sup>1</sup> такого змісту:

"34<sup>1</sup>) прийняття рішень щодо здійснення виконавчим органом сільської, селищної, міської ради державного контролю за використанням та охороною земель";

2) підпункти 1 і 10 пункту "б" частини першої статті 33 викласти в такій редакції:

"1) здійснення контролю за додержанням природоохоронного законодавства, використанням і охороною природних ресурсів загальнодержавного та місцевого значення, відтворенням лісів";

"10) здійснення державного контролю за використанням та охороною земель у межах та порядку, встановлених законом";

3) частину другу статті 59 доповнити абзацом другим такого змісту:

"Рішення ради щодо безоплатної передачі земельної ділянки комунальної власності у приватну власність (крім земельних ділянок, що перебувають у користуванні громадян, та випадків передачі земельної ділянки власнику розташованого на ній жилого будинку, іншої будівлі, споруди) приймається не менш як двома третинами голосів депутатів від загального складу ради".

12. У Законі України "Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність" (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 5-6, ст. 46 із наступними змінами):

11) у тексті Закону слова "галузь" та "центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у галузі топографо-геодезичної і картографічної діяльності" в усіх відмінках замінити відповідно словами "сфера" та "центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері земельних відносин" у відповідному відмінку.

1) абзац третій статті 5 викласти в такій редакції:

"центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері земельних відносин; центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин";

2) статті 5<sup>1</sup> і 5<sup>2</sup> викласти в такій редакції:

"Стаття 5<sup>1</sup>. Професійна підготовка та кадрове забезпечення у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності

Професійною топографо-геодезичною і картографічною діяльністю за відповідними напрямками можуть займатися особи, які мають вищу освіту у галузі геодезії та/або землеустрою.

Виконання топографо-геодезичних і картографічних робіт може здійснюватися за такими напрямками:

- а) основні геодезичні роботи;
- б) загальнодержавні топографічні знімання;
- в) інженерні вишукування для будівництва та великомасштабні топографічні знімання.

Топографо-геодезичні і картографічні роботи при здійсненні землеустрою виконуються особами, які отримали кваліфікаційний сертифікат інженера-землевпорядника відповідно до Закону України "Про землеустрій".

Сертифіковані інженери-геодезисти несуть відповідальність за якість результатів топографо-геодезичних і картографічних робіт (крім топографо-геодезичних та картографічних робіт при здійсненні землеустрою). Сертифікованим інженером-геодезистом може бути особа, яка має стаж роботи за спеціальністю не менше одного року, склала

кваліфікаційний іспит та одержала кваліфікаційний сертифікат за відповідним напрямом робіт. Відомості про сертифікованих інженерів-геодезистів вносяться до Державного реєстру сертифікованих інженерів-геодезистів відповідно до вимог цього Закону.

Сертифікованим інженером-геодезистом не може бути особа, обмежена у дієздатності або визнана недієздатною за рішенням суду.

Інженер-геодезист для складання кваліфікаційного іспиту за відповідним напрямом подає до Кваліфікаційної комісії:

заяву встановленого зразка із зазначенням напрямку робіт;

копію документа про вищу освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста або магістра відповідно до закону;

документ, що підтверджує стаж роботи.

Складання кваліфікаційного іспиту Кваліфікаційній комісії інженером-геодезистом та підвищення кваліфікації сертифікованими інженерами-геодезистами за відповідними напрямами здійснюються на базі факультетів геодезичного або землевпорядного профілю у закладах вищої освіти відповідної акредитації, які уклали договір із центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин.

Кваліфікаційний іспит є процедурою, під час проведення якої підтверджується професійна компетентність особи, рівень її кваліфікації і знань як виконавця топографо-геодезичних і картографічних робіт за відповідним напрямом (крім топографо-геодезичних і картографічних робіт при здійсненні землеустрою).

Вимоги до програм підвищення кваліфікації сертифікованих інженерів-геодезистів встановлюються Кваліфікаційною комісією, склад якої затверджується наказом центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин.

Кваліфікаційна комісія здійснює контроль за якістю професійної підготовки сертифікованих інженерів-геодезистів.

До складу Кваліфікаційної комісії включаються десять сертифікованих інженерів-геодезистів, які є представниками центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, та по п'ять сертифікованих інженерів-землевпорядників від кожної саморегулювальної організації у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності.

Член Кваліфікаційної комісії може бути виключений із складу Кваліфікаційної комісії за поданням органу, закладу, організації, які його делегували.

Особа, яка делегувала члена Кваліфікаційної комісії, має право на його відкликання або заміну. Зміни до складу Кваліфікаційної комісії

вносяться центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, протягом місяця з дня отримання подання про делегування, відкликання або заміну члена Кваліфікаційної комісії.

Член Кваліфікаційної комісії виключається із складу Кваліфікаційної комісії за поданням органу, закладу вищої освіти, саморегульованої організації, які його делегували, а також у разі втрати відповідним органом, закладом вищої освіти, саморегульованою організацією права делегувати своїх представників до складу Кваліфікаційної комісії.

Члени Кваліфікаційної комісії обирають із свого складу голову і секретаря комісії.

Засідання Кваліфікаційної комісії є правомочним у разі присутності на ньому більше половини складу комісії. Рішення Кваліфікаційної комісії приймаються простою більшістю голосів присутніх на засіданні членів комісії. У разі рівного розподілу голосів голос голови Кваліфікаційної комісії є вирішальним.

Рішення Кваліфікаційної комісії може бути оскаржено до суду.

Інженеру-геодезисту, який склав кваліфікаційний іспит за відповідним напрямом, видається кваліфікаційний сертифікат інженера-геодезиста у паперовій або електронній формі, що підтверджує відповідність особи кваліфікаційним характеристикам професії та її спроможність самостійно проводити топографо-геодезичні і картографічні роботи.

Особи, які не склали кваліфікаційного іспиту Кваліфікаційній комісії, допускаються до його повторного складення не раніше ніж через два місяці. Сертифіковані відповідно до цього Закону інженери-геодезисти зобов'язані не менш як один раз на два роки підвищувати свою кваліфікацію за програмою підвищення кваліфікації.

Видача кваліфікаційного сертифіката особам, які склали кваліфікаційний іспит, видача свідоцтва про підвищення кваліфікації, а також їх дублікатів здійснюється закладом вищої освіти, на базі якого складається кваліфікаційний іспит або підвищується кваліфікація за рішенням Кваліфікаційної комісії.

Строк дії кваліфікаційного сертифіката інженера-геодезиста не обмежений у часі, крім випадків, визначених законом. Невиконання вимоги щодо підвищення кваліфікації у встановлений законом строк є підставою для зупинення дії сертифіката на період до одержання свідоцтва про підвищення кваліфікації.

Рішення про зупинення дії кваліфікаційного сертифіката сертифікованого інженера-геодезиста приймається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, у разі:

невиконання вимог цього Закону щодо підвищення кваліфікації; зазначення завідомо неправдивих даних, що призвело до викривлення інформації у Державному реєстрі сертифікованих інженерів-геодезистів.

Дія кваліфікаційного сертифіката поновлюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, у тижневий строк після усунення відповідним інженером-геодезистом наявних зауважень.

Кваліфікаційний сертифікат інженера-геодезиста анулюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин:

а) за зверненням сертифікованого інженера-геодезиста;

б) у разі набрання законної сили рішенням суду про обмеження дієздатності особи, яка є сертифікованим інженером-геодезистом, визнання її недієздатною, безвісно відсутньою;

в) у разі встановлення Кваліфікаційною комісією факту порушення сертифікованим інженером-геодезистом законодавства у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності, що призвело до порушення прав та/або законних інтересів юридичних, фізичних осіб, держави, територіальної громади, на підставі розгляду письмових звернень таких осіб, органів державної влади та органів місцевого самоврядування;

г) у разі смерті сертифікованого інженера-геодезиста.

Кваліфікаційний сертифікат інженера-геодезиста може бути також анульований за рішенням суду.

Рішення про зупинення дії чи анулювання кваліфікаційного сертифіката інженера-геодезиста може бути оскаржено до суду.

Порядок роботи Кваліфікаційної комісії, видачі та анулювання кваліфікаційного сертифіката інженера-геодезиста, форма кваліфікаційного сертифіката встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері земельних відносин.

Стаття 5<sup>2</sup>. Державний реєстр сертифікованих інженерів-геодезистів

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, веде Державний реєстр сертифікованих інженерів-геодезистів, які отримали кваліфікаційний сертифікат.

У Державному реєстрі сертифікованих інженерів-геодезистів зазначається така інформація про інженера-геодезиста:

1) прізвище, ім'я та по батькові;

2) реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номера паспорта громадянина України (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків);

3) дата видачі та номер кваліфікаційного сертифіката;

4) напрям (напрями) виконання топографо-геодезичних і картографічних робіт;

5) назва закладу вищої освіти, на базі якого складався кваліфікаційний іспит та який здійснював підвищення кваліфікації;

6) дата та номер протоколу рішення Кваліфікаційної комісії про видачу кваліфікаційного сертифіката;

7) інформація про підвищення кваліфікації;

8) інформація щодо зупинення дії чи позбавлення кваліфікаційного сертифіката;

9) місце роботи особи.

Інформація з Державного реєстру сертифікованих інженерів-геодезистів у формі витягу надається фізичним і юридичним особам за їхнім письмовим зверненням на безоплатній основі.

Державний реєстр сертифікованих інженерів-геодезистів оприлюднюється на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, крім відомостей про реєстраційний номер облікової картки платника податків, серії та номера паспорта громадянина України.

Технологічні та програмні засоби, необхідні для оприлюднення відомостей Державного реєстру сертифікованих інженерів-геодезистів, повинні забезпечувати юридичним та фізичним особам можливість безоплатного анонімного перегляду, копіювання та роздрукування даних реєстру на основі поширених веб-оглядачів та редакторів, без необхідності застосування спеціально створених для цього технологічних чи програмних засобів, цілодобово, без обмежень";

3) розділ I доповнити статтею 5<sup>3</sup> такого змісту:

"Стаття 5<sup>3</sup>. Саморегулювання у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності

Саморегульованими організаціями у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності є громадські організації, що об'єднують фізичних осіб, визнаних сертифікованими інженерами-геодезистами у порядку, встановленому цим Законом, отримали свій статус відповідно до вимог цього Закону та здійснюють повноваження з громадського регулювання топографо-геодезичної і картографічної діяльності.

Утворення та порядок діяльності саморегульованих організацій у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності регулюються відповідно до закону.

Саморегульовані організації у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності є юридичними особами, які діють на засадах самоврядування і діяльність яких не має на меті отримання прибутку.

Громадська організація, що об'єднує фізичних осіб, визнаних сертифікованими інженерами-геодезистами у порядку, встановленому цим Законом, для надання їй статусу саморегульованої організації у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності повинна відповідати таким критеріям:

кількісний склад налічує не менше 100 інженерів-геодезистів;

не менше 90 відсотків її загального складу є сертифікованими інженерами-геодезистами;

внутрішніми документами громадської організації встановлено процедури внутрішньої сертифікації своїх членів з метою контролю якості проведених ними топографо-геодезичних і картографічних робіт.

Статус саморегульованої організації у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності надається громадським організаціям центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Саморегульовані організації у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності здійснюють такі повноваження щодо громадського регулювання топографо-геодезичної і картографічної діяльності:

визначення правил і стандартів підприємницької та професійної діяльності, обов'язкових для виконання всіма членами таких організацій, а також механізму відшкодування збитків, завданих споживачам внаслідок надання членами саморегульованої організації товарів, виконання робіт (послуг) неналежної якості;

контроль за виконанням положень нормативно-технічних документів, норм і правил у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності, за забезпеченням належної якості топографо-геодезичної і картографічної продукції, що складається сертифікованими інженерами-геодезистами - її членами;

участь у розробленні нормативно-правових актів з питань топографо-геодезичної і картографічної діяльності;

участь у професійній підготовці та сертифікації інженерів-геодезистів;

участь у складі Кваліфікаційної комісії;

захист своїх членів у питаннях судового та досудового вирішення спорів, пов'язаних із топографо-геодезичною і картографічною діяльністю, відповідно до закону;

сприяння розвитку конкуренції у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності;

підвищення професійного рівня членів саморегульованої організації шляхом внутрішньої сертифікації за процедурою, встановленою саморегульованою організацією;

сприяння розвитку інформаційних технологій у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності;

встановлення інших вимог щодо сумлінного виконання своїми членами топографо-геодезичних і картографічних робіт, забезпечення виконання ними вимог цього Закону, нормативно-технічних документів у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності.

Інженер-геодезист може бути членом лише однієї саморегульованої організації у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності";

4) текст статті 6 викласти в такій редакції:

"Державне управління у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності здійснюють Кабінет Міністрів України, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері земельних відносин, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, Міністерство оборони України, інші органи виконавчої влади";

5) у назві та абзаці першому частини другої статті 8 слова "центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у галузі топографо-геодезичної і картографічної діяльності" замінити словами "центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин";

6) абзац четвертий частини другої статті 12 виключити;

7) частину другу статті 16 викласти в такій редакції:

"Нормативно-технічна документація затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері земельних відносин";

8) частину другу статті 18 викласти в такій редакції:

"Державний облік топографо-геодезичних і картографічних робіт здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України";

9) у частині шостій статті 20 слова "центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності" замінити словами "центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин";

10) статтю 24 викласти в такій редакції:

"Стаття 24. Гарантії захисту прав замовників топографо-геодезичних і картографічних робіт та третіх осіб

Відповідальність виконавців топографо-геодезичних і картографічних робіт загальнодержавного призначення перед замовниками таких робіт та третіми особами за шкоду, яку може бути заподіяно внаслідок необережності, недогляду чи професійних помилок, допущених під час виконання топографо-геодезичних і картографічних робіт, підлягає обов'язковому страхуванню згідно із Законом України "Про страхування".

Страховим випадком є заподіяння замовнику або третій особі шкоди внаслідок виконання топографо-геодезичних і картографічних робіт загальнодержавного призначення.

Страхова сума встановлюється за згодою сторін, але не може бути меншою за 1 тисячу мінімальних розмірів заробітної плати.

Максимальний розмір страхового тарифу з розрахунку на один рік страхування становить:

0,3 відсотка страхової суми, якщо договором обов'язкового страхування не передбачено встановлення франшизи;

0,1 відсотка страхової суми, якщо договором обов'язкового страхування передбачено встановлення франшизи.

Розмір франшизи (частини збитків, що не відшкодовується страховиком) визначається за згодою сторін у договорі обов'язкового страхування, але не може перевищувати 5 відсотків розміру страхової суми.

У разі настання страхового випадку страховик здійснює виплату страхового відшкодування в розмірі заподіяної замовнику та/або третій особі майнової шкоди, визначеному судовим рішенням, що набрало законної сили, або письмовою вимогою (претензією) замовника та/або третьої особи, визнаною страхувальником та погодженою страховиком.

Страхове відшкодування здійснюється страховиком відповідно до договору обов'язкового страхування на підставі судового рішення, що набрало законної сили, або визнаної страхувальником та погодженої страховиком письмової вимоги (претензії) замовника та/або третьої особи";

13. У пункті 3 статті 16 Закону України "Про місцеві державні адміністрації" (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 20-21, ст. 190 із наступними змінами) слово "земель" виключити.

14. У статті 14 Закону України "Про меліорацію земель" (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 11, ст. 90):

абзац другий частини другої викласти в такій редакції:

"погодження проектів державних цільових, міждержавних та місцевих програм меліорації земель";

частину третю виключити;

в абзаці сьомому частини четвертої слова "та покладених на нього Президентом України" виключити.

19. У Законі України "Про землеустрій" (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 36, ст. 282 із наступними змінами):

1) у частині першій статті 1:

в абзаці четвертому слова "авторського нагляду за виконанням проектів" виключити;

абзац дев'ятий викласти в такій редакції:

"межа території територіальної громади - умовна лінія на поверхні землі (у тому числі на водному просторі), що відокремлює територію однієї територіальної громади від інших територій";

2) частину першу статті 6 доповнити пунктом "е" такого змісту:

"е) відкритості та доступності документації із землеустрою, публічності її погодження та затвердження";

3) у частині першій статті 8 слова "та у сфері нагляду (контролю) в агропромисловому комплексі" виключити;

4) пункт "г" частини першої статті 11 виключити;

5) у пункті "г" частини першої статті 12 та у пункті "г" частини першої статті 13 слова "і державного контролю за використанням та охороною земель" виключити;

6) у частині першій статті 14:

пункт "в" доповнити словами "та земельних ділянок усіх форм власності";

пункт "е" виключити;

7) статтю 14<sup>1</sup> виключити;

8) пункт "б" частини першої статті 15 виключити;

9) у частині першій статті 16:

пункти "б" і "в" викласти в такій редакції:

"б) організація здійснення землеустрою, проведення інвентаризації земель та земельних ділянок усіх форм власності;

в) організація та здійснення державного контролю за використанням та охороною земель у межах та порядку, встановлених законом";

пункт "г" виключити;

10) пункт "б" частини першої статті 17 виключити;

11) у частині першій статті 19:

пункти "а" і "б" викласти в такій редакції:

"а) організація та здійснення землеустрою, проведення інвентаризації земель та земельних ділянок усіх форм власності;

б) організація та здійснення державного контролю за використанням та охороною земель у межах та порядку, встановлених законом";

12) у статті 25:

частину першу викласти в такій редакції:

"Документація із землеустрою розробляється в електронній та паперовій формах у вигляді схеми, проекту, робочого проекту або технічної документації. Затверджена документація із землеустрою є публічною та загальнодоступною";

у частині другій:

доповнити пунктом "а<sup>1</sup>" такого змісту:

"а<sup>1</sup>) проекти землеустрою щодо встановлення меж територій територіальних громад";

доповнити пунктом "л" такого змісту:

"л) технічна документація із землеустрою щодо резервування цінних для заповідання територій та об'єктів";

доповнити пунктом "м" такого змісту:

"м) технічна документація із землеустрою щодо встановлення меж режимоутворюючих об'єктів культурної спадщини";

частину четверту викласти в такій редакції:

"Відповідність документації із землеустрою в електронному вигляді положенням нормативно-технічних документів, норм і правил у сфері землеустрою засвідчується кваліфікованим електронним підписом сертифікованого інженера-землевпорядника, який відповідає за якість робіт із землеустрою, з використанням кваліфікованої електронної позначки часу, а в паперовій формі - підписом та особистою печаткою сертифікованого інженера-землевпорядника, який відповідає за якість робіт із землеустрою";

13) частину першу статті 26 доповнити словами "а також інші юридичні та фізичні особи";

14) у статті 28:

у частині першій:

пункт "в" викласти в такій редакції:

"в) безперешкодного доступу до об'єктів землеустрою";

пункти "г" і "г" виключити;

частину другу доповнити пунктом "г" такого змісту:

"г) страхувати свою професійну відповідальність перед замовниками документації із землеустрою та третіми особами";

доповнити частинами п'ятою і шостою такого змісту:

"Виконавці робіт із землеустрою не мають права складати документацію із землеустрою у разі, якщо:

об'єктом землеустрою є земельні ділянки, що належать виконавцю робіт із землеустрою або особам, які працюють у його складі;

особи, які працюють у складі виконавця робіт із землеустрою, мають родинні зв'язки із замовником робіт із землеустрою, або у юридичній особі, керівництво якої має родинні зв'язки із замовником;

об'єктом землеустрою є земельні ділянки, що належать засновникам або учасникам виконавця робіт із землеустрою;

замовником робіт із землеустрою є засновник або учасник виконавця робіт із землеустрою.

Документація із землеустрою, складена з порушенням вимог цієї статті, не може бути затверджена";

15) частину третю статті 29 замінити трьома новими частинами такого змісту:

"Документація із землеустрою у складі текстових матеріалів обов'язково містить пояснювальну записку, в якій зазначаються:

підстава проведення землеустрою (у тому числі рішення органу державної влади, органу місцевого самоврядування, на підставі якого здійснюється розроблення документації із землеустрою);

основні відомості про об'єкт (об'єкти) землеустрою;

використані розробником нормативно-правові акти з питань здійснення землеустрою;

використані розробником норми і правила у сфері землеустрою;

використані розробником документи Державного фонду документації із землеустрою та оцінки земель;

використані розробником відомості Державного земельного кадастру, а також Державного реєстру земель у разі внесення до Державного земельного кадастру відомостей про земельні ділянки, сформовані до 2013 року;

використані розробником відомості Державного картографо-геодезичного фонду;

використана розробником затверджена містобудівна документація, а також вкопювання із такої документації;

опис процедури виконання топографо-геодезичних робіт (у разі їх виконання);

опис та обґрунтування проектного рішення;

інформація про проведення ґрунтових, геоботанічних та інших обстежень земель при здійсненні землеустрою (у разі їх проведення);

інформація про наявні в межах об'єкта землеустрою будівлі, споруди та речові права на них (у разі формування земельних ділянок, внесення відомостей про земельну ділянку до Державного земельного кадастру);

інформація про наявні в межах об'єкта землеустрою обмеження у використанні земель (у разі формування земельних ділянок, внесення до Державного земельного кадастру відомостей про сформовану земельну ділянку, обмеження у використанні земель) із зазначенням підстави встановлення таких обмежень;

виконавець робіт із землеустрою, його технічне і технологічне забезпечення;

умови щодо зняття та перенесення ґрунтового покриву земельних ділянок (у разі порушення ґрунтового покриву земельних ділянок у результаті реалізації проектного рішення);

інформація про виконання передбачених законом вимог щодо погодження документації із землеустрою;

інформація про дотримання вимог закону щодо погодження поділу, об'єднання, вилучення земельних ділянок;

заява виконавця робіт із землеустрою про дотримання ним обмежень, встановлених статтею 28 цього Закону.

До пояснювальної записки за рішенням розробника можуть бути додані документи, що підтверджують відомості (інформацію), наведені в ній.

У графічній частині документації із землеустрою відображаються існуючі (за наявності) та проектні межі об'єктів землеустрою, відомості про які підлягають внесенню до Державного земельного кадастру відповідно до Закону України "Про Державний земельний кадастр", креслення технічних рішень (для робочих проектів землеустрою);

16) у статті 35:

у частині першій слова "ведення державного земельного кадастру" замінити словами "ведення Державного земельного кадастру, виявлення та виправлення помилок у відомостях Державного земельного кадастру";

пункт "б" частини четвертої доповнити абзацом шостим такого змісту: "виправлення помилок, допущених у відомостях Державного земельного кадастру щодо меж земельних ділянок та інших відомостей про земельні ділянки";

після частини четвертої доповнити новою частиною такого змісту:

"Інвентаризація масиву земель сільськогосподарського призначення, не менш як 75 відсотків земель якого належить одній або декільком особам на праві власності або користування, може проводитися за відсутності рішення органів, зазначених у пункті "а" частини четвертої цієї статті".

У зв'язку з цим частину п'яту вважати частиною шостою;

17) частину третю статті 38 викласти в такій редакції:

"Оцінка земель проводиться відповідно до Закону України "Про оцінку земель" за методиками, затвердженими Кабінетом Міністрів України";

18) у статті 45:

у назві, частинах першій, другій і п'ятій слова "адміністративно-територіальна одиниця" в усіх відмінках та числах замінити словами

"адміністративно-територіальна одиниця, територій територіальних громад" у відповідному відмінку і числі;

частину другу після слова "району" доповнити словами "територіальної громади";

частину четверту після слова "міста" доповнити словами "територіальної громади";

пункти "в" і "і" частини п'ятої виключити;

19) у статті 46:

частину третю викласти в такій редакції:

"Проект землеустрою щодо встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальної одиниці включає:

а) пояснювальну записку;

б) завдання на виконання робіт;

в) план існуючої (за наявності) та проектної межі адміністративно-територіальної одиниці;

г) площу земель в існуючих (за наявності) та проектних межах адміністративно-територіальної одиниці;

г) опис меж адміністративно-територіальної одиниці;

д) каталог координат поворотних точок меж адміністративно-територіальної одиниці";

частини одинадцяту і тринадцяту виключити;

20) доповнити статтею 46<sup>1</sup> такого змісту:

"Стаття 46<sup>1</sup>. Проекти землеустрою щодо встановлення меж територій територіальних громад

Проекти землеустрою щодо встановлення меж територій територіальних громад розробляються з метою:

а) з'ясування дійсної межі території територіальної громади;

б) вирішення спору між декількома органами місцевого самоврядування щодо меж територій територіальних громад;

в) внесення відомостей про межі території територіальної громади до Державного земельного кадастру.

При розробленні проектів землеустрою щодо встановлення меж територій територіальних громад не допускається:

встановлення межі території територіальної громади, що змінюватиме межі адміністративно-територіальних одиниць;

розташування сформованої земельної ділянки в межах декількох територіальних громад (крім земель лісогосподарського призначення, водного фонду, природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, земельних ділянок під лінійними об'єктами транспортної, енергетичної інфраструктури).

Проект землеустрою щодо встановлення меж території територіальної громади включає:

- а) пояснювальну записку;
- б) завдання на виконання робіт;
- в) вкопіювання із проекту формування території сільської (селищної) ради (за наявності);
- г) опис меж території територіальної громади;
- г) креслення меж території територіальної громади, складене у відповідному масштабі;
- д) каталог координат поворотних точок меж території територіальної громади.

Межі території територіальної громади можуть проходити по суходолу і по водному простору.

У разі встановлення меж території об'єднаної територіальної громади проект землеустрою щодо встановлення її межі має визначати зовнішні межі об'єднаної територіальної громади, межі територій усіх територіальних громад, що увійшли до її складу.

Проекти землеустрою щодо встановлення меж територій територіальних громад розробляються за рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради.

Відомості про межі території територіальної громади вносяться до Державного земельного кадастру.

Відомості про межі території територіальної громади зазначаються у витягу з Державного земельного кадастру, який безоплатно видається відповідній сільській, селищній, міській раді";

21) у статті 47:

у частині п'ятій:

пункти "г" і "ї" виключити;

пункт "д" викласти в такій редакції:

"д) витяг з графічної частини відповідної містобудівної документації з позначеними межами водоохоронної зони, прибережної захисної смуги, пляжної зони (за наявності)";

у пунктах "з" та "и" слова "природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення" виключити;

частину четверту викласти в такій редакції:

"Проект землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного, лісгосподарського призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон, обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів для біосферних заповідників, природних заповідників, національних природних парків,

регіональних ландшафтних парків, ботанічних садів, дендрологічних парків, парків - пам'яток садово-паркового мистецтва та зоологічних парків можуть розроблятися лише на землях та земельних ділянках, що включаються до складу таких територій без вилучення у землевласників та землекористувачів";

після частини п'ятої доповнити двома новими частинами такого змісту:

"Проект землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного, лісгосподарського призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон, обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів, що розробляється з метою внесення до Державного земельного кадастру відомостей про межі та режими використання земель у межах територій пам'яток культурної спадщини, історико-культурних заповідників, історико-культурних заповідних територій, охоронюваних археологічних територій, зон охорони, буферних зон, історичних ареалів населених місць, територій об'єктів культурної всесвітньої спадщини, розробляється у складі науково-проектної документації у сфері охорони культурної спадщини, крім випадків розроблення таких проектів з метою внесення до Державного земельного кадастру відомостей про обмеження у використанні земель, встановлені до набрання чинності цією частиною.

Проект землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного, лісгосподарського призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон, обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів, що розробляється з метою внесення до Державного земельного кадастру відомостей про межі та режими використання земель, щодо яких відповідно до Закону України "Про охорону культурної спадщини" встановлюються обмеження у використанні земель, включає:

- а) завдання на складання проекту землеустрою;
- б) пояснювальну записку;
- в) характеристику території із встановленням режиму використання земель, на яких розташовані об'єкти культурної всесвітньої спадщини, пам'ятки культурної спадщини, історико-культурні заповідники, історико-культурні заповідні території, охоронювані археологічні території, музеї просто неба, меморіальні музеї-садиби, зони охорони, буферні зони, історичні ареали населених місць;
- г) матеріали геодезичних вишукувань та землевпорядного проектування;

- г) перелік обмежень у використанні земельних ділянок;
- д) перелік земельних ділянок, на які поширюється дія зони обмеження у використанні земельних ділянок;
- е) відомості обчислення площі зони обмеження, у тому числі каталог координат».

У зв'язку з цим частини шосту і сьому вважати відповідно частинами сьомою і восьмою;

доповнити частиною дев'ятою такого змісту:

"Відомості про межі території природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, межі обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів вносяться до Державного земельного кадастру";

22) у статті 49:

у частині другій:

пункти "в" і "ж" виключити;

у пункті "г" слово "матеріали" замінити словом "розрахунок";

пункт "е" викласти в такій редакції:

"е) розрахунок нормативної грошової оцінки і розміру земельної частки (паю) в умовних кадастрових гектарах";

частину третю виключити;

23) у статті 49<sup>1</sup>:

у частині п'ятій:

пункти "в" і "є" виключити;

пункт "г" викласти в такій редакції:

"г) розрахунок (за потреби - перерахунок) нормативної грошової оцінки і розміру земельної частки (паю) в умовних кадастрових гектарах";

частину шосту виключити;

24) статтю 50 викласти в такій редакції:

"Стаття 50. Проекти землеустрою щодо відведення земельних ділянок  
Проекти землеустрою щодо відведення земельних ділянок розробляються у разі формування нових земельних ділянок із земель державної, комунальної власності (крім випадків формування земельних ділянок за іншою документацією із землеустрою) та у разі зміни цільового призначення земельних ділянок у випадках, визначених законом.

Проект землеустрою щодо відведення земельних ділянок може передбачати формування та/або зміну цільового призначення декількох земельних ділянок, за умови що розпорядником земельних ділянок буде один орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування відповідно до повноважень, визначених статтею 122 Земельного кодексу України, або власником земельної ділянки приватної власності є одна особа.

Проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки включає:

- а) пояснювальну записку;
- б) матеріали геодезичних вишукувань та землевпорядного проектування (у разі формування земельної ділянки);
- в) розрахунок розміру втрат сільськогосподарського та лісогосподарського виробництва (у випадках, передбачених законом);
- г) розрахунок розміру збитків власників землі та землекористувачів (у випадках, передбачених законом);
- ґ) перелік обмежень у використанні земельної ділянки;
- д) кадастровий план земельної ділянки.

У разі формування земельної ділянки чи зміни цільового призначення земельної ділянки для потреб, пов'язаних із забудовою, до проекту додається витяг із відповідної містобудівної документації із зазначенням функціональної зони території, в межах якої розташована земельна ділянка, та обмежень у використанні території для містобудівних потреб. Ці вимоги не поширюються на випадки, якщо відповідно до закону передача (надання) земельних ділянок із земель державної або комунальної власності у власність чи користування фізичним та юридичним особам для містобудівних потреб може здійснюватися за відсутності зазначеної містобудівної документації";

25) у статті 51:

у частині третій:

пункти "в", "д" і "з" виключити;

пункт "г" викласти в такій редакції:

"г) відомості про об'єкти нерухомого майна, розташовані на земельних ділянках, якщо права власності на такі об'єкти зареєстровані";

пункти "г" і "г" частини четвертої викласти в такій редакції:

"г) відомості про встановлені межові знаки;

г) відомості про межі охоронних зон, зон санітарної охорони, санітарно-захисних зон і зон особливого режиму використання земель, прибережних захисних смуг і пляжних зон (за наявності)";

26) у статті 52:

частини третю і четверту виключити;

пункт "є" частини п'ятої виключити;

27) у статті 53:

у частині першій слова "або можуть розроблятись окремою їх частиною" виключити;

пункти "в", "и" і "к" частини шостої виключити;

у частині сьомій:

пункт "г" викласти в такій редакції:

"г) відомості про встановлені межові знаки";

у пункті "д" слова "акт перенесення в природу" замінити словами "відомості про перенесення в природу";

28) у статті 54:

частини першу і другу викласти в такій редакції:

"Робочі проекти землеустрою розробляються з метою здійснення заходів з рекультивації порушених земель, зняття та перенесення родючого шару ґрунту, консервації деградованих та малопродуктивних угідь, поліпшення сільськогосподарських і лісгосподарських угідь, захисту земель від ерозії, підтоплення, заболочення, вторинного засолення, висушення, зсувів, ущільнення, закислення, забруднення промисловими та іншими відходами, радіоактивними та хімічними речовинами.

Робочі проекти землеустрою розробляються на підставі рішення власника земельної ділянки (щодо земель державної та комунальної власності - рішення Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, відповідного органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування) або землекористувача";

у частині четвертій:

пункти "в" і "з" виключити;

пункт "и" доповнити словами "(за потреби)";

доповнити частиною п'ятою такого змісту:

"Правила розроблення робочих проектів землеустрою затверджуються Кабінетом Міністрів України";

29) статтю 55 викласти в такій редакції:

"Стаття 55. Технічна документація із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в природі (на місцевості)

Встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в природі (на місцевості) здійснюється відповідно до відомостей Державного земельного кадастру, матеріалів Державного фонду документації із землеустрою та оцінки земель, матеріалів топографо-геодезичних робіт.

Технічна документація із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в природі (на місцевості) розробляється за рішенням власника (розпорядника) земельної ділянки, землекористувача.

У разі передачі у власність та користування земельної ділянки на підставі технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в природі (на місцевості) за рішенням Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органу виконавчої влади, органу місцевого самоврядування технічна документація розробляється на підставі дозволу, виданого відповідним органом.

Технічна документація із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в природі (на місцевості) включає:

- а) завдання на складання технічної документації із землеустрою;
- б) пояснювальну записку;
- в) матеріали топографо-геодезичних робіт;
- г) кадастровий план земельної ділянки;
- г) перелік обмежень у використанні земельної ділянки;
- д) відомості про встановлені межові знаки";

30) доповнити статтею 55<sup>2</sup> такого змісту:

"Стаття 55<sup>2</sup>. Технічна документація із землеустрою щодо резервування цінних для заповідання територій та об'єктів

Технічна документація із землеустрою щодо резервування цінних для заповідання територій та об'єктів включає:

- а) завдання на складання технічної документації із землеустрою;
- б) пояснювальну записку із зазначенням характеристик території, що обумовлюють необхідність її заповідання, особливих вимог охорони навколишнього природного середовища та обмежень, що визначаються рішенням про резервування;
- в) матеріали землевпорядного проектування та геодезичних вишукувань;
- г) перелік обмежень у використанні земель;
- г) відомості обчислення площі резервування території, зони обмеження, у тому числі каталог координат»;

31) у статті 56:

доповнити новою частиною першою такого змісту:

"Технічна документація із землеустрою щодо поділу та об'єднання земельних ділянок розробляється за рішенням власників земельних ділянок за згодою заставодержателів, користувачів земельних ділянок".

У зв'язку з цим частину першу вважати частиною другою; у частині другій:

пункт "г" викласти в такій редакції:

"г) відомості про встановлені межові знаки на межі поділу";

пункти "е" та "є" виключити;

32) статтю 57 викласти в такій редакції:

"Стаття 57. Технічна документація із землеустрою щодо інвентаризації земель

Технічна документація із землеустрою щодо інвентаризації земель розробляється за рішенням власників (розпорядників) земельних ділянок або за рішенням сільських, селищних, міських рад. Рішення про розроблення технічної документації із землеустрою щодо інвентаризації масиву земель сільськогосподарського призначення приймається у порядку, визначеному статтею 35 цього Закону.

Технічна документація із землеустрою щодо інвентаризації земель включає:

- а) пояснювальну записку;
- б) матеріали топографо-геодезичних вишукувань;
- в) пропозиції щодо узгодження даних, отриманих у результаті проведення інвентаризації земель, з інформацією, що міститься у документах, що посвідчують право на земельну ділянку, та Державному земельному кадастрі;
- г) робочий і зведений інвентаризаційні плани;
- г) переліки земельних ділянок (земель) у розрізі за категоріями земель та угіддями, наданих у власність (користування) з кадастровими номерами, наданих у власність (користування) без кадастрових номерів, не наданих у власність чи користування, що використовуються без документів, що посвідчують право на них, що використовуються не за цільовим призначенням, невитребуваних земельних часток (паїв), відумерлої спадщини.

У разі формування земельної ділянки технічна документація із землеустрою щодо інвентаризації земель також включає:

- а) відомості про обчислення площі земельної ділянки;
- б) кадастровий план земельної ділянки;
- в) перелік обмежень у використанні земельної ділянки;
- г) відомості про встановлені межові знаки.

У разі виправлення помилок, допущених у відомостях Державного земельного кадастру щодо меж земельних ділянок та/або інших відомостей про земельні ділянки, технічна документація із землеустрою щодо інвентаризації земель також включає кадастрові плани відповідних земельних ділянок із зазначенням виправлених відомостей про них.

У разі формування земельної ділянки під час інвентаризації земель не допускається:

- а) розташування однієї будівлі на декількох земельних ділянках;
- б) розташування на земельній ділянці лише окремої частини будівлі.

Кадастрові плани земельних ділянок, помилки у відомостях Державного земельного кадастру щодо яких виправляються, погоджуються з власниками таких земельних ділянок (якщо земельна ділянка перебуває у користуванні – також із землекористувачем)";

33) доповнити статтю 57<sup>1</sup> такого змісту:

"Стаття 57<sup>1</sup>. Технічна документація із землеустрою щодо встановлення меж режимоутворюючих об'єктів культурної спадщини

Технічна документація із землеустрою щодо встановлення меж режимоутворюючих об'єктів культурної спадщини розробляється з метою внесення до Державного земельного кадастру відомостей про межі

територій пам'яток культурної спадщини, зон охорони, об'єктів культурної всесвітньої спадщини, буферних зон, історичних ареалів населених місць, охоронюваних археологічних територій, історико-культурних заповідників та історико-культурних заповідних територій, а також пов'язаних з ними обмежень у використанні земель, що встановлені Законом України "Про охорону культурної спадщини" і діють до затвердження відповідної науково-проектної документації у сфері охорони культурної спадщини.

Технічна документація із землеустрою щодо встановлення меж режимоутворюючого об'єкта культурної спадщини включає:

а) завдання на складання документації;

б) пояснювальну записку;

в) матеріали геодезичних вишукувань з визначення координат поворотних точок меж режимоутворюючого об'єкта;

г) перелік обмежень у використанні земельної ділянки";

34) у частині першій статті 58 слова "проведення державної експертизи і" виключити;

35) текст статті 60 викласти в такій редакції:

"Державний контроль за проведенням землеустрою, виконанням запроектованих заходів із землеустрою і дотриманням вимог, встановлених цим Законом та іншими нормативно-правовими актами, при розробленні документації із землеустрою здійснюється органами, що здійснюють державний контроль за використанням та охороною земель відповідно до повноважень, визначених законом";

36) статтю 61<sup>1</sup> викласти в такій редакції:

"Стаття 61<sup>1</sup>. Гарантії захисту прав замовників документації із землеустрою та третіх осіб

Відповідальність розробників документації із землеустрою перед замовниками такої документації та третіми особами за шкоду, що може бути заподіяна внаслідок необережності, недогляду і професійних помилок, допущених при складанні документації із землеустрою, підлягає обов'язковому страхуванню згідно із Законом України "Про страхування".

Страховим випадком є заподіяння замовнику та/або третій особі шкоди внаслідок складання документації із землеустрою.

Страхова сума встановлюється за згодою сторін, але не може бути меншою за 1 тисячу мінімальних розмірів заробітної плати.

Максимальний розмір страхового тарифу з розрахунку на один рік страхування становить:

0,3 відсотка страхової суми, якщо договором обов'язкового страхування не передбачено встановлення франшизи;

0,1 відсотка страхової суми, якщо договором обов'язкового страхування передбачено встановлення франшизи.

Розмір франшизи (частини збитків, що не відшкодовується страховиком) визначається за згодою сторін у договорі обов'язкового страхування, але не може перевищувати 5 відсотків розміру страхової суми.

У разі настання страхового випадку страховик здійснює виплату страхового відшкодування в розмірі заподіяної замовнику та/або третій особі майнової шкоди, визначеному судовим рішенням, що набрало законної сили, або письмовою вимогою (претензією) замовника та/або третьої особи, визнаною страхувальником та погодженою страховиком.

Страхове відшкодування здійснюється страховиком відповідно до договору обов'язкового страхування на підставі судового рішення, що набрало законної сили, або визнаної страхувальником та погодженої страховиком письмової вимоги (претензії) замовника та/або третьої особи";

37) статтю 62 виключити;

38) у статті 63:

частину п'яту викласти в такій редакції:

"Статус саморегульованої організації у сфері землеустрою надається громадським організаціям центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України";

доповнити частиною сьомою такого змісту:

"Сертифікований інженер-землевпорядник може бути членом лише однієї саморегульованої організації у сфері землеустрою";

39) статтю 64 виключити;

40) частину восьму статті 66 викласти в такій редакції:

"Вимоги до програм підвищення кваліфікації сертифікованих інженерів-землевпорядників встановлюються Кваліфікаційною комісією, склад якої затверджується наказом центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин. До складу Кваліфікаційної комісії включаються десять сертифікованих інженерів-землевпорядників, які делегуються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, та по п'ять сертифікованих інженерів-землевпорядників від кожної саморегульованої організації у сфері землеустрою. Особа, яка делегувала члена Кваліфікаційної комісії, має право відкликати або замінити його. Зміни до складу Кваліфікаційної комісії вносяться центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, протягом місяця з дня отримання подання про делегування, відкликання або заміну члена Кваліфікаційної комісії. Члени Кваліфікаційної комісії обирають із свого складу голову і секретаря комісії шляхом таємного голосування. Засідання Кваліфікаційної комісії є правомочним у разі присутності на ньому більш як половини загального складу комісії.

Рішення Кваліфікаційної комісії, крім рішень про анулювання сертифіката інженера-землевпорядника та про затвердження програм підвищення кваліфікації сертифікованих інженерів-землевпорядників, приймаються на її засіданні простою більшістю голосів присутніх членів комісії. Рішення Кваліфікаційної комісії про анулювання сертифіката інженера-землевпорядника та про затвердження програм підвищення кваліфікації сертифікованих інженерів-землевпорядників приймаються на її засіданні трьома чвертями голосів від загального складу комісії. У разі рівного розподілу голосів голос голови Кваліфікаційної комісії є вирішальним. Член Кваліфікаційної комісії може бути виключений з її складу за власним бажанням, у разі його смерті, набрання законної сили рішенням суду про позбавлення (обмеження) волі або призначення іншого покарання, що унеможлиблює членство у Кваліфікаційній комісії, визнання його обмежено дієздатним або недієздатним, втрати ним громадянства України. Член Кваліфікаційної комісії виключається із складу Кваліфікаційної комісії за поданням особи, яка його делегувала, а також у разі втрати такою особою права делегувати своїх представників до складу Кваліфікаційної комісії. Кваліфікаційна комісія здійснює контроль за якістю професійної підготовки сертифікованих інженерів-землевпорядників. Рішення Кваліфікаційної комісії може бути оскаржено до суду";

41) у статті 66<sup>1</sup>:

частину другу доповнити пунктом 1<sup>1</sup> такого змісту:

"1<sup>1</sup>) реєстраційний номер облікової картки платника податків або серії та номера паспорта громадянина України (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків)";

речення перше частини п'ятої доповнити словами "крім відомостей про реєстраційний номер облікової картки платника податків, серії та номера паспорта громадянина України";

42) у статті 67:

пункт "д" частини другої викласти в такій редакції:

"д) здійснення землеустрою на землях державної власності та проведення державної інвентаризації земель";

частини третю і четверту виключити;

43) у статті 68:

абзац другий частини другої викласти в такій редакції:

"встановлення Кваліфікаційною комісією факту порушення сертифікованим інженером-землевпорядником законодавства у сфері землеустрою та Державного земельного кадастру, що призвело до порушення прав та/або законних інтересів замовників документації із землеустрою, юридичних або фізичних осіб, держави, територіальної

громади, на підставі розгляду письмових звернень таких осіб, органів державної влади, органів місцевого самоврядування";

абзац другий частини шостої після слова "вимог" доповнити словами і цифрами "частини шостої статті 32";

44) розділ IX "Прикінцеві положення" доповнити пунктами 1<sup>2</sup>-1<sup>3</sup> такого змісту:

"1<sup>2</sup>. До 1 січня 2024 року:

а) до складу проектів землеустрою щодо відведення земельної ділянки, технічної документації із землеустрою щодо інвентаризації земель включається:

щодо земель природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, земельних ділянок, розташованих на території чи в межах об'єкта природно-заповідного фонду, його охоронної зони, земель, зарезервованих для заповідання, або в межах прибережної захисної смуги, – інформація про обмеження у використанні земель, додержання режиму охорони та використання відповідної території та вимоги природоохоронного законодавства, надана органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим у сфері охорони навколишнього природного середовища, структурним підрозділом обласної, Київської чи Севастопольської міської державної адміністрації у сфері охорони навколишнього природного середовища, з обов'язковим посиланням на закони та прийняті відповідно до них нормативно-правові акти, а також проекти створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду, проекти організації територій та об'єктів природно-заповідного фонду, положення про них та/або схеми формування екологічної мережі, програми у сфері формування, збереження та використання екологічної мережі, а щодо земельних ділянок, розташованих у зоні відчуження або зоні безумовного (обов'язкового) відселення території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, - центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища;

щодо земельної ділянки, розташованої на території об'єкта культурної всесвітньої спадщини, буферної зони, історико-культурного заповідника державного значення, історико-культурної заповідної території, пам'ятки культурної спадщини національного значення, її зони охорони, в історичному ареалі населеного місця, та охоронюваній археологічній території, – інформація про наявність у межах земельної ділянки режимоутворюючих об'єктів культурної спадщини та обмеження у використанні земельної ділянки, надана центральним органом виконавчої

влади, що реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини;

щодо земельної ділянки, розташованої на території пам'ятки культурної спадщини місцевого значення, історико-культурного заповідника місцевого значення, їх зон охорони, – інформація про режимоутворюючі об'єкти культурної спадщини та обмеження у використанні земельної ділянки, надана органом охорони культурної спадщини органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим, обласної, Київської чи Севастопольської міських державних адміністрацій;

б) до складу проектів землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного, лісогосподарського призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон, обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів включається:

інформація про наявність у межах земельної ділянки територій об'єктів культурної всесвітньої спадщини, буферних зон, історико-культурних заповідників та історико-культурних заповідних територій, пам'яток культурної спадщини, їх зон охорони, історичних ареалів населених місць та охоронюваних археологічних територій, а також про обмеження у використанні земельної ділянки, надана центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини, органом охорони культурної спадщини органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим, обласних, Київської чи Севастопольської міських державних адміністрацій (щодо проектів, за якими здійснюється встановлення меж територій історико-культурного призначення, режимоутворюючих об'єктів культурної спадщини);

інформація про обмеження у використанні земельної ділянки, надана центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища (у разі наявності територій чи об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення, земель оздоровчого, рекреаційного призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон), органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим у сфері охорони навколишнього природного середовища, структурним підрозділом відповідної обласної, Київської чи Севастопольської міської державної адміністрації у сфері охорони навколишнього природного середовища (у разі наявності територій чи об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення).

Інформація, зазначена у цьому пункті, надається відповідним органом виконавчої влади в електронній формі за зверненням розробника проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки протягом 10 робочих днів

з дня одержання проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки. При розгляді звернення про надання інформації забороняється вимагати:

додаткові матеріали та документи, не включені до проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки відповідно до статті 50 Закону України "Про землеустрій";

надання погодження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки будь-якими іншими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями; проведення будь-яких обстежень, експертиз і робіт.

1<sup>3</sup>. Вимоги частин п'ятої і шостої статті 28 цього Закону не поширюються на випадки виконання робіт із землеустрою, передбачені договорами, укладеними до набрання чинності зазначеними частинами".

21. У Законі України "Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв)" (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 38, ст. 314 із наступними змінами):

1) у частині п'ятій статті 7 і частині п'ятій статті 9 слова "в районному відділі земельних ресурсів" замінити словами "у Державному фонді документації із землеустрою та оцінки земель";

2) статтю 8 виключити.

22. У Законі України "Про охорону земель" (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 39, ст. 349 із наступними змінами):

1) абзац четвертий частини другої статті 5 та абзац шостий частини першої статті 7 виключити;

2) абзаци четвертий - шостий частини першої статті 9 замінити двома новими абзацами такого змісту:

"прийняття рішення про здійснення виконавчим органом міської ради повноважень щодо державного контролю за використанням та охороною земель, організація здійснення такого контролю;

здійснення контролю за використанням коштів, що надходять у порядку відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва".

У зв'язку з цим абзаци сьомий і восьмий вважати відповідно абзацами шостим і сьомим;

3) абзац четвертий частини першої статті 10 виключити;

4) у частині першій статті 12:

абзац другий після слова "охорони" доповнити словами "та використання";

абзаци третій і четвертий замінити новим абзацом такого змісту:

"прийняття рішень про здійснення виконавчими органами сільських, селищних, міських рад державного контролю за використанням та охороною земель".

У зв'язку з цим абзаци п'ятий і шостий вважати відповідно абзацами четвертим і п'ятим;

5) в абзаці п'ятому частини першої статті 14 слова "і державного контролю за використанням та охороною земель" виключити;

6) абзац сьомий частини першої статті 15 викласти в такій редакції:  
"координація здійснення землеустрою";

7) частину першу статті 16 після абзацу восьмого доповнити новим абзацом такого змісту:

"здійснення державного контролю за використанням та охороною земель у порядку та обсягах, визначених законом".

У зв'язку з цим абзац дев'ятий вважати абзацом десятим;

8) статтю 17 викласти в такій редакції:

"Стаття 17. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки, у галузі охорони земель

До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки, у галузі охорони земель належить:

участь у розробленні та реалізації загальнодержавних і регіональних програм використання та охорони земель;

участь у розробленні проектів нормативно-правових актів, державних стандартів, норм і правил з питань охорони земель;

участь у здійсненні природно-сільськогосподарського, еколого-економічного, протиерозійного та інших видів районування (зонування) земель;

забезпечення підготовки та здійснення організаційних, економічних, екологічних та інших заходів, спрямованих на раціональне використання та охорону земель, їх захист від шкідливого антропогенного впливу, дотримання режиму використання земель природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення, інших територій та об'єктів екологічної мережі;

участь у розробленні та здійсненні заходів щодо економічного стимулювання використання та охорони земель;

визначення переліку земель, на яких застосовується обмеження щодо вирощування генетично модифікованих сортів рослин;

здійснення міжнародного співробітництва з питань охорони земель;

вирішення інших питань у галузі охорони земель відповідно до закону";

9) статтю 18<sup>1</sup> виключити;

10) у статті 19:

у частині першій:

слова "центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в агропромисловому комплексі" замінити словами "центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин";

доповнити реченням такого змісту: "Державний контроль за використанням та охороною земель також здійснюють виконавчі органи сільських, селищних, міських рад у межах повноважень, визначених законом, у разі прийняття відповідною радою рішення про здійснення такого контролю";

у частині третій слово "законом" замінити словами "цим Законом та Земельним кодексом України, законами України "Про державний контроль за використанням та охороною земель", "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності";

11) статтю 20 виключити;

12) у частині першій статті 21 слова "здійснення державного нагляду (контролю) в агропромисловому комплексі" замінити словами "земельних відносин";

13) у статті 27:

у частині першій:

абзац другий після слів "загальнодержавними і регіональними програмами" доповнити словами "у галузі";

в абзаці четвертому слова "сільськогосподарським товаровиробникам" замінити словами "суб'єктам господарювання" та доповнити словами "інших заходів з покращення екологічного стану земель";

частину другу після слів "загальнодержавних і регіональних програм" доповнити словами "у галузі";

частину четверту викласти в такій редакції:

"До заяви чи клопотання додається висновок центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, про покращення екологічного стану земель і підвищення родючості ґрунтів згідно з даними агрохімічного паспорта земельної ділянки";

14) статтю 37 доповнити частиною сьомою такого змісту:

"Розроблення агрохімічного паспорта не є обов'язковим при передачі земельної ділянки у власність та користування";

15) у частині першій статті 39 слова "центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в агропромисловому комплексі, та" виключити.

23. У Законі України "Про державний контроль за використанням та охороною земель" (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 39, ст. 350 із наступними змінами):

1) частину першу статті 5 викласти в такій редакції:

"Державний контроль за використанням та охороною земель усіх категорій та форм власності здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин. Державний контроль за використанням та охороною земель також здійснюють виконавчі органи сільських, селищних, міських рад у межах повноважень, визначених законом, у разі прийняття відповідною радою рішення про здійснення такого контролю";

2) у статті 6:

у назві та абзаці першому частини першої слова "центрального органу виконавчої влади, який забезпечує реалізацію державної політики у сфері нагляду (контролю) в агропромисловому комплексі" замінити словами "центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин";

пункт "г" виключити;

3) доповнити статтею 6<sup>1</sup> такого змісту:

"Стаття 6<sup>1</sup>. Повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад із здійснення державного контролю за використанням та охороною земель

До повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить здійснення державного контролю за використанням та охороною земель, а саме за:

виконанням власниками і користувачами земель комплексу необхідних заходів із захисту земель від заростання бур'янами, чагарниками;

дотриманням режиму експлуатації протиерозійних, гідротехнічних споруд, а також вимог законодавства щодо збереження захисних насаджень і межових знаків;

виконанням землевласниками та землекористувачами вимог щодо використання земель за цільовим призначенням, розміщенням, проектуванням, будівництвом, введенням в дію об'єктів, що негативно впливають на стан земель, експлуатацією, збереженням протиерозійних гідротехнічних споруд, захисних лісонасаджень.

Виконавчі органи сільських, селищних, міських рад:

а) вносять до Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування клопотання щодо:

приведення у відповідність із законодавством прийнятих ними рішень з питань регулювання земельних відносин, використання та охорони земель;

припинення будівництва та експлуатації об'єктів у разі порушення вимог земельного законодавства України до повного усунення виявлених порушень і ліквідації їх наслідків;

припинення права користування земельною ділянкою відповідно до закону;

б) звертаються до суду з позовом про відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва, повернення самовільно чи тимчасово зайнятих земельних ділянок, строк користування якими закінчився, а також про відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок самовільного зайняття земельних ділянок, використання земельних ділянок не за цільовим призначенням;

в) вживають відповідно до закону заходів щодо повернення самовільно зайнятих земельних ділянок їх власникам або користувачам;

г) здійснюють інші повноваження відповідно до закону.

Виконавчі органи сільських, селищних, міських рад набувають установлених законом повноважень із здійснення державного контролю за використанням та охороною земель у разі прийняття відповідною радою рішення про здійснення такого контролю і реалізують функцію державного контролю за використанням та охороною земель через державних інспекторів з державного контролю за використанням та охороною земель відповідних рад, кваліфікаційні вимоги до яких визначені статтею 10 цього Закону.

Сільські, селищні, міські ради після прийняття ними рішення про здійснення державного контролю за використанням та охороною земель зобов'язані:

протягом місяця забезпечити призначення державних інспекторів з контролю за використанням та охороною земель відповідних рад;

протягом 10 календарних днів після призначення державних інспекторів з контролю за використанням та охороною земель відповідних рад письмово поінформувати про це центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин.

Виконавчі органи сільських, селищних, міських рад починають виконувати повноваження із здійснення державного контролю за використанням та охороною земель через 30 календарних днів після інформування центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин.

У разі якщо сільські, селищні, міські ради не прийняли рішення про здійснення державного контролю за використанням та охороною земель та

не забезпечили призначення державних інспекторів відповідних рад, повноваження рад у зазначеній сфері виконує центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, до прийняття радами в установленому цим Законом порядку рішення про виконання радами повноважень із здійснення державного контролю за використанням та охороною земель”;

4) статтю 9 доповнити частиною п'ятою такого змісту:

"Порядок здійснення державного контролю за використанням та охороною земель, дотриманням вимог законодавства України про охорону земель встановлюється цим Законом, Земельним кодексом України, законами України "Про охорону земель", "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності”;

5) у статті 10:

в абзаці третьому частини першої слова "вказівки (приписи)" замінити словом "приписи”;

доповнити частиною четвертою такого змісту:

"Державним інспектором з контролю за використанням та охороною земель може бути громадянин України, який має вищу освіту, стаж професійної діяльності у сфері землеустрою та/або у сфері права або стаж роботи в органах, що здійснюють державний нагляд (контроль) у сфері господарської діяльності, не менше одного року”.

24. У Законі України "Про оренду землі" (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 10, ст.102 із наступними змінами):

1) статтю 4 доповнити частиною шостою такого змісту:

"Орендодавцем земельної ділянки, переданої у користування на праві емфітевзису, є особа, яка використовує земельну ділянку на такому праві”;

2) пункт "в" частини другої статті 5 викласти в такій редакції:

"в) громадяни і юридичні особи, іноземці та особи без громадянства, міжнародні об'єднання та організації, а також іноземні держави”;

3) доповнити статтею 8<sup>3</sup> такого змісту:

"Стаття 8<sup>3</sup>. Особливості передачі в оренду земельної ділянки особою, яка використовує її на праві емфітевзису

Особа, яка використовує земельну ділянку на праві емфітевзису, має право передати таку земельну ділянку в оренду. Така особа залишається відповідальною перед власником земельної ділянки за виконання своїх зобов'язань за договором емфітевзису.

Умови договору оренди земельної ділянки, що використовується на праві емфітевзису, мають обмежуватися умовами договору емфітевзису та не суперечити йому.

Строк оренди земельної ділянки, що використовується на праві емфітевзису, не може перевищувати строку користування такою земельною ділянкою на праві емфітевзису.

У разі припинення договору емфітевзису чинність договору оренди припиняється";

4) статтю 9 доповнити частинами шостою і сьомою такого змісту:

"Реалізація переважного права купівлі земельних ділянок сільськогосподарського призначення здійснюється в порядку, передбаченому Земельним кодексом України.

У разі передачі земельної ділянки в оренду особою, якій належить право емфітевзису, орендар не має переважного права на отримання такої земельної ділянки у власність";

5) у частині другій статті 27 слова "громадянами і юридичними особами України, іноземцями, особами без громадянства, іноземними юридичними особами, у тому числі міжнародними об'єднаннями та організаціями" замінити словами "будь-якими особами";

6) пункт 1<sup>1</sup> розділу VIII "Прикінцеві положення" викласти в такій редакції:

"1<sup>1</sup>. Частини чотирнадцята - шістнадцята статті 8<sup>2</sup> цього Закону втрачають чинність через два роки з дня втрати чинності пунктом 14 розділу X "Перехідні положення" Земельного кодексу України".

25. У Законі України "Про оцінку земель" (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 15, ст. 229 із наступними змінами):

1) абзац шостий частини першої статті 1 виключити;

2) у статті 5:

абзац третій частини першої виключити;

частину третю виключити;

3) статтю 6 викласти в такій редакції:

"Стаття 6. Суб'єкти оціночної діяльності у сфері оцінки земель

Суб'єктами оціночної діяльності у сфері оцінки земель є:

органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, що здійснюють управління у сфері оцінки земель, а також юридичні та фізичні особи, заінтересовані у проведенні оцінки земельних ділянок;

юридичні особи - суб'єкти господарювання незалежно від їх організаційно-правової форми та форми власності, що мають у своєму складі оцінювачів з експертної грошової оцінки земельних ділянок (у частині виконання робіт з експертної грошової оцінки земельних ділянок);

фізичні особи - підприємці, які отримали кваліфікаційне свідоцтво оцінювача з експертної грошової оцінки земельних ділянок (у частині виконання робіт з експертної грошової оцінки земельних ділянок);

фізичні та юридичні особи - розробники документації із землеустрою згідно із Законом України "Про землеустрій" (у частині виконання робіт з бонітування ґрунтів та нормативної грошової оцінки земельних ділянок);

4) у частині третій статті 7:

в абзаці першому слова "економічної оцінки земель" виключити;

абзац третій викласти в такій редакції:

"в електронній формі - кваліфікованим електронним підписом сертифікованого інженера-землевпорядника з використанням кваліфікованої електронної позначки часу";

5) абзац шостий частини першої статті 11 викласти в такій редакції:

"рецензування звітів з експертної грошової оцінки земельних ділянок";

6) абзац сьомий частини першої статті 13 викласти в такій редакції:

"відчуження земельних ділянок державної, комунальної власності, якщо відповідно до закону ціна продажу таких земельних ділянок визначається з використанням нормативної грошової оцінки земельних ділянок";

7) у частині першій статті 15 слова "економічної оцінки земель" виключити;

8) статтю 17 виключити;

9) у статті 20:

у частині першій слова "економічної оцінки земель" виключити;

у частині третій:

слова "економічної оцінки земель та" виключити;

після слів "із землеустрою" доповнити словами "та оцінки земель";

частину четверту викласти в такій редакції:

"Користування матеріалами Державного фонду документації із землеустрою та оцінки земель здійснюється в порядку, встановленому Законом України "Про землеустрій";

доповнити частинами п'ятою і шостою такого змісту:

"Технічна документація з бонітування ґрунтів та нормативної грошової оцінки земельних ділянок, звіти про експертну грошову оцінку земельних ділянок державної та комунальної власності, звіти про експертну грошову оцінку земельних ділянок, що проводиться для цілей оподаткування, нарахування та сплати інших обов'язкових платежів, що справляються відповідно до законодавства, є публічною інформацією.

У разі якщо технічна документація з бонітування ґрунтів та нормативної грошової оцінки земельних ділянок і звіт про експертну грошову оцінку земельних ділянок містять персональні дані фізичних осіб (реєстраційний номер облікової картки платника податків, серію та номер паспорта громадянина України, місце проживання, дату народження

фізичної особи), такі документи оприлюднюються та надаються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, виключно після знеособлення персональних даних";

10) статтю 21 виключити;

11) у статті 23:

у частинах першій і другій слова "економічної оцінки земель" виключити;

частину третю викласти в такій редакції:

"Витяг з технічної документації про нормативну грошову оцінку окремої земельної ділянки видається органами, що здійснюють ведення Державного земельного кадастру";

12) частину третю статті 25 замінити двома новими частинами такого змісту:

"Моніторинг ринку земель здійснюється у складі моніторингу земельних відносин центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, на підставі відомостей Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень про ціну (вартість) земельних ділянок, ціну (вартість) інших речових прав на земельні ділянки, розмір плати за користування чужими земельними ділянками. Результати моніторингу ринку земель публікуються не менше одного разу на три місяці. Моніторинг ринку земель здійснюється у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Дані та результати моніторингу ринку земель є публічною інформацією та підлягають опублікуванню на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин".

27. У Законі України "Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності" (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 1, ст. 2):

1) у частині третій статті 5 слова "державній експертизі землевпорядної документації у випадках та в порядку, визначених законом" замінити словами "в порядку, визначеному законом";

2) в абзаці третьому частини другої статті 7 слова "нотаріально посвідчена згода власника земельної ділянки на поділ земельної ділянки" замінити словами "згода власника земельної ділянки на поділ земельної ділянки (справжність підпису на згоді засвідчується нотаріально)";

3) абзац другий частини другої статті 8 після слів "місце розташування об'єкта" доповнити словами "в межах міста обласного значення".

28. Частину четверту статті 36 Закону України "Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об'єктів" (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 1, ст. 1; 2014 р., № 2-3, ст. 41) викласти в такій редакції:

"Державний контроль за дотриманням правового режиму спеціальних зон здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику в нафтогазовому комплексі, а за використанням та охороною земель - органами, що здійснюють такий контроль відповідно до закону".

29. У Законі України "Про регулювання містобудівної діяльності" (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 34, ст. 343 із наступними змінами):

1) абзац другий частини четвертої, частини шостої і восьмої статті 18 виключити;

2) у статті 19:

абзац другий частини другої викласти в такій редакції:

"Затвердження детального плану території за межами населених пунктів та внесення змін до нього здійснюються на підставі рішення відповідної сільської, селищної, міської ради";

в абзаці третьому частини восьмої слова "відповідною районною державною адміністрацією" виключити;

3) в абзаці одинадцятому частини п'ятої статті 32 слова "не можуть бути менші за два горизонтальні або два вертикальні розміри пам'ятки" замінити словами "визначаються відповідно до Закону України "Про охорону культурної спадщини";

4) абзац четвертий частини одинадцятої статті 35 викласти в такій редакції:

"кадастровий номер земельної ділянки (для земельних ділянок, право власності чи користування на які виникло до 2004 року, – за наявності) або відмітка про випадок, визначений частиною четвертою статті 34 цього Закону та/або частиною першою статті 12<sup>1</sup> Закону України "Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи";

5) абзац четвертий частини дев'ятої статті 36 викласти в такій редакції:

"1) кадастровий номер земельної ділянки (для земельних ділянок, право власності чи користування на які виникло до 2004 року, – за наявності) або відмітка про випадок, визначений частиною четвертою статті 34 цього Закону та/або частиною першою статті 12<sup>1</sup> Закону України "Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи";

б) абзац дванадцятий частини третьої статті 37 викласти в такій редакції:

"1) кадастровий номер земельної ділянки (для земельних ділянок, право власності чи користування на які виникло до 2004 року – за наявності) або відмітка про випадок, визначений частиною четвертою статті 34 цього Закону та/або частиною першою статті 12<sup>1</sup> Закону України "Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи".

31. У Законі України "Про Державний земельний кадастр" (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 8, ст. 61 із наступними змінами):

1) в абзаці тринадцятому частини першої статті 1 слова "об'єкт культурної спадщини" замінити словами "об'єкт культурної спадщини (пам'ятка культурної спадщини та її територія, об'єкт культурної всесвітньої спадщини, буферна зона, історичний ареал населеного місця, історико-культурний заповідник, історико-культурна заповідна територія), акваторія морського порту";

2) статтю 5 доповнити частиною шостою такого змісту:

"6. Програмне забезпечення Державного земельного кадастру має забезпечувати розподільне зберігання відомостей Державного земельного кадастру, документів, що створюються під час ведення Державного земельного кадастру, з метою підтвердження їх походження, цілісності та достовірності.

Дані можуть зберігатися в:

адміністратора Державного земельного кадастру;

центральному органі виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин;

інших державних органах, державних підприємствах, у державних установах, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України у Порядку ведення Державного земельного кадастру";

3) частину третю статті 6 доповнити словами "розробленні та забезпеченні функціонування програмного забезпечення для моніторингу земельних відносин та інформаційної взаємодії з іншими державними електронними інформаційними ресурсами";

4) абзац третій частини другої статті 7 виключити;

5) у статті 9:

абзац третій частини четвертої викласти в такій редакції:

"перевіряє відповідність поданих документів вимогам законів та прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів, документації із землеустрою та містобудівної документації";

частину восьму виключити;

б) абзац третій частини першої статті 10 доповнити словами "землі в межах територій територіальних громад";

7) у статті 13:

назву доповнити словами "землі в межах територій територіальних громад";

у пункті "є" частини першої слова "економічну та" виключити;

доповнити частиною третьою такого змісту:

"3. До Державного земельного кадастру включаються такі відомості про землі в межах території територіальної громади:

а) найменування територіальної громади;

б) опис меж території територіальної громади;

в) площа земель у межах території територіальної громади;

г) найменування суміжних територіальних громад;

г) інформація про матеріали, на підставі яких встановлені (змінені) межі території територіальної громади";

8) частину першу статті 14 доповнити абзацами восьмим - чотирнадцятим такого змісту:

"До внесення до Державного земельного кадастру відомостей про опис меж та обмеження у використанні земель з координатами поворотних точок таких меж щодо території пам'яток культурної спадщини, зон охорони, об'єктів культурної всесвітньої спадщини, буферних зон, історичних ареалів населених місць, охоронюваних археологічних територій, історико-культурних заповідників та історико-культурних заповідних територій, до Державного земельного кадастру включаються такі відомості про зазначені обмеження у використанні земель:

вид;

зміст обмеження;

опис режимоутворюючого об'єкта – контури, назви та характеристики, що обумовлюють встановлення обмежень;

відстань від контуру режимоутворюючого об'єкта, на яку поширюється обмеження у використанні земель;

інформація про документи, на підставі яких встановлено обмеження у використанні земель.

Технологічні та програмні засоби Державного земельного кадастру мають забезпечувати автоматизоване визначення меж обмежень у використанні земель в обсязі та у випадках, передбачених абзацом восьмим цієї частини, шляхом визначення відстані від контуру режимоутворюючого об'єкта, без необхідності проведення робіт із землеустрою з визначення координат поворотних точок зазначених меж";

9) у статті 21:

частину третю виключити;

абзац третій частини четвертої після слів "території населених пунктів" доповнити словами "проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок, що розробляються з метою зміни їх цільового призначення, робочих проектів землеустрою";

частину п'яту після слів "в натурі (на місцевості)" доповнити словами "робочих проектів землеустрою, технічної документації із землеустрою щодо інвентаризації земель, технічної документації із землеустрою щодо резервування цінних для заповідання територій та об'єктів, проектів створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду";

частину восьму доповнити абзацом другим такого змісту:

"Відомості про межі територій територіальних громад вносяться до Державного земельного кадастру на підставі проектів землеустрою щодо встановлення меж територій територіальних громад";

частину чотирнадцяту викласти в такій редакції:

"14. Документація із землеустрою і технічна документація з оцінки земель подаються державному кадастровому реєстратору разом з електронним документом, що містить результати робіт із землеустрою та оцінки земель";

частину шістнадцяту викласти в такій редакції:

"16. Заява про внесення відомостей до Державного земельного кадастру, змін до таких відомостей, документація із землеустрою, документація з оцінки земель та інші документи, які відповідно до цього Закону є підставою для внесення відомостей до Державного земельного кадастру, подаються до органів, що здійснюють ведення Державного земельного кадастру, в електронній формі засобами телекомунікаційного зв'язку. Визначення державного кадастрового реєстратора, уповноваженого на розгляд таких документів та внесення відомостей до Державного земельного кадастру або надання мотивованої відмови у їх внесенні, здійснюється в день подання заяви за допомогою програмного забезпечення Державного земельного кадастру за принципом випадковості";

10) абзац п'ятий частини першої статті 22 викласти в такій редакції:

"Документація із землеустрою, технічна документація з оцінки земель в електронній формі засвідчуються кваліфікованим електронним підписом сертифікованого інженера-землевпорядника з використанням кваліфікованої електронної позначки часу";

11) частину другу статті 23 викласти в такій редакції:

"2. Електронний документ обов'язково має містити проектні та існуючі відомості про об'єкт землеустрою, якщо документацією із землеустрою здійснювалося проектування. Вимоги до змісту, структури і технічних характеристик електронного документа визначаються Порядком ведення Державного земельного кадастру";

12) у статті 24:

частину другу викласти в такій редакції:

"2. Державна реєстрація земельних ділянок здійснюється державним кадастровим реєстратором центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин";

частину третю доповнити абзацами шостим і сьомим такого змісту:

"власника земельної частки (паю) або його спадкоємця (у разі формування земельної ділянки в порядку виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв);

особи, визначені частиною першою статті 118 Земельного кодексу України, у тому числі власника нерухомого майна (будівлі, споруди), розташованої на земельній ділянці, що надається (передається) із земель державної чи комунальної власності, або його спадкоємця";

частину четверту викласти в такій редакції:

"4. Для державної реєстрації земельної ділянки державному кадастровому реєстратору, який здійснює таку реєстрацію, подаються:

заява за формою, встановленою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері земельних відносин;

документація із землеустрою, що є підставою для формування земельної ділянки, в електронній формі та формі електронного документа.

У разі якщо відповідно до закону поділ, об'єднання земельних ділянок здійснюються за погодженням з органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, фізичними чи юридичними особами, до заяви про державну реєстрацію земельної ділянки, сформованої в результаті поділу або об'єднання земельних ділянок, також додаються документи, що належним чином підтверджують таку згоду.

Заява з доданими документами надсилається заявником засобами телекомунікаційного зв'язку";

абзац другий частини шостої виключити;

13) у статті 26:

частину п'яту після слів "Державний кадастровий реєстратор" доповнити словами "обраний за допомогою програмного забезпечення Державного земельного кадастру за принципом випадковості";

абзац другий частини шостої виключити;

14) у статті 28:

абзац третій частини п'ятої виключити;

доповнити частиною дев'ятою такого змісту:

"9. Відомості про обмеження у використанні земель виключаються з Державного земельного кадастру в автоматизованому режимі без прийняття рішення Державним кадастровим реєстратором:

встановлені на підставі технічної документації із землеустрою щодо резервування цінних для заповідання територій та об'єктів - через п'ять років з дня їх внесення;

встановлені відповідно до частини другої статті 147 Земельного кодексу України у відповідній містобудівній документації – після спливу визначеного у цій документації строку, на який такі обмеження встановлені";

15) абзац другої частини четвертої статті 29 виключити;

16) статтю 31 доповнити частиною другою такого змісту:

"2. Технологічне та програмне забезпечення Державного земельного кадастру має забезпечувати інформаційну взаємодію з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, для надання (у тому числі через Публічну кадастрову карту та витяги з Державного земельного кадастру про земельні ділянки) відомостей про ділянки надр, надані у користування відповідно до спеціальних дозволів на користування надрами та гірничих відводів";

17) у статті 32:

у назві статті слова "економічну оцінку земель" виключити;

у частині першій:

в абзаці першому слова "економічну оцінку земель" виключити;

в абзаці другому слова "за бажанням заявника в паперовій чи електронній формі" замінити словами "в електронній формі";

у частині четвертій слова "економічну оцінку земель" виключити;

18) частину першу статті 34 після абзацу десятого доповнити двома новими абзацами такого змісту:

"відомості про перенесення в природу (на місцевість) меж охоронних зон, прибережних захисних смуг і пляжних зон, зон санітарної охорони, санітарно-захисних зон і зон особливого режиму використання земель (за наявності) та меж земельної ділянки (у разі формування земельної ділянки);

відомості про встановлені межові знаки (у разі формування земельної ділянки)".

У зв'язку з цим абзац одинадцятий вважати абзацом тринадцятим;

19) абзац перший частини четвертої статті 38 доповнити новим другим реченням такого змісту: "За бажанням заявника витяг з Державного земельного кадастру має містити: посилання на документи, на підставі яких відомості про обмеження у використанні земель внесені до Державного земельного кадастру, відомості про ділянки надр, надані у користування відповідно до спеціальних дозволів на користування надрами та гірничих відводів, одержані в порядку інформаційної взаємодії між Державним земельним кадастром та центральним органом виконавчої влади, що

реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр";

20) пункт "д" частини другої статті 41 викласти в такій редакції:

"д) за виправлення технічної помилки у відомостях Державного земельного кадастру не з вини органу, що здійснює його ведення, - 0,01 розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб";

21) у розділі VII "Прикінцеві та перехідні положення":

абзац другий пункту 2 після слів "до провадження судом" доповнити словами "або особи, якій надано дозвіл на розроблення документації із землеустрою, що розробляється для внесення до Державного земельного кадастру відомостей про земельну ділянку з метою передачі її в оренду в порядку управління спадщиною";

у пункті 7 слова "віднесення таких земельних ділянок до певних категорій" замінити словами "встановлення їх цільового призначення";

доповнити пунктом 8<sup>1</sup> такого змісту:

"8<sup>1</sup>. Відомості про обмеження у використанні земель, визначені відповідно до Закону України "Про охорону культурної спадщини" і встановлені до набрання чинності частиною сьомою статті 47 Закону України "Про землеустрій", вносяться до Державного земельного кадастру на підставі матеріалів, за якими відповідно до законодавства, що діяло на момент їх розроблення, здійснювалося встановлення таких обмежень, за заявою органу охорони культурної спадщини, який затвердив такі матеріали. У разі якщо з таких матеріалів неможливо встановити дійсні межі зазначених обмежень, такі відомості вносяться до Державного земельного кадастру на підставі науково-проектної документації у сфері охорони культурної спадщини, передбаченої Законом України "Про охорону культурної спадщини", а до її розроблення - технічної документації із землеустрою щодо встановлення меж режимоутворюючих об'єктів культурної спадщини. Проект землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного, лісогосподарського призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон, обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів, що є складовою такої науково-проектної документації, погодженню не підлягає";

пункт 12 доповнити підпунктом 3 такого змісту:

"3) протягом 2021 і 2022 років забезпечити реалізацію пілотного проекту щодо внесення до Державного земельного кадастру відомостей про земельні ділянки сертифікованими інженерами-землевпорядниками та за результатами його реалізації подати до Верховної Ради України проект

закону щодо надання сертифікованим інженерам-землевпорядникам статусу державних кадастрових реєстраторів.

Встановити, що:

протягом реалізації пілотного проекту сертифіковані інженери-землевпорядники в порядку та на умовах, визначених Кабінетом Міністрів України, мають права та обов'язки, передбачені цим Законом для державних кадастрових реєстраторів;

рішення сертифікованих інженерів-землевпорядників про внесення до Державного земельного кадастру відомостей, що не відповідають цьому Закону та порушують права, охоронювані законом інтереси фізичних чи юридичних осіб, держави чи територіальної громади, можуть бути скасовані центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, з власної ініціативи або за скаргами фізичних чи юридичних осіб, або судом. Рішення сертифікованих інженерів-землевпорядників про державну реєстрацію земельних ділянок, щодо яких зареєстровані речові права, а також про внесення до Державного земельного кадастру змін до таких відомостей скасовуються лише у судовому порядку.

Порядок реалізації пілотного проекту щодо внесення до Державного земельного кадастру відомостей про земельні ділянки сертифікованими інженерами-землевпорядниками, вимоги щодо здійснення моніторингу виконання сертифікованими інженерами-землевпорядниками повноважень державних кадастрових реєстраторів, порядок оскарження рішень про внесення відомостей до Державного земельного кадастру затверджуються Кабінетом Міністрів України".

32. У розділі II "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розмежування земель державної та комунальної власності" (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 36, ст. 472):

підпункт "г" пункту 4 доповнити словами "а також земель, які відповідно до закону віднесені до комунальної власності";

пункт 6 викласти в такій редакції:

"6. У разі якщо відомості про земельні ділянки, зазначені у пунктах 3 і 4 цього розділу, не внесені до Державного реєстру земель, надання дозволу на розроблення документації із землеустрою, що є підставою для державної реєстрації таких земельних ділянок, та її затвердження здійснюються відповідною сільською, селищною, міською радою".

26. У Законі України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" (Відомості Верховної Ради України, 2007 р., № 29, ст. 389 із наступними змінами):

1) статтю 2 доповнити частиною такого змісту:

"Дія цього Закону поширюється на відносини, пов'язані із здійсненням державного контролю за використанням та охороною земель";

2) у статті 5:

у частині першій:

після абзацу восьмого доповнити новим абзацом такого змісту:

"Виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, що здійснюють державний нагляд (контроль) у межах делегованих законом повноважень органів виконавчої влади в частині використання та охорони земель, визначають перелік суб'єктів господарювання, які підлягають плановим заходам державного нагляду (контролю) у плановому періоді, відповідно до критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю), що затверджуються відповідно до цього Закону".

У зв'язку з цим абзаци дев'ятий – чотирнадцятий вважати відповідно абзацами десятим – п'ятнадцятим;

після абзацу тринадцятого доповнити новим абзацом такого змісту:

"Річні плани проведення заходів державного нагляду (контролю) на відповідний плановий період затверджуються відповідно до цього Закону з урахуванням відомостей про суб'єктів господарювання, які підлягають плановим заходам державного нагляду (контролю), внесених до інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю) виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, що здійснюють державний нагляд (контроль) у межах делегованих законом повноважень органів виконавчої влади в частині використання та охорони земель, відповідно до цього Закону".

У зв'язку з цим абзаци чотирнадцятий і п'ятнадцятий вважати відповідно абзацами п'ятнадцятим і шістнадцятим;

доповнити частиною шостою такого змісту:

"6. Виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, що здійснюють державний нагляд (контроль) у межах делегованих законом повноважень органів виконавчої влади в частині використання та охорони земель, здійснюють планові заходи державного нагляду (контролю) відповідно до річних планів проведення заходів державного нагляду (контролю) на відповідний плановий період та планів проведення комплексних заходів державного нагляду (контролю), затверджених відповідно до цієї статті. Уніфіковані форми актів з переліком питань, що затверджені відповідно до цієї статті, є обов'язковими для виконавчих органів сільських, селищних, міських рад, що здійснюють державний нагляд (контроль) у межах делегованих законом повноважень органів виконавчої влади в частині використання та охорони земель".

33. У Законі України "Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 1, ст. 9 із наступними змінами):

1) у частині першій статті 2:

пункт 3 доповнити абзацом дев'ятим такого змісту:

"суб'єкт переважного права купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення, який передав таке право іншій особі, – у разі державної реєстрації переходу переважного права на купівлю земельної ділянки";

у пункті 5:

абзац перший доповнити реченням такого змісту: "Для цілей цього Закону обтяженням вважається також:";

доповнити абзацами другим і третім такого змісту:

"намір власника земельної ділянки сільськогосподарського призначення, щодо якої встановлено переважне право її купівлі, продати її особі, яка не є суб'єктом такого переважного права;

переважне право купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення, передане іншій особі на підставі відповідного правочину";

2) частину першу статті 24 доповнити пунктом 13 такого змісту:

"13) відсутність згоди заставодержателя (іпотекодержателя) на дострокове припинення дії договору емфітевзису, суперфіцію щодо державної реєстрації припинення таких прав, що перебувають у заставі (іпотеці)";

3) доповнити статтею 31<sup>4</sup> такого змісту:

"Стаття 31<sup>4</sup>. Особливості проведення реєстраційних дій, пов'язаних із реалізацією переважного права купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення

1. У разі державної реєстрації наміру власника земельної ділянки сільськогосподарського призначення, щодо якої встановлене переважне право її купівлі, продати її особі, яка не є суб'єктом такого переважного права, державний реєстратор невідкладно після здійснення державної реєстрації письмово повідомляє про таку реєстрацію суб'єкта переважного права купівлі земельної ділянки.

2. У разі державної реєстрації переважного права купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення, переданого іншій особі, державний реєстратор невідкладно після здійснення державної реєстрації письмово повідомляє про таку реєстрацію власника земельної ділянки";

4) доповнити статтею 31<sup>5</sup> такого змісту:

"Стаття 31<sup>5</sup>. Особливості державної реєстрації припинення права оренди земельної ділянки, переданої в оренду особою, яка використовує відповідну земельну ділянку на праві емфітевзису

1. Державна реєстрація припинення права оренди земельної ділянки, переданої в оренду особою, яка використовує відповідну земельну ділянку на праві емфітевзису, якщо таке припинення відбулося у зв'язку з припиненням права емфітевзису, проводиться без подання відповідної заяви заявниками одночасно з державною реєстрацією припинення права емфітевзису".

18. Частину першу статті 7 Закону України "Про страхування" (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 7, ст. 50 із наступними змінами) доповнити пунктами 50 і 51 такого змісту:

"50) страхування відповідальності розробників документації із землеустрою;

51) страхування відповідальності виконавців топографо-геодезичних і картографічних робіт загальнодержавного призначення".

15. Частину першу статті 10 Закону України "Про державні нагороди України" (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 21, ст. 162 із наступними змінами) після абзацу сімнадцятого доповнити новим абзацом такого змісту:

"Заслужений землевпорядник України".

У зв'язку з цим абзаци вісімнадцятий – сорок другий вважати відповідно абзацами дев'ятнадцятим – сорок третім.

10. Статтю 55 Закону України "Про нотаріат" (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 39, ст. 383 із наступними змінами) доповнити частиною чотирнадцятою такого змісту:

"При посвідченні угоди про відчуження земельної ділянки, щодо якої встановлено переважне право купівлі, перевіряється дотримання передбачених законом вимог щодо реалізації такого переважного права".

20. У Законі України "Про іпотеку" (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 38, ст. 313 із наступними змінами):

1) перше речення частини восьмої статті 5 викласти в такій редакції: "Предметом іпотеки може бути право оренди чи користування нерухомим майном, що надає орендарю чи користувачу право будувати, володіти та відчужувати об'єкт нерухомого майна, а також право користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис) чи для забудови (суперфіцій)";

2) друге речення частини другої статті 6 виключити;

3) статтю 36 після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

"Якщо предметом іпотеки є право оренди чи користування нерухомим майном, що надає орендарю чи користувачу право будувати, володіти та відчужувати об'єкт нерухомого майна, а також право користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис) чи для

забудови (суперфіцій), договір про задоволення вимог іпотекодержателя або відповідне застереження в іпотечному договорі, що прирівнюється до такого договору за своїми правовими наслідками, може передбачати:

передачу іпотекодержателю такого права в рахунок виконання основного зобов'язання у порядку, встановленому статтею 37 цього Закону; право іпотекодержателя від свого імені уступити таке право будь-якій особі у порядку, встановленому статтею 38 цього Закону".

У зв'язку з цим частини четверту – сьому вважати відповідно частинами п'ятою – восьмою;

4) у статті 37:

назву викласти в такій редакції:

"Стаття 37. Передача іпотекодержателю прав на предмет іпотеки";

доповнити частинами восьмою – дванадцятою такого змісту:

"У разі якщо предметом іпотеки є право користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис) чи для забудови (суперфіцій), договір про задоволення вимог іпотекодержателя або застереження про задоволення вимог іпотекодержателя, включене до іпотечного договору, є документом, що посвідчує перехід такого права до іпотекодержателя, заміну особи користувача земельної ділянки у договорі про користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис) чи для забудови (суперфіцій), а також підставою для державної реєстрації такого права.

Рішення про реєстрацію права емфітевзису, суперфіцію іпотекодержателя, що є предметом іпотеки, може бути оскаржено іпотекодавцем у суді.

Вартість права емфітевзису, суперфіцію, що переходить до іпотекодержателя, визначається за вартістю, визначеною на момент набуття такого права на підставі оцінки предмета іпотеки суб'єктом оціночної діяльності.

У разі переходу до іпотекодержателя права емфітевзису, суперфіцію іпотекодержатель зобов'язаний відшкодувати іпотекодавцю перевищення 90 відсотків вартості предмета іпотеки над розміром забезпечених іпотекою вимог іпотекодержателя.

У разі якщо право емфітевзису, суперфіцію є предметом іпотеки, дострокове припинення такого права сторонами потребує згоди іпотекодержателя";

5) статтю 41 доповнити частиною четвертою такого змісту:

"Реалізація переданого в іпотеку права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис) при зверненні стягнення на таке право здійснюється на прилюдних торгах".

9. Частину другу статті 6 Закону України "Про заставу" (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 47, ст. 642) виключити.

8. У Законі України "Про природно-заповідний фонд України" (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 34, ст. 502 із наступними змінами):

1) у частині восьмій статті 49 слова "державної форми" замінити словами "державної та комунальної форм";

2) частину другу статті 52 доповнити реченням такого змісту: "Створення, оголошення, розширення територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також резервування цінних для заповідання територій та об'єктів у межах земель, переданих у комунальну власність територіальних громад відповідно до пункту 24 розділу X "Перехідні положення" Земельного кодексу України, які на момент передачі не були передані у користування фізичних, юридичних осіб, погодження не потребують";

3) статтю 55 викласти в такій редакції:

"Стаття 55. Резервування цінних для заповідання територій та об'єктів

З метою недопущення знищення або руйнування в результаті господарської діяльності цінних для заповідання територій та об'єктів до прийняття у встановленому порядку рішень про організацію чи оголошення територій та об'єктів природно-заповідного фонду і виділення необхідних для цього коштів проводиться їх резервування на період до п'яти років.

Резервуванню підлягають території, що включають землі державної та комунальної власності.

Території, що резервуються з метою наступного заповідання, залишаються у віданні їх землевласників та землекористувачів і використовуються за цільовим призначенням із додержанням особливих вимог охорони навколишнього природного середовища та обмежень, що визначаються рішенням про резервування. Провадження на таких територіях діяльності, що призводить до зміни угідь, на земельних ділянках усіх категорій земель (боліт, степів, сіножатей, пасовищ земельних лісових ділянок) забороняється.

Рішення про резервування приймає орган виконавчої влади, орган місцевого самоврядування, який передає земельні ділянки державної чи комунальної власності у власність та користування відповідно до повноважень, визначених статтею 122 Земельного кодексу України, на підставі технічної документації із землеустрою щодо резервування цінних для заповідання територій та об'єктів.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим у сфері охорони навколишнього

природного середовища, структурний підрозділ обласної, Київської чи Севастопольської міської державної адміністрації у сфері охорони навколишнього природного середовища, наукова установа, природоохоронне громадське об'єднання звертаються до органу виконавчої влади, органу місцевого самоврядування, який передає земельні ділянки державної чи комунальної власності у власність та користування відповідно до повноважень, визначених статтею 122 Земельного кодексу України, з клопотанням про надання дозволу на розроблення технічної документації із землеустрою щодо резервування цінних для заповідання територій та об'єктів.

До клопотання додаються графічні матеріали, на яких зазначено бажане місце розташування цінних для заповідання територій та об'єктів, обґрунтування необхідності їх заповідання.

Орган виконавчої влади, орган місцевого самоврядування у межах своїх повноважень у десятиденний строк розглядає зазначене клопотання і надає дозвіл на розроблення технічної документації із землеустрою щодо резервування цінних для заповідання територій та об'єктів або мотивовану відмову в його наданні. Підставою для відмови у наданні такого дозволу може бути лише невідповідність місця розташування цінних для заповідання територій та об'єктів вимогам законів та прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів.

У разі надання дозволу на розроблення технічної документації із землеустрою щодо резервування цінних для заповідання територій та об'єктів Рада міністрів Автономної Республіки Крим, органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, які передають земельні ділянки державної чи комунальної власності у власність та користування відповідно до повноважень, визначених статтею 122 Земельного кодексу України, зобов'язані протягом десяти робочих днів з дня прийняття такого рішення відобразити на картографічній основі Державного земельного кадастру орієнтовне місце розташування цінних для заповідання територій та об'єктів, а також дату та номер відповідного рішення. Зазначена інформація оприлюднюється на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, на безоплатній основі.

Орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування у десятиденний строк з дня отримання технічної документації із землеустрою щодо резервування цінних для заповідання територій та об'єктів приймає рішення про її затвердження та резервування цінних для заповідання територій та об'єктів".

30. Пункт 41 Переліку документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності, затвердженого Законом України "Про Перелік

документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності" (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 47, ст. 532 із наступними змінами), виключити.

16. У Законі України "Про охорону культурної спадщини" (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 39, ст. 333 із наступними змінами):

1) у частині першій статті 1:

абзац дев'ятий викласти в такій редакції:

"зони охорони пам'ятки, історико-культурного заповідника, історико-культурної заповідної території (далі – зони охорони) – встановлювані навколо території пам'ятки, історико-культурного заповідника, історико-культурної заповідної території охоронна зона, зона регулювання забудови, зона охоронюваного ландшафту, зона охорони археологічного культурного шару, в межах яких діє спеціальний режим їх використання";

доповнити абзацами двадцять восьмим і двадцять дев'ятим такого змісту:

"облікова документація – документація, що формується в порядку обліку об'єктів культурної спадщини та містить дані щодо цінності об'єкта культурної спадщини, характерних властивостей, що становлять його історико-культурну цінність (предмет охорони об'єкта культурної спадщини), етапів розвитку, просторових, функціональних характеристик, стану збереження, а також дані проведених досліджень;

цінна історична забудова – сукупність щойно виявлених об'єктів культурної спадщини, пам'яток культурної спадщини, які є містоформуєчим об'єктом історичного ареалу населеного місця";

2) у статті 5:

у частині першій:

пункт 5 виключити;

пункт 5<sup>1</sup> викласти в такій редакції:

"5<sup>1</sup>) затвердження науково-проектної (науково-дослідної) документації з визначення режиму використання об'єкта всесвітньої спадщини, затвердження науково-проектної документації з визначення меж та режимів використання території об'єкта всесвітньої спадщини та проектів землеустрою, що розробляються у її складі, технічної документації із землеустрою щодо встановлення меж режимоутворюючих об'єктів всесвітньої спадщини (у разі встановлення такою документацією меж території об'єкта всесвітньої спадщини)";

у частині другій:

пункти 12 і 12<sup>1</sup> викласти в такій редакції:

"12) затвердження науково-проектної (науково-дослідної) документації з визначення режиму використання пам'ятки національного значення, меж і режимів використання її території та зон охорони, історико-

культурного заповідника державного значення, історико-культурної заповідної території, їхніх зон охорони, охоронюваних археологічних територій, історичних ареалів населених місць;

12<sup>1</sup>) затвердження науково-проектної документації з визначення меж та режимів використання буферних зон об'єкта всесвітньої спадщини";

доповнити пунктом 12<sup>2</sup> такого змісту:

"12<sup>2</sup>) затвердження технічної документації із землеустрою щодо встановлення меж режимоутворюючих об'єктів культурної спадщини (у разі встановлення такою документацією меж території пам'ятки національного значення, історико-культурного заповідника державного значення, історико-культурної заповідної території, їхніх зон охорони, історичних ареалів населених місць)";

у пункті 17 слова "об'єктах всесвітньої спадщини, їх територіях, в зонах охорони, буферних зонах, на охоронюваних археологічних територіях, в історичних ареалах населених місць" виключити;

3) у статті 6:

у частині першій:

пункт 4 викласти в такій редакції:

"4) затвердження науково-проектної документації з визначення меж і режимів використання пам'ятки місцевого значення та її зон охорони, технічної документації із землеустрою щодо встановлення меж режимоутворюючих об'єктів культурної спадщини (у разі встановлення такою документацією меж території пам'ятки місцевого значення та її зон охорони)";

доповнити пунктом 4<sup>1</sup> такого змісту:

"4<sup>1</sup>) затвердження науково-проектної документації з визначення меж і режимів використання історико-культурного заповідника місцевого значення, його зон охорони, технічної документації із землеустрою щодо встановлення меж режимоутворюючих об'єктів культурної спадщини (у разі встановлення такою документацією меж історико-культурного заповідника місцевого значення, його зон охорони)";

пункт 5 викласти в такій редакції:

"5) затвердження науково-проектної (науково-дослідної) документації з визначення режиму використання пам'яток місцевого значення";

пункт 10 виключити;

у пункті 13 слова "їхніх територіях та в зонах охорони, на щойно виявлених об'єктах культурної спадщини, реєстрація дозволів на проведення археологічних розвідок, розкопок" виключити;

пункт 17 частини другої виключити;

4) абзац перший частини другої статті 14 доповнити реченнями такого змісту: "Перелік щойно виявлених об'єктів культурної спадщини ведеться

органами охорони культурної спадщини та публікується такими органами на своїх офіційних веб-сайтах. Включення об'єкта до такого переліку здійснюється одночасно з набуттям ним статусу щойно виявленого об'єкта культурної спадщини";

5) доповнити статтею 14<sup>1</sup> такого змісту:

"Стаття 14<sup>1</sup>. Територія пам'ятки

1. Територія пам'ятки – це територія, історично і топографічно пов'язана з розпланувально-просторовою еволюцією пам'ятки, для якої визначається спеціальний охоронний режим її використання з метою збереження цілісності пам'ятки.

Межі та режими використання території пам'ятки визначаються науково-проектною документацією, що складається за результатами проведених досліджень.

Рішення про затвердження науково-проектної документації з визначення меж і режимів використання території пам'ятки приймається:

центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини, – щодо територій пам'яток національного значення;

органом охорони культурної спадщини Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями – щодо територій пам'яток місцевого значення.

Порядок визначення меж та режимів використання території пам'ятки та затвердження науково-проектної документації встановлюється Кабінетом Міністрів України.

2. Режим використання території пам'ятки встановлює обмеження діяльності у використанні відповідної території (земель). Будь-яка діяльність у межах території пам'ятки має здійснюватися з дотриманням режиму використання пам'ятки, у тому числі всіх обмежень у використанні земель, зокрема у сфері забудови.

3. До затвердження науково-проектної (науково-дослідної) документації з визначення меж та режимів використання території пам'ятки відповідно до частини першої цієї статті межа території пам'ятки встановлюється:

1) для пам'яток археології:

для поселень:

у межах населених пунктів – 100 метрів навколо орієнтовного географічного центру (центроїда) знахідки фрагмента ділянки археологічного культурного шару, визначеного в обліковій документації;

за межами населених пунктів – 300 метрів навколо орієнтовного географічного центру (центроїда) знахідки фрагмента ділянки археологічного культурного шару, визначеного в обліковій документації;

для городищ:

у межах населених пунктів – 100 метрів навколо залишків оборонних споруд (вал, рів), визначених в обліковій документації;

за межами населених пунктів – 300 метрів навколо залишків оборонних споруд (вал, рів), визначених в обліковій документації;

для безкурганних могильників:

у межах населених пунктів – 100 метрів навколо орієнтовного географічного центру (центроїда) знахідки фрагмента ділянки археологічного культурного шару поховання, визначеного в обліковій документації;

за межами населених пунктів – 300 метрів навколо орієнтовного географічного центру (центроїда) знахідки фрагмента ділянки археологічного культурного шару поховання, визначеного в обліковій документації;

для курганів тощо:

у межах населених пунктів – 100 метрів навколо пам'ятки або орієнтовного географічного центру (центроїда) знахідки фрагмента ділянки археологічного культурного шару, визначеного в обліковій документації;

за межами населених пунктів – 300 метрів навколо пам'ятки або орієнтовного географічного центру (центроїда) знахідки фрагмента ділянки археологічного культурного шару, визначеного в обліковій документації;

2) для пам'яток архітектури – 20 метрів навколо периметра забудови;

3) для пам'яток садово-паркового мистецтва, історії, монументального мистецтва, ландшафтних, містобудування – територією, зайнятою пам'яткою.

Контур пам'ятки або орієнтовні координати географічного центру (центроїда) знахідки фрагмента ділянки археологічного культурного шару фіксуються в обліковій документації, складовою якої є технічна документація із землеустрою щодо встановлення меж території пам'ятки, що затверджується:

центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини, – щодо пам'яток національного значення;

органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями – щодо пам'яток місцевого значення.

Протягом трьох робочих днів з дня затвердження технічної документації орган, що її затвердив, має забезпечити подання заяви про внесення встановлених документацією обмежень у використанні земель до Державного земельного кадастру.

У межах встановленої відповідно до цієї частини території пам'ятки (крім територій пам'яток археології) забороняється:

проведення робіт з нового будівництва, а також будівельних робіт на існуючих об'єктах, якщо наслідком виконання таких робіт стане збільшення висотності такого об'єкта або збільшення більш як на 15 відсотків зовнішніх геометричних розмірів його фундаменту, або зменшення відстані від такого об'єкта до пам'ятки, що охороняється;

розміщення нових елементів благоустрою, пов'язаних фундаментом із землею (грунтом), тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, стаціонарних конструкцій для розміщення зовнішньої реклами.

Для цілей цієї частини не вважається порушенням режиму території пам'ятки, навіть якщо це призведе до зменшення відстані від будівлі або споруди до пам'ятки, що охороняється, виконання відповідно до законодавства робіт з:

облаштування засобів безперешкодного доступу до будівель та споруд для забезпечення доступності і безпеки об'єктів для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення;

термомодернізації будівель та споруд.

Земляні роботи на території пам'ятки проводяться виключно за умови проведення попередніх археологічних розвідок.

Не потребують обов'язкового проведення попередніх археологічних розвідок роботи з:

сінокосіння;

городництва;

неглибокої оранки;

випасання худоби;

дорожніх робіт;

обстеження, ремонту, переукладання інженерних мереж;

благоустрою (крім розміщення нових елементів благоустрою, пов'язаних фундаментом із землею (грунтом), тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, стаціонарних конструкцій для розміщення зовнішньої реклами);

ліквідації стихійного лиха, надзвичайних ситуацій, аварій та усунення їх наслідків, усунення негативних наслідків, зумовлених воєнними діями, або що виникли в ході проведення антитерористичної операції та/або здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, що здійснюються шляхом проведення операції Об'єднаних сил.

4. Відомості про межі і режими використання території пам'ятки підлягають внесенню до Державного земельного кадастру, містобудівного

кадастру як відомості про обмеження у використанні земель (у тому числі у сфері забудови).

Технічна документація із землеустрою щодо встановлення меж режимоутворюючих об'єктів культурної спадщини (щодо встановлення меж території пам'ятки, що є складовою облікової документації) затверджується:

центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини, – щодо пам'яток національного значення;

органом охорони культурної спадщини Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями – щодо пам'яток місцевого значення.

Технічна документація не пізніше ніж за 30 календарних днів до її затвердження оприлюднюється на офіційному веб-сайті органу, уповноваженого на її затвердження.

Протягом трьох робочих днів з дня затвердження технічної документації орган, що її затвердив, має забезпечити подання заяви про внесення встановлених документацією обмежень у використанні земель до Державного земельного кадастру.

5. Зміна визначених меж і режимів використання пам'ятки здійснюється в порядку, встановленому частиною першою цієї статті";

б) у статті 24:

частину другу викласти в такій редакції:

"2. Використання пам'ятки має здійснюватися відповідно до визначених або встановлених режимів використання, у спосіб, що потребує якнайменших змін і доповнень пам'ятки та забезпечує збереження її матеріальної автентичності, просторової композиції, а також елементів обладнання, упорядження, оздоби тощо.

Режими використання пам'ятки визначаються науково-проектною (науково-дослідною) документацією, що складається за результатами проведених досліджень.

Рішення про затвердження науково-проектної (науково-дослідної) документації з визначення режимів використання пам'ятки приймається:

центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини, – щодо пам'яток національного значення;

органом охорони культурної спадщини Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями – щодо пам'яток місцевого значення.

Порядок визначення режимів використання пам'яток та затвердження науково-проектної (науково-дослідної) документації встановлюється Кабінетом Міністрів України";

після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

"3. До визначення у встановленому порядку режиму використання пам'ятки відповідно до частини другої цієї статті режим використання пам'ятки встановлюється відповідно до режимів використання, рекомендованих в обліковій документації або в охоронному договорі.

У разі невизначення режиму використання пам'ятки в обліковій документації, охоронному договорі на пам'ятці допускаються лише консервація, реставрація, музеєфікація, ремонт, пристосування.

Відомості про режими використання пам'ятки (у тому числі режими, встановлені відповідно до абзаців першого і другого цієї частини) вносяться до Державного земельного кадастру, містобудівного кадастру як обмеження у використанні земель".

У зв'язку з цим частини третю – шосту вважати відповідно частинами четвертою – сьомою;

7) абзац другий частини першої статті 31 викласти в такій редакції:

"Правовий режим охоронюваної археологічної території визначається науково-проектною документацією з визначення меж і режимів використання охоронюваної археологічної території, що складається за результатами проведених досліджень. Рішення про затвердження науково-проектної документації приймає центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини";

8) частини першу – третю статті 32 замінити шістьма новими частинами такого змісту:

"1. З метою захисту традиційного характеру середовища окремих пам'яток, історико-культурних заповідників, історико-культурних заповідних територій та об'єктів всесвітньої спадщини визначаються зони охорони (охоронні зони, зони регулювання забудови, зони охоронюваного ландшафту, зони охорони археологічного культурного шару) і буферні зони.

Межі та режими використання зон охорони визначаються науково-проектною документацією, що складається за результатами проведених досліджень.

Рішення про затвердження науково-проектної документації з визначення меж і режимів використання зони охорони приймається:

центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини, – щодо зон охорони пам'яток національного значення, історико-культурних заповідників державного значення, історико-культурних заповідних територій;

органом охорони культурної спадщини Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями – щодо пам'яток місцевого значення; історико-культурних заповідників місцевого значення.

Режим використання зон охорони встановлює обмеження діяльності у використанні відповідної території (земель).

Порядок визначення меж і режимів використання зон охорони, затвердження науково-проектної документації та внесення змін до неї встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Зміна визначених меж і режимів використання зон охорони здійснюється відповідно до цієї статті.

2. До визначення у встановленому порядку відповідно до частини першої цієї статті зон охорони межі зони охорони становлять:

у межах населених пунктів – 100 метрів від межі території пам'ятки, історико-культурного заповідника, історико-культурної заповідної території;

за межами населених пунктів – 300 метрів від межі території пам'ятки, історико-культурного заповідника, історико-культурної заповідної території.

У межах зон охорони забороняється проведення:

робіт з нового будівництва на відстані, меншій за суму подвійної висоти пам'ятки, що охороняється, та висоти запланованої новобудови;

будівельних робіт на існуючих об'єктах, якщо наслідком виконання таких робіт стане збільшення висотності такого об'єкта або збільшення більш як на 15 відсотків зовнішніх геометричних розмірів його фундаменту (крім територій пам'яток археології), або зменшення відстані від такого об'єкта до пам'ятки, що охороняється, понад граничний рівень, який визначається як подвійна сума висоти пам'ятки та висоти такого об'єкта.

Для цілей цієї частини не вважається порушенням режиму використання території в межах зони охорони, навіть якщо це призведе до зменшення відстані від будівлі або споруди до пам'ятки, що охороняється, виконання відповідно до законодавства робіт з:

облаштування засобів безперешкодного доступу до будівель та споруд для забезпечення доступності і безпеки об'єктів для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення;

термомодернізації будівель та споруд.

У межах зон охорони історико-культурного заповідника, історико-культурної заповідної території забороняється:

проведення робіт з нового будівництва, а також будівельних робіт на існуючих об'єктах, якщо наслідком виконання таких робіт стане збільшення висотності такого об'єкта або збільшення більше як на 15 відсотків

зовнішніх геометричних розмірів його фундаменту (крім територій пам'яток археології), або зменшення відстані від пам'ятки, що охороняється, понад граничний рівень, визначений, як подвійна сума висот пам'ятки та висоти такого об'єкта;

розміщення нових елементів благоустрою, пов'язаних фундаментом із землею (грунтом), тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, стаціонарних конструкцій для розміщення зовнішньої реклами.

Для цілей цієї частини не вважається порушенням режиму зони охорони, навіть якщо це призведе до зменшення відстані від будівлі або споруди до пам'ятки, що охороняється, виконання відповідно до законодавства робіт з:

облаштування засобів безперешкодного доступу до будівель та споруд для забезпечення доступності і безпеки об'єктів для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення;

термомодернізації будівель та споруд.

Земляні роботи в межах зони охорони проводяться виключно за умови проведення попередніх археологічних розвідок.

Не потребують обов'язкового проведення попередніх археологічних розвідок роботи з:

сінокосіння;

городництва;

неглибокої оранки;

випасання худоби;

дорожніх робіт;

обстеження, ремонту, переукладання інженерних мереж;

благоустрою (крім розміщення нових елементів благоустрою, пов'язаних фундаментом із землею (грунтом), тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, стаціонарних конструкцій для розміщення зовнішньої реклами);

ліквідації стихійного лиха, надзвичайних ситуацій, аварій та усунення їх наслідків, усунення негативних наслідків, зумовлених воєнними діями, або що виникли в ході проведення антитерористичної операції та/або здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, що здійснюються шляхом проведення операції Об'єднаних сил.

3. З метою забезпечення збереження видатної універсальної цінності об'єктів всесвітньої спадщини навколо них встановлюються буферні зони.

Межі і режими використання буферної зони об'єкта всесвітньої спадщини визначаються науково-проектною документацією з визначення

меж і режимів використання буферної зони, яка складається за результатами проведених досліджень.

Рішення про затвердження науково-проектної документації із визначення меж і режимів використання буферної зони приймає центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини.

Про визначення меж і режимів використання буферної зони об'єкта всесвітньої спадщини центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини, в встановленому порядку інформує Комітет всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

Порядок визначення меж і режимів використання буферної зони та внесення змін до них, затвердження науково-проектної документації встановлюється Кабінетом Міністрів України.

До визначення меж буферної зони об'єкта всесвітньої спадщини у встановленому порядку межі буферної зони об'єкта всесвітньої спадщини встановлюються відповідно до меж, зазначених у номінаційному досьє.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини, протягом місяця з дня включення об'єкта культурної спадщини до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО забезпечує передачу відомостей про встановлені межі буферної зони для внесення до Державного земельного кадастру та до органу, відповідального за ведення містобудівного кадастру, як відомостей про обмеження у використанні земель.

4. З метою захисту традиційного характеру середовища населених місць вони заносяться до Списку історичних населених місць України.

Список історичних населених місць України за поданням центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини, затверджується Кабінетом Міністрів України.

У кожному історичному населеному місці визначається один або більше історичний ареал.

Межі та режими використання історичних ареалів населених місць, обмеження господарської діяльності на територіях історичних ареалів населених місць визначаються у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, відповідною науково-проектною документацією, що затверджується центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини.

5. До затвердження у встановленому порядку науково-проектної документації з визначення меж і режимів використання історичних ареалів населених місць межі історичного ареалу населеного місця визначаються науково-проектною документацією, що розробляється на замовлення

центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини.

У межах історичних ареалів населених місць, визначених відповідно до абзацу першого цієї частини, встановлюються такі режими використання:

забезпечується збереження характерних архітектурних прийомів/елементів і типів, габаритів і матеріалу даху;

забороняється прокладання нових залізничних чи трамвайних колій, автомагістралей, магістральних трубопроводів, улаштування нових повітряних ліній електропередачі, розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, стаціонарних конструкцій для розміщення зовнішньої реклами;

висотні параметри нових будівель та споруд чи реконструкції існуючих об'єктів обмежуються висотними параметрами прилеглої цінної історичної забудови, розміщеної в межах історичного ареалу населеного місця;

будь-які земляні роботи проводяться виключно за умови попередніх археологічних розвідок, що проводяться у порядку, визначеному цим Законом та прийнятими відповідно до нього нормативно-правовими актами.

Не потребують обов'язкового проведення попередніх археологічних розвідок роботи з:

сінокосіння;

городництва;

неглибокої оранки;

випасання худоби;

дорожніх робіт;

обстеження, ремонту, переукладання інженерних мереж;

благоустрою (крім розміщення нових елементів благоустрою, пов'язаних фундаментом із землею (грунтом), тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, стаціонарних конструкцій для розміщення зовнішньої реклами);

ліквідації стихійного лиха, надзвичайних ситуацій, аварій та усунення їх наслідків, усунення негативних наслідків, зумовлених воєнними діями, або що виникли в ході проведення антитерористичної операції та/або здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, що здійснюються шляхом проведення операції Об'єднаних сил.

6. Відомості про визначені межі і режими використання зон охорони, буферних зон, історичних ареалів населених місць (у тому числі

встановлені відповідно до частин другої і п'ятої цієї статті) вносяться до Державного земельного кадастру, містобудівного кадастру як обмеження у використанні земель.

Забудова територій зон охорони, буферних зон, історичних ареалів населених місць здійснюється відповідно до визначених або встановлених цим Законом режимів використання".

У зв'язку з цим частину четверту вважати частиною сьомою;

9) частини п'яту і шосту статті 33 викласти в такій редакції:

"5. Положення про історико-культурний заповідник затверджується органом охорони культурної спадщини, до сфери управління якого він віднесений.

Положення про історико-культурну заповідну територію затверджується центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини.

6. Межі, обсяги і строки проведення робіт з консервації, реставрації, реабілітації, музеєфікації, ремонту і пристосування об'єктів культурної спадщини, благоустрою історико-культурного заповідника та упорядкування історико-культурної заповідної території, а також заходи з охорони і використання об'єктів культурної спадщини, збереження і відтворення традиційного характеру середовища визначаються відповідно у плані організації території історико-культурного заповідника або плані організації історико-культурної заповідної території.

План організації території історико-культурного заповідника державного значення та план організації історико-культурної заповідної території затверджуються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини.

План організації території історико-культурного заповідника місцевого значення затверджується органом охорони культурної спадщини Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями.

Відомості про визначені межі і режими використання території історико-культурного заповідника та історико-культурної заповідної території вносяться до Державного земельного кадастру, містобудівного кадастру як обмеження у використанні земель.

Порядок розроблення та затвердження плану організації території історико-культурного заповідника, історико-культурної заповідної території встановлюється Кабінетом Міністрів України";

10) доповнити статтю 33<sup>4</sup> такого змісту:

"Стаття 33<sup>4</sup>. Науково-проектна документація у сфері охорони культурної спадщини

1. Науково-проектною документацією у сфері охорони культурної спадщини є:

- 1) науково-проектна (науково-дослідна) документація з визначення: меж і режимів використання території пам'ятки; режимів використання пам'ятки; меж і режимів використання охоронюваної археологічної території; меж і режимів використання зон охорони; меж і режимів використання території об'єкта всесвітньої спадщини; меж і режимів використання буферної зони; меж і режимів використання історичного ареалу населеного місця; меж історичного ареалу населеного місця;
- 2) план організації території історико-культурного заповідника;
- 3) план організації історико-культурної заповідної території.

Науково-проектна документація у сфері охорони культурної спадщини визначає спеціальний режим використання території або об'єктів, у тому числі планувальні обмеження у використанні земель у сфері забудови, гранично допустиму висотність будівель та споруд.

Відомості про межі територій та обмеження у використанні земель (територій), визначені науково-проектною документацією у сфері охорони культурної спадщини, затвердженою в установленому порядку, публікуються на офіційному веб-сайті органу охорони культурної спадщини, що їх затвердив, та підлягають внесенню до містобудівного кадастру, а також до Державного земельного кадастру.

2. Склад та зміст науково-проектної документації у сфері охорони культурної спадщини встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Склад зазначених у науково-проектній документації відомостей про об'єкти Державного земельного кадастру має відповідати вимогам Закону України "Про Державний земельний кадастр".

Науково-проектна документація у сфері охорони культурної спадщини містить просторові дані, метадані та інші елементи, що складають його проектні рішення, і розробляється у формі електронного документа, формат якого встановлюється Кабінетом Міністрів України при визначенні складу та змісту науково-проектної документації у сфері охорони культурної спадщини. Науково-проектну документацію у сфері охорони культурної спадщини підписує кваліфікованим електронним підписом відповідальна посадова особа розробника документації. У разі якщо у процесі розроблення науково-проектної документації у сфері охорони культурної спадщини проект зазнав змін, такі зміни також засвідчуються кваліфікованими електронними підписами відповідальних осіб, які його розробили. Проект землеустрою, що розроблявся у складі науково-проектної документації у сфері охорони культурної спадщини,

підписує сертифікований інженер-землевпорядник, який відповідає за якість робіт із землеустрою.

Доступ до матеріалів науково-проектної документації у сфері охорони культурної спадщини (крім інформації, яка відповідно до закону становить державну таємницю або належить до інформації з обмеженим доступом) не може обмежуватися. Загальна доступність матеріалів науково-проектної документації у сфері охорони культурної спадщини забезпечується відповідно до вимог Закону України "Про доступ до публічної інформації" шляхом надання їх за запитом на інформацію, оприлюднення, у тому числі у формі відкритих даних, на єдиному державному веб-порталі відкритих даних, офіційному веб-сайті органу охорони культурної спадщини, що затвердив науково-проектну документацію у сфері охорони культурної спадщини, внесення відповідних даних до Державного земельного кадастру та містобудівного кадастру.

У разі наявності в науково-проектній документації у сфері охорони культурної спадщини інформації, що відповідно до закону становить державну таємницю або належить до інформації з обмеженим доступом, така інформація подається до органу охорони культурної спадщини, що її затверджує, у вигляді окремого електронного документа, формат якого визначається Кабінетом Міністрів України, який підписують кваліфікованими електронними підписами відповідальні особи, які розробили документацію.

3. Рішення про затвердження науково-проектної документації у сфері охорони культурної спадщини має містити:

назву об'єкта дослідження;

місцезнаходження (місце розташування);

опис меж територій (якщо науково-проектна документація у сфері охорони культурної спадщини їх визначає);

опис обмежень у використанні земель.

Невід'ємною складовою науково-проектної документації, якою встановлюються обмеження у використанні земель, є проекти землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного, лісогосподарського призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон, обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів. За відсутності зазначеного проекту землеустрою науково-проектна документація, що встановлює обмеження у використанні земель, не може бути затверджена. Протягом 10 робочих днів з дня затвердження науково-проектної документації орган, що її затвердив, має забезпечити подання заяви про внесення встановлених науково-проектною документацією обмежень у використанні земель до

Державного земельного кадастру. Вимоги цього абзацу поширюються на облікову документацію.

4. Замовником науково-проектної документації у сфері охорони культурної спадщини є:

виконавчий орган сільської, селищної, міської ради, на території якої розташована пам'ятка, власник пам'ятки чи уповноважені ним особи – щодо науково-проектної документації з визначення режиму використання пам'ятки (частини пам'ятки), меж і режимів використання території пам'ятки, зон охорони пам'ятки;

орган охорони культурної спадщини, за поданням якого територію оголошено охоронюваною археологічною територією, – щодо науково-проектної документації з визначення меж і режимів використання охоронюваної археологічної території;

фізичні та/або юридичні особи, які здійснили підготовку і подання клопотання про оголошення комплексу (ансамблю) пам'яток історико-культурним заповідником, про оголошення території історико-культурною заповідною територією або орган охорони культурної спадщини, до сфери управління якого віднесений історико-культурний заповідник, – щодо плану організації території історико-культурного заповідника, плану організації історико-культурної заповідної території;

адміністрація історико-культурного заповідника або орган охорони культурної спадщини, до сфери управління якого віднесений історико-культурний заповідник, – щодо науково-проектної документації з визначення меж і режимів використання зон охорони історико-культурного заповідника;

орган, що забезпечує дотримання режиму історико-культурної заповідної території, – щодо науково-проектної документації з визначення меж і режимів використання зон охорони історико-культурної заповідної території;

виконавчий орган сільської, селищної, міської ради – щодо науково-проектної документації з визначення меж і режимів використання історичних ареалів населених місць;

центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини, – щодо науково-проектної документації з визначення меж історичних ареалів населених місць;

органи охорони культурної спадщини, фізичні та/або юридичні особи, які ініціювали номінування об'єкта всесвітньої спадщини, – щодо науково-проектної документації з визначення меж об'єкта всесвітньої спадщини;

центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини, орган управління об'єктом всесвітньої спадщини, орган охорони культурної спадщини, на території якого

розташований об'єкт всесвітньої спадщини, фізичні та/або юридичні особи, які ініціювали номінування об'єкта всесвітньої спадщини, – щодо науково-проектної документації з визначення меж і режимів використання буферної зони об'єкта всесвітньої спадщини;

центральный орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини, орган управління об'єктом всесвітньої спадщини – щодо науково-проектної документації з визначення режимів використання об'єкта всесвітньої спадщини;

землевласник, землекористувач або власник будівлі, споруди, що розташована на території, щодо якої відповідно до цього Закону визначаються обмеження у використанні земель.

5. Розробниками науково-проектної документації у сфері охорони культурної спадщини є науково-проектні чи науково-дослідні організації, які відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним Кабінетом Міністрів України. Розробниками проектів землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного, лісогосподарського призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон, обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів, що розробляються у складі науково-проектної документації у сфері охорони культурної спадщини, є суб'єкти господарювання, які відповідно до закону є розробниками документації із землеустрою";

11) абзаци перший і другий частини першої статті 35 викласти в такій редакції:

"1. Проведення археологічних розвідок, розкопок, а також дослідження решток життєдіяльності людини, що містяться під землею поверхнею, під водою, здійснюються за дозволом центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини. Дозволи на проведення археологічних розвідок, розкопок надаються за умови дотримання виконавцем робіт вимог охорони культурної спадщини та наявності у нього необхідного кваліфікаційного документа, виданого кваліфікаційною радою.

Порядок проведення археологічних досліджень визначається Кабінетом Міністрів України";

12) частину другу статті 37<sup>2</sup> викласти в такій редакції:

"2. Межі території об'єкта всесвітньої спадщини і його буферної зони позначаються відповідними знаками, форма та порядок встановлення яких визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони культурної спадщини. Межі території об'єкта всесвітньої спадщини визначаються в

номінаційному досьє. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини, протягом місяця з дня включення об'єкта культурної спадщини до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО забезпечує передачу відомостей про встановлені межі об'єкта всесвітньої спадщини для внесення до Державного земельного кадастру та до органу, відповідального за ведення містобудівного кадастру, як відомості про обмеження у використанні земель.

Режими використання об'єкта всесвітньої спадщини визначаються науково-проектною (науково-дослідною) документацією з визначення режимів використання об'єкта всесвітньої спадщини, що складається за результатами проведених досліджень та затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони культурної спадщини";

13) пункт 1 розділу X "Прикінцеві положення" доповнити абзацом другим такого змісту:

"Частина сьома статті 32 цього Закону втрачає чинність з 1 січня 2023 року".

5. У Цивільному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 40-44, ст. 356):

1) абзац перший частини другої статті 402 викласти в такій редакції:

"2. Земельний сервітут може бути встановлений договором між особою, яка вимагає його встановлення, та власником (володільцем) земельної ділянки або особою, яка використовує земельну ділянку на праві емфітевзису, суперфіцію";

2) частину четверту статті 403 доповнити абзацом другим такого змісту:

"У разі встановлення земельного сервітуту для спорудження лінійного об'єкта енергетичної інфраструктури, іншого об'єкта законом або договором про встановлення земельного сервітуту може бути встановлена умова щодо переходу права земельного сервітуту до нового власника такого об'єкта при переході права власності на нього";

3) у статті 407:

у частині першій слова "особою, яка виявила бажання користуватися цією земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб" замінити словами "фізичною особою, юридичною особою";

у частині другій слова "частиною третьою цієї статті" замінити словами і цифрами "частиною п'ятою статті 102<sup>1</sup> Земельного кодексу України";

частину третю виключити;

4) у статті 408:

у частині першій слова "для земельних ділянок державної або комунальної власності" виключити;

частину другу виключити;

5) частину першу статті 410 викласти в такій редакції:

"1. Землекористувач має право володіти та користуватися земельною ділянкою в повному обсязі відповідно до умов договору.

Землекористувач має право передавати земельну ділянку в оренду";

6) у статті 411:

назву викласти в такій редакції:

"Стаття 411. Відчуження права користування земельною ділянкою";

у частині третій слова "Землекористувач зобов'язаний" замінити словами "Особа, яка здійснює відчуження права користування земельною ділянкою, зобов'язана";

частину п'яту викласти в такій редакції:

"5. У разі продажу права користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб іншій особі власник земельної ділянки має право на одержання відсотків від ціни продажу (вартості права), встановлених договором про надання права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб. Розмір та порядок сплати відсотків є істотною умовою договору про надання права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб";

доповнити частиною шостою такого змісту:

"6. У разі відчуження права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб іншій особі до неї переходять усі права та обов'язки землекористувача з дня державної реєстрації переходу права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб".

17. У Законі України "Про нафту і газ" (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 50, ст. 262; 2018 р., № 15, ст. 121):

1) статтю 18 доповнити частинами четвертою – восьмою такого змісту:

"Фінансування робіт із землеустрою та державна реєстрація сервітуту здійснюються за рахунок коштів осіб, на користь яких встановлюється сервітут. Власник спеціального дозволу на користування нафтогазоносними надрами може виступати замовником робіт із землеустрою для встановлення сервітутів у межах визначеної спеціальним дозволом ділянки надр.

Для встановлення земельного сервітуту власник спеціального дозволу на користування нафтогазоносними надрами письмово звертається до власника (користувача) земельної ділянки з пропозицією укласти договір

про встановлення земельного сервіту та додає до звернення проект такого договору із зазначенням, серед іншого, запропонованого розміру плати за встановлення земельного сервіту та її індексації. Друга сторона розглядає звернення, підписує договір або надає письмову мотивовану відмову у його укладенні протягом 15 днів з дня отримання відповідного звернення.

У разі недосягнення згоди щодо укладення договору про встановлення земельного сервіту для потреб нафтогазової галузі спір про встановлення земельного сервіту вирішується у судовому порядку з урахуванням вимог цієї статті.

Рішення суду про встановлення земельного сервіту є підставою для державної реєстрації права земельного сервіту. У такому разі оплата за встановлення земельного сервіту здійснюється шляхом перерахування грошових коштів на банківський рахунок власника (користувача) земельної ділянки або внесення грошових коштів на депозит нотаріуса в порядку, встановленому законом, за місцем розташування земельної ділянки.

Дія сервіту, встановленого відповідно до цієї статті, зберігається у разі переходу прав на земельну ділянку, щодо якої встановлено сервіт, до іншої особи, а також у разі зміни осіб, на користь яких встановлено сервіт. У таких випадках до раніше укладених договорів про встановлення сервітів можуть вноситися відповідні зміни, якщо інше не передбачено договором";

2) статтю 46 доповнити частиною третьою такого змісту:

"Для негайної локалізації, ліквідації можливих наслідків або відвернення загрози настання надзвичайної ситуації, аварій (аварійних ситуацій), проведення капітального ремонту нафтових і газових свердловин та об'єктів їх облаштування власники спеціальних дозволів на користування нафтогазоносними надрами мають право безперешкодного проїзду до місця надзвичайної ситуації, аварії (аварійної ситуації) та виконання відповідних ремонтних і аварійно-відновлювальних робіт без погодження з власниками або користувачами земельних ділянок, з повідомленням їх у дводенний строк після початку виконання таких робіт та наступним відшкодуванням збитків після завершення робіт у порядку, визначеному відповідно до закону".

34. У Законі України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель" (Відомості Верховної Ради України, 2020 р., № 46, ст. 394):

1) у розділі I:

у пункті 2:

підпункт 4 доповнити новим абзацом такого змісту:

"11. У разі зміни цільового призначення земельної ділянки несільськогосподарського призначення з віднесенням такої земельної

ділянки до категорії земель сільськогосподарського призначення, власником якої є особа, яка відповідно до положень Земельного кодексу України не може набувати право власності на земельні ділянки сільськогосподарського призначення, така земельна ділянка підлягає відчуженню протягом одного року з дня внесення до Державного земельного кадастру відомостей про змінене цільове призначення земельної ділянки";

у підпункті 17:

в абзаці першому слово "дев'ятої" замінити словом "першої";

в абзаці другому цифри "10" замінити цифрою "2";

абзац шостий викласти в такій редакції:

"У зв'язку з цим частини другу – дев'яту вважати відповідно частинами третьою – десятою";

у підпункті 20:

в абзаці шостому слова "погоджується в порядку, встановленому цим Кодексом, та" виключити;

абзац сьомий після слів "Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель" доповнити словами "або протягом двох років з дня його опублікування (якщо розроблення відповідного генерального плану населеного пункту, плану зонування, детального плану територій розпочалося до набрання чинності Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель")";

абзаци дванадцятий – шістнадцятий підпункту 3 пункту 9 замінити трьома новими абзацами такого змісту:

"включити частину третю такого змісту:

"3. Відомості про функціональні зони вносяться до Державного земельного кадастру на підставі затверджених комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад, генеральних планів населених пунктів";

частину п'яту після слів "на підставі" доповнити словами "комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад, генеральних планів населених пунктів, детальних планів територій";

2) у розділі II "Прикінцеві та перехідні положення":

у пункті 3:

абзац четвертий доповнити реченням такого змісту: "У разі якщо така документація, затверджена у встановленому порядку, не містить відомостей, визначених статтею 45<sup>1</sup> Закону України "Про землеустрій", містобудівні умови та обмеження забудови земельної ділянки щодо території, на яку розроблена така документація, можуть видаватися без

дотримання вимог Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності" щодо визначення містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки, лише на підставі даних Державного земельного кадастру";

доповнити абзацом п'ятим такого змісту:

"до 1 січня 2025 року розмір прибережних захисних смуг у межах населених пунктів може змінюватися детальним планом території, розробленим з урахуванням вимог цього Закону щодо складу та змісту містобудівної документації на місцевому рівні або проектом землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного, лісогосподарського призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон, обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів, що узгоджується із затвердженою містобудівною документацією. Зазначений проект землеустрою у такому разі затверджується відповідною сільською, селищною, міською радою";

абзац четвертий пункту 4 після слів "нормативно-правових актів" доповнити словами "будівельних норм".

2. У Кодексі України про надра (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 36, ст. 340):

1) статтю 16 доповнити частиною сімнадцятою такого змісту:

"Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, забезпечує інформаційну взаємодію з Державним земельним кадастром з метою надання через технологічні та програмні засоби Державного земельного кадастру відомостей про ділянки надр, надані у користування відповідно до спеціальних дозволів на користування надрами";

2) статтю 17 доповнити частиною восьмою такого змісту:

"Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, забезпечує інформаційну взаємодію з Державним земельним кадастром з метою надання через технологічні та програмні засоби Державного земельного кадастру відомостей про ділянки надр, надані у користування відповідно до гірничих відводів";

3) статтю 19 доповнити частиною четвертою такого змісту:

"Облік ділянок надр, наданих у користування, ведеться в єдиній державній електронній геоінформаційній системі, забезпечення ведення якої здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр. Порядок ведення єдиної державної електронної геоінформаційної

системи затверджується Кабінетом Міністрів України і має передбачати можливість внесення до неї інформації про видані спеціальні дозволи на користування надрами та гірничі відводи, зокрема за ініціативою користувачів надр".

## II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня наступного за днем його опублікування, крім:

пункту 2, абзацу дванадцятого підпункту 27, абзацу четвертого підпункту 30 пункту 4, підпунктів 16, 19 пункту 31 розділу I, які набирають чинності через три місяці з дня опублікування цього Закону;

підпункту 3 пункту 1, підпункту 47, абзаців дванадцятого і тринадцятого підпункту 51, абзаців четвертого – шостого підпункту 57 пункту 4, абзаців п'ятого і шостого підпункту 12, підпункту 20, абзаців восьмого і дев'ятого підпункту 28 пункту 19, підпункту 6, абзаців другого, четвертого - десятого підпункту 7, абзаців п'ятого і шостого, дев'ятого - десятого підпункту 9, абзацу дванадцятого підпункту 12, підпункту 13, абзацу другого підпункту 14, підпункту 15, абзацу п'ятого підпункту 17 пункту 31 розділу I, які набирають чинності через шість місяців з дня опублікування цього Закону;

підпунктів 1, 8, абзаців другого і третього підпункту 12, підпункту 13 пункту 1, підпункту 1 пункту 3, абзаців сьомого – дванадцятого підпункту 2, абзацу сьомого (щодо виключення пункту "є" частини першої статті 12 Земельного кодексу України), абзаців восьмого – дванадцятого підпункту 4, абзацу п'ятого підпункту 15, абзацу тридцять восьмого підпункту 51, абзацу третього підпункту 53, підпункту 54, підпункту 55 (в частині повноважень відповідних рад щодо затвердження положень про здійснення громадського контролю за використанням та охороною земель) пункту 4, підпунктів 1 і 2 пункту 11, підпункту 10 пункту 12, пункту 16, пункту 18, абзацу четвертого підпункту 9, абзацу четвертого підпункту 11, абзаців дев'ятого і десятого підпункту 12, підпунктів 33 і 36 пункту 19, підпункту 2, підпункту 4, абзацу четвертого підпункту 10, підпункту 11 пункту 22, підпункту 1 (щодо здійснення державного контролю за використанням та охороною земель виконавчими органами сільських, селищних, міських рад), підпункту 3 пункту 23, підпункту 2 пункту 26, підпункту 3 пункту 29, підпункту 2, підпункту 8, абзаців четвертого і п'ятого підпункту 21 пункту 31 розділу I, абзаців п'ятого – дев'ятого пункту 2 цього розділу, які набирають чинності через рік з дня опублікування цього Закону;

абзаців третього і четвертого підпункту 9, підпунктів 32 і 33, абзаців восьмого і дев'ятого підпункту 35, абзаців п'ятого і шостого, десятого і одинадцятого підпункту 37, абзаців другого-четвертого підпункту 58 пункту 4, пункту 10, абзацу другого підпункту 4, підпункту 6 пункту 24,

підпункту 1, підпункту 3 пункту 33 розділу I, які набирають чинності з дня набрання чинності Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов обігу земель сільськогосподарського призначення" (Відомості Верховної Ради України, 2020 р., № 20, ст. 142);

підпункту 1 пункту 21, абзаців п'ятого – сьомого підпункту 9 пункту 25, підпункту 1 пункту 29, абзацу шостого підпункту 14 пункту 31 розділу I, які набирають чинності з дня набрання чинності Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель" (Відомості Верховної Ради України, 2020 р., № 46, ст. 394).

## 2. Установити, що:

особи, які отримали кваліфікаційний сертифікат інженера-геодезиста до набрання чинності цим Законом, вважаються такими, що можуть виконувати топографо-геодезичні і картографічні роботи за всіма напрямками (крім топографо-геодезичних і картографічних робіт при здійсненні землеустрою);

до визнання в установленому порядку саморегулівних організацій у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, включає до складу кваліфікаційної комісії, зазначеної у статті 51 Закону України "Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність", висококваліфікованих фахівців, делегованих об'єднаннями громадян, асоціаціями, навчальними закладами, що здійснюють громадську, професійну та освітню діяльність у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності, у кількості, яку відповідно до цієї статті має делегувати саморегулівна організація. Такі особи виключаються із складу Кваліфікаційної комісії з дня надання громадській організації статусу саморегулівної організації у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності;

повноваження Кваліфікаційної комісії, діяльність якої передбачена Законом України "Про землеустрій", у складі, що діяв до набрання чинності цим Законом, вважаються припиненими;

науково-проектна документація у сфері охорони культурної спадщини, затверджена до набрання чинності цим Законом, зберігає чинність. Внесення змін до такої документації допускається, за умови приведення її у відповідність із вимогами цього Закону;

зони охорони пам'яток культурної спадщини, не визначені до набрання чинності цим Законом, встановлюються відповідно до Закону України "Про охорону культурної спадщини";

документи, що дають право на виконання підготовчих та будівельних робіт, містобудівні умови та обмеження забудови земельних ділянок, розташованих у межах територій, на яких відповідно до Закону України "Про охорону культурної спадщини" (у редакції відповідно до змін, внесених цим Законом) встановлюються обмеження у використанні земель, видані відповідно до законодавства, яке діяло до набрання чинності цими змінами, зберігають чинність до завершення будівництва відповідних об'єктів;

документи, що дають право на встановлення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, стаціонарних конструкцій для розміщення зовнішньої реклами та на виконання робіт із благоустрою у межах територій, на яких відповідно до Закону України "Про охорону культурної спадщини" (у редакції відповідно до змін, внесених цим Законом) встановлюються обмеження у використанні земель, видані відповідно до законодавства, яке діяло до набрання чинності цими змінами, зберігають чинність до завершення їх дії;

межі та режими використання пам'яток культурної спадщини, зон охорони, історичних ареалів населених місць, буферних зон, у тому числі ті, що зазначені в історико-архітектурних опорних планах, визначені до набрання чинності цим Законом, зберігають чинність до визначення нових меж та режимів використання зон охорони, історичних ареалів населених місць, буферних зон відповідно до цього Закону. Межі та режими використання пам'яток культурної спадщини, не визначені до набрання чинності цим Законом, встановлюються відповідно до Закону України "Про охорону культурної спадщини".

3. Визнати такими, що втратили чинність:

Закон України "Про державну експертизу землепорядної документації" (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 38, ст. 471 із наступними змінами);

Закон України "Про захист конституційних прав громадян на землю" (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 10, ст. 194).

4. Кабінету Міністрів України:

1) у тримісячний строк з дня опублікування цього Закону:

а) забезпечити:

технічну та організаційну можливість відображення на картографічній основі Державного земельного кадастру органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, що надають земельні ділянки у власність або користування, відомостей про орієнтовне місце розташування земельної ділянки, що формується, та рішення про надання дозволу на розроблення проекту землеустрою щодо відведення такої земельної ділянки;

відображення на картографічній основі Державного земельного кадастру відомостей:

про місця розташування земельних ділянок, що формуються, та рішень про надання дозволів на розроблення проектів землеустрою щодо їх відведення з метою передачі у постійне користування державним установам природно-заповідного фонду, державним лісогосподарським та водогосподарським підприємствам, установам та організаціям;

земель, визначених у дозволах на розроблення технічної документації із землеустрою щодо резервування цінних для заповідання територій та об'єктів;

відомостей про землі, що потребують консервації;

б) привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

в) вжити заходів для затвердження нового складу Кваліфікаційної комісії, діяльність якої передбачена законами України "Про землеустрій", "Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність", з урахуванням змін, передбачених цим Законом;

г) забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

г) забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

2) під час розроблення проектів Закону України про Державний бюджет України на наступні роки передбачати видатки на фінансування заходів, передбачених цим Законом;

3) забезпечити проведення публічного моніторингу земельних відносин на підставі адміністративних даних центральних органів виконавчої влади з метою систематизації та узагальнення інформації про володіння, користування і розпорядження земельними ділянками та про доходи, пов'язані із землекористуванням;

4) до 1 січня 2023 року:

забезпечити переведення в електронну (цифрову) форму матеріалів, якими відповідно до законодавства, що діяло на момент їх розроблення, здійснювалося визначення обмежень у використанні земель, визначених відповідно до Закону України "Про охорону культурної спадщини" і встановлених до набрання чинності частиною сьомою статті 47 Закону України "Про землеустрій", та внесення відомостей про такі обмеження до Державного земельного кадастру, а якщо дійсні межі таких обмежень неможливо встановити на підставі таких матеріалів - забезпечити розроблення технічної документації із землеустрою щодо встановлення меж режимоутворюючих об'єктів культурної спадщини;

забезпечити розроблення технічної документації із землеустрою щодо встановлення меж режимоутворюючих об'єктів культурної спадщини стосовно тих режимоутворюючих об'єктів, межі яких не визначені у встановленому порядку до набрання чинності цим Законом;

забезпечити впровадження програмного забезпечення Державного реєстру нерухомих пам'яток культурної спадщини України, у тому числі на засадах інтегрованості із Державним земельним кадастром, містобудівним кадастром та іншими інформаційними системами;

5) протягом шести місяців дня опублікування цього Закону:

визначити порядок інформаційної взаємодії між Державним земельним кадастром та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, який передбачатиме надання (у тому числі через Публічну кадастрову карту та витяги з Державного земельного кадастру про земельні ділянки) відомостей про ділянки надр, надані у користування відповідно до спеціальних дозволів на користування надрами та гірничих відводів;

забезпечити організаційну і технічну можливість інформаційної взаємодії, передбаченої абзацом другим цього підпункту;

забезпечити ведення обліку ділянок надр, наданих у користування відповідно до спеціальних дозволів на користування надрами та гірничих відводів, у єдиній державній електронній геоінформаційній системі з забезпеченням можливості внесення інформації про видані раніше спеціальні дозволи на користування надрами та гірничі відводи за ініціативою користувачів надр;

б) Кабінету Міністрів України, щороку до 31 січня 2023 року, інформувати Верховну Раду України про стан виконання цього Закону.

5. Центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, у місячний строк з дня опублікування цього Закону забезпечити письмове повідомлення сільських, селищних, міських рад про надані дозволи на розроблення документації із землеустрою для безоплатної передачі громадянам України земельних ділянок сільськогосподарського призначення за рахунок земель державної власності, що відповідно до пункту 24 розділу X "Перехідні положення" Земельного кодексу України переходять до земель комунальної власності, якщо рішення про затвердження такої документації та надання земельних ділянок у власність органом виконавчої влади не прийнято.